IV

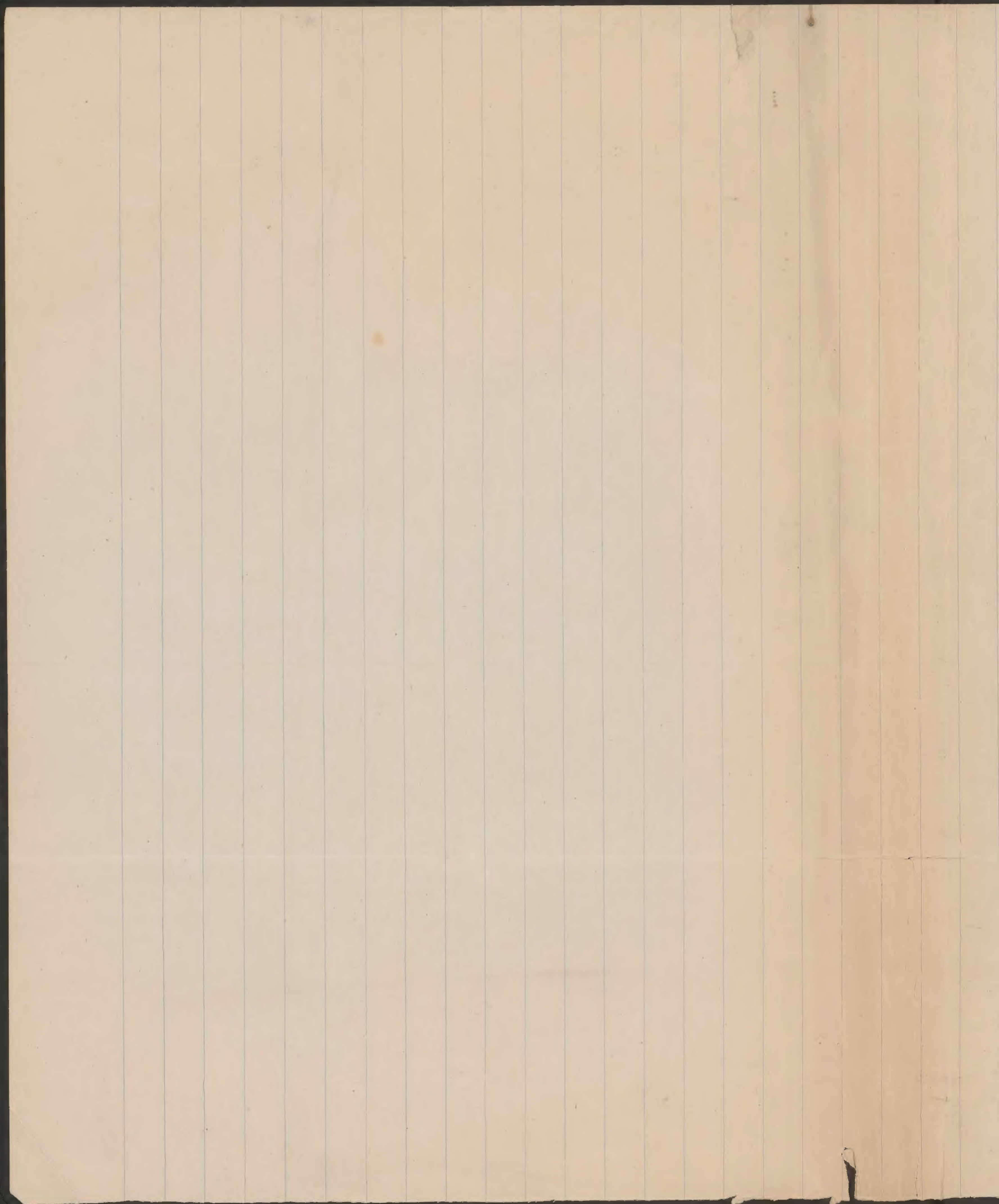

Dar Krzysztofa Kraszewskiego 1912

Nr.: 9

Sprawy wsi Brusa na Podlasiu

12/12 07

1.

Swietny Sądzie Konsystorski Konsystorza Generalnego Hetmanskiego!

Dominium Bruno razem z Gromadą Bruską Punkta Zaskarzeń przeciw JX Janowi Wasilewskiemu Prezbiterowi Wołoskowolskiemu nadżpisane składa.

1mo Swiatłem do Cerkwi przez ludzi offiarowanym Woży smarował, i one w Domu lampami wypalał, a ieżeli nie ma Swiatła w Cerkwi, to z gromady na Swiatło każe dawać zyto, i sam one wybierał i od Polaków, a który nie dał, to przeklinał onego.

2do Petita czyli Dziesięcinę wybieraiąc od ludzi całe Stodołki przerzucał, — i naywiększe Snopki wybierał, nayszczegolniey w Roku 803 nieurodzaynym, bez frawnie od Polaków, i bez względnie wyciągał. A gdy Dwór Bruski o tę krzywdę ludzi upominał się, że wcza sie Karystyi nym iakim był Rok 805. gdzie Dwór Ludziom żywność i nasienie dawać musiał, a X Prezbiter bez względnie w Stodołkach co znalazł to zabierał, tenże Xiądz Wołoskowolski nie tylko za dzie dziciem w Pokoiu, i w ganku, z krzykiem i hała sem ząb za ząb kroeitorę, lecz nareszcie przyie chawszy z Parszywym Koniem którego bez boiaźni zaraży zwierząt nie można było, przy ludziach na ulicy za Bramo wołał z krzykiem, to mi day innego albo przeday.

3o Kobieta dawniey a w tym Roku dziad ubogi umarł, a choć sam X przyznał, że niedawno był spowiadanym, niechciał iednak przyiechać do tych dwóch ubogich Osob że nie było komu zapła cić, — przymuszeni więc Bruscy ludzie sami tych ubogich pochować — iakoż i pochowali.

4o Depaktacie różne czyni, i tak — od malima Tka czuka od Pogrzebu żadnie Osoby wziął zł 1. a za dziecię które trzy dni było żywym, wziął od pochowania Stare Owcę kotną, i tę z wielką trudnością w którym domu wszyscy bili chorzeni, więc Dwór musiał się do tego protekcjować i ratował ich —

Od Jłka Mikicinka razem za iednym Zachodem dwie Kobiety chował, razem one pod figurę wyprowadzał, i za pochowanie wziął zł 20. — Chwedko Bory sziuk u którego w iednym tygodniu umarło osób 3. zapłacił zł 10. Owce starych bo te tylko były i wszystkie zabrał — Za Pogrzeb Kobiety Maskuk Stryje zapłacił zł 16. — Lecz namienione Osoby nayubozsze a iednak nie opłacaiące taniey nad zł 10 nie ma przeciez tego zwyczaiu żeby na mogiłki wy prowadził, bo gdyby na mogiłki wyprowadził pewnieby chciał wziąć drugie tyle —

/.

Wasko Pawluk za pochowanie dwoch Żonek swoich zapłacił złp 23. —

5to Od Andrucha Chilluka za szlub niechciał pieniędzy to dał ktodę pszczoł, i w potrzebie powiedział że odpadli; — więc koniecznie wyciągał żeby mu dał drugą ktodę pszczoł, którą w rok wziął, — więc od tego szlubu 2 pnie pszczoł —
Wasko Pawluk Wdowiec, zaś kiedy iak się żenił, zapłacił za szlub złp 23. Brat iego złp 12. — Jadko Kryniski wdowiec i chociaż nie brał dziewki iednakże za szlub zapłacił złp 10. a iescze sam więcey upominał się i nie dał pokoiu. — Od Stepana Kuszy wziął za szlub złp 8. i ktodę 1 pszczoł.

6to Z Gromady na Dziaka zawsze pieniądze z każdey chatyny po groszy 15 wybierał, a dziakowi nie oddaie — przez lat zaś 2 dziaka nie ma, zawsze iednak pieniądze wybiera na dziaka od szlubu po groszy 15 także też i od pogrzebu po groszy 15. Za spowiedź groszy 4 od każdey osoby. a dawniey tego nie było, — dziakowi przy spowiedzi gromada zawsze pieniądze oddaie, bo inaczey nie będzie spowiadał, dziakowi zaś sam nic nie płacił, i parobkom którzy u niego służyli, u gromady pożyczał i nie oddawał.

7mo W tym przypadku gdy się cerkiew Wołoskowolska spaliła, a dopiero palić się zaczęła, popadzia kluczow nie dała; — Dwór przysłał pisarza niechay Xiądz idzie do Wołoskowoli bo cerkiew się pali; i gromada Bruska także Xiędzu Wołoskowolskiemu powiadała, że niech idzie bo cerkiew się pali, a Xiądz nie słuchaiąc tego z iedney wioski Bruskiey poszedł na drugą — Bruska Gromada teraz ma szkodę, Swiece Gromadzkich Bruskich Bractich sztuk 50 Ornatu 1. Mszał Bruskiey Gromady za który dano czerwonych złotych w złocie sztuk 3. Nadzielnica czerwony złoty 1. Aperat 1. A dworu Bruskiego Aperat i Monstrancia. Teraz tego nie chce oddać bo chce się nie spaliło, to powiada że się spaliło. — Do cerkwi gromada się starała, a Xiądz Wołoskowolski z cerkwi przedał ołtarzyk do Wytyczna, kiedy gromada Bruska odezwała się, to na nich się obruszył strasznie i nie chciał spowiadać! —

Oprocz tych punktow iest iescze więcey innych ważnieyszych, które przez wzgląd Stanu Duchownego tym czasem w milczeniu zachowuie się, a które w osobnych punktach na Kommissyi wyznaczoney maiącey Sądowi odkryte, i Xiędzu Prezbiterowi dowiedzione zostaną.

8o Był był Zabor JWW. Węglińskiego Wołoskowola zabierała gwałtem Bruskie żyta z Bruskiego pola, tedy i Xiądz Wołoskowolski był na tey Batalii, nie zważaiąc na to że sam używa Bruskie Pola i Łąki; Jeżeli był i widział, że przemocą zabieraią i ludzi biią, strzelaią, To do pomocy przybył Xiądz Wołoskowolski iżeli nie bił Ludzi Bruskich, to przynaymniey bytnością pomnożył Siły Tory z swoim Parobkiem. Nad cało nie Umieiętni Pisma znakami Krzyża S. podpisuiemy się.

Stryc Maszuk X.
Michał Lecuik X.
Chwedko Kuspa X.
Stepan Sobek X.
Illko Mikitiuk X.
Stryc Matczuk Woyt X.

Petro Rapeczewski X.
Stryc Kulhaniuk X.
Jakub Kruczyk X.
Maxim Tkaczuk X.
Wasko Pawluk X.

/.

Do tych Zarzutów Gromadzkich które Dwór ich należy popierać dowodzić ofiarując, Dwór Bruski dotyczą, i swoie własne Szkody.

A. B.

9º Z okazii Petitu że Dwór Bruski nie tylko za ludźmi żeby im stodołek nie przenoszono chociaż one czoch X. Wołoskowolski bierał, przecież opisał nie słusznie Dziedzica do Cyrkułu Bialskiego gdzie od Roku 805 ciągnięcy Proces popierany tam od X. Kozakiewiczem, którym Brus nic nie zawinił, dotąd Expensem i kosztem nie ma tym twardszy. to Świadczą akta palet a 27 sub A: B.

10 W czasie Poświęcania Cerkwi w Brusie uważane przez znaiących indywidua że Xiądz Wołoskowolski służąc do Mszy S. ne subdiakony Lekcii śpiewać nie umiał, i dziecko chrzcił iakos defektuose, więc inhabilis ac incapax de necesse erudiendus.

11 Tenże Xiądz Proboszcz Wołoskowolski nie tylko dawnieyszych Krzyży Kościelnych Ornata z Requizytami, mszałów, i Akta Gromadzkich innych z Kaplicy Wołoskowolskiey do Dzwonnicy przybudowaney w bliskości pod Cerkiewką kamienną będącey, która przez i z innych nieładów nie więcey tylko zapieczętowana iest warty, Brusowi choć Urzędownie Requirowany i Rewersem zabezpieczony nie tylko że nieoddaie, — ale nawet z nowey Cerkwi Bruskiey pewny iuż zabierać przyrzekł na dzień 1. przed S. Michałem chciał ślub dawać i Mszy S. miał, pobrał do Wołoskawoli Ewangelię i Ampułkę umyślnie, żeby na S. Michał, Mszy S. w Brusie mieć nie można było.

12º Z Xiędzem Sycyńskim kłócił się i przechwalał zato, że miał Mszę S. w Bruskiey Cerkwi;

13. Podobnież i cięższe więcey z Xiędzem Wierzbickim którego oprócz tego skarżył przed Konsystorzem Brzeskim i wyrobił mandat żeby ten Mszy S. nie mógł mieć w Brusie.

14. Z iego każda bytność w Brusie Xiędza Wołoskowolskiego nie inaczey tylko albo albo kłótnią, albo hałasem otwartym albo skrytym podstępem i fałszem, szpiegowaniem lub fomentacyą uskrzmadzona tak dalece, że iuż go upilnować trudno, a cierpieć dłużey nie można. Wyzasz spokoyności każda a tym więcey domowa iest darem Niebieskim, ale ~~obnimiony~~ obnimiony wszystko mieszać Brusowi, z którego żyć, bo Cerkiew Rusi w Wołoskieywoli nie wielkim Funduszu do życia dostarczyć mogło, — więc nayprzód do powrócenia rzeczy Dworskich Gromadzkich oneyże obowiązawszy iako turbulentum ingratum incapacem oddalić i odsądzić, a do Cerkwi Bruskiey innego przykładnego i zgodnego Xiędza bez per Applicationem wyznaczyć doprasza się Świetnego Sądu. — w Hełmie 12 Xbris 807.

Marian Karol Dobrzycki dziedzic Brusa całego y aktualny posiadacz, a zas Części Wołoski y Pias... dziedzic mp.

Ad Num 544.

Ad Inclytum Dominium Brus–

Rem notum redditis in Querela ejus ac Communitatis contra R.dum Joannem Wasilewski Parochum in Wolosko Wola hucusque sub 14 Xbr a c. exhibita adinvento esse necessariam Commissionem pro illa assumenda et terminanda datum ac delegatum Commissarium Adm. R.dum Basilium Laurysiewicz, scepetinum Decanum Podlicensem, huicque injunctum quatenus ad locum facti quantocicius accedat, partes ac testes inducendos mediante Protocollo percipiat, dicta ad depositiones ordinate ac fideliter connotet, statum Ecclesiae in Wolosko Wola describat, ac non totum operatum Operatum Consistorio pro ulteriori usu submittat. Datum Holmi die 29 Xbris 807.

B. Nazarewicz

1807

28/8 08

Przeswietny Sądzie!

Dominium Brus swoim i Gromady Bruskiey Imieniem na
odpowiedz X[ię]dza Wasylewskiego Prezbitera Wołoskowolskiego pod
dniem 24t Grudnia r. pr. 807 w Wołoskwoli datowaną a w Kon-
systorzu Chełmskim 29 Mca i Roku tegoż prezentowaną pun-
ktatym tak replikuie —

Ctra — Primum Zaprzeczać niby zdaie się obwiniony iakoby Lampami Cerkie-
wnemi Wozow swoich nieszmarował, co że tak było istotnie pozniey-
szym sub d. wyznaniem dowiedzie się. Ale w domu palić Swiatłem
Cerkiewnym sam to podobnież zeznaie, więc propria Reis Confessio sta-
nowi dostateczny dowód, i ciągnie za sobą karę od ktorey go kongrua
nie wyzwoli, bo mu iey Brus nie obiecywał, Prezenty niedawał, i nieda.
Jeżeli z dobrowolney Offiary ludzie Wołosko-wolskiey ułożyli dać po
Garcu Żyta na Swiatło: to dla Brusa nie było prawem, ani mo-
gła Wołoska wola rozkazywać Brusowi i narzucać Zwyczaiu na Gro-
madę bez wiedzy Dworu Bruskiego.

Ctra — 2dum Czyli na Petytę? czyli jak chce nazwać Dziesięcinę. Bez Cer-
kwi niewiele iest Fundamentu. Gdy nawet w konsygnacyi Pana
Hoppego acz iednostronney (: bo przy niey ani z Dworow, ani z
Gromad nikt nie był :) iednak, Origo Juris non constat, Inscriptio nulla,
Complanatio nulla, wyrażona. Przecie przyznaie sam że nawet i od
Polakow pobiera, zkąd to on wyczytał? iakoby Polacy posiadali
grunt Ruski, Wszak grunta wszystkie są Dworskie, ludziom za
Pańszczyznę lub Czynsz i Daniny do Użytku pozwolone, Dwory
nie są Obrządku Ruskiego, i żaden Rusin w Kieszeni tee gruntow Dworom
nie przyniosł. Tak mylną Argumentacyą Obrządek Ruski chciał by
widzę zayść aż do Stodoł Dworskich co być nigdy nie może! Wyznaie
sam ten to Prezbiter Wołoskowolski iż niektórych w oddawaniu Petyzy
wych starał się przekonać: ale Stodoł nie przerzucał, Quaeritur iakto? czym?
przekonać starał się? udatze się oto do Zwierzchności iak należało Dwor-
skiey lub Gromadzkiey? na Petyzywych iak powiada szukadze sprawie-
dliwości? iak Żydo, nigdy — bowszem sam sobie absolutnie z Diakiem y
Pałamarem bez opowiedzi nikomu, po Stodołach ludzkich plondro-
wał, Snopki co naywiększe i nayleplsze wybieraiąc, obeyść się bez
przerzucania niemogło. Co mu sama Oczywistością dowiedziona zo-
stanie. Takowa absolutność z Krzywdą ludzi od Rku 805tego i wy-
3 Agnitum zey przez Prezbitera Wołosko-wolskiego zaczęta, iak w Punkcie
2gim Przyznaie. Nie grzebanie aż regulowanie Zmarłych Ubo-
gich przed że niebyli w stanie zapłacić odmowione, iak w Punkcie 3cim
przyznane. Despektacie od Chrztow, Szlubow, Pogrzebow itd. nad
4.5.6. Agnitum — Przepis iak Punktach 4mu 5mu 6mu Odpowiedzi tegoż Prezbitera
nie wyparte, tylko wykrętami zbywać usiłowane. Nie oddanie
Rzeczy Bruskich Dworskich y Gromadzkich Utriusq[ue] Ritus choc

/u—

ustawnie Serio, nawet urzędownie Requirowane, przecież niepowro

in Resto Agendum conx i nareszcie iak w Punkcie 7m przyznane. Spalona Cerkiew w Wołoskiey woli nie bez winy Prezbitera wten czas po Chałupach w Brusie dla nazbierania Pokładów się włoczącego się który chociaż prze, strzegany widzianym z Wołoskowoli Dymu płomieniem, do ratunku iednak nie pospieszył, a Hospadzia kluczy do Cerkwi dać, ani pokazać niechciała.

Bytność osobista tegoż Prezbitera z swym Parobkiem przy Wzoleney za Toboła, gdzie w Roku 804m napędzonym z Wołoskiey i Piesiey Woli Chłopstwa tłumem; w którym oprócz Prezbitera tegoż i dwoch Bernardynow Kwestarzy znaydowali się nawet Żydzi dla większey forsy; gwałtownie było zabrano Żyd Brusowi iak w Punkcie

8 Agendum 8m przyznana, Wykrętnym pretextem Gliny i Wołow, o których nikt z Brusa ani pomyślał, cale bydź Cohonestowana nie może, owszem Duchownego iako Sługę Ewangelii Pokoy i Miłość Ludziom zalecaiącey, nie forsy, intryg, i Batalii, lecz Ołtarza i Brewiarza patrzyć Obligowanego w Oczywistym wykroczeniu Zostawia, a zatym kar zasłużonych winnym

9no czyni. 9ty Punkt Podobnież w odpowiedzi od Winnego nie zaprzeczoney, Dowodami w Allegatach A. i B. wsparty, nie tylko iuż dla Włościan Bruskich, ale nawet dla Dworu samego złą wolę iego i szkodliwą nie chęć oznacza. Bo stałą przyczyną Kosztow prawnych i podrożnych do Millenset fr. wynoszących ut Allegat A. B. z okazyi tey Szyty które gdy co Roku bierał czego zaprzec nie może, więc do powrocenia Dziedzicom Brusa pomienionych Kosztow, tenże Xiądz Prezbiter Wołoskowolski ex omni fonte obowiązany.

Wszystkie te nad wyżey uchybienia, tak liczne szkody, kłotnie a nawet zniewagi Dziedzicowi Brusa i Gromadzie przez tegoż Xa Prezbitera dawniey i poźniey spełniane, naturalnie że Brusowi podobać się nie mogły, owszem były przyczyną przyzwoitego który wykraczał upomnienia, wszakże bez Cybucha, ani tak iak od PP. Herochow w Wołoskowoli doznał, y na reszcie znagliły Dziedzica Brusa uzupełnić Punkt Kontraktu 1796 Roku przy Rezygnacyi Wołoskowoli zawartego, w tych słowach ostrzeżony, quo ad jus patro-

11 natus: gdyby Cerkiew w Brusie Erygować się miała, tedy ta non derogatur owszem wyraźnie dla Wsi Brusa Erygmie się. Co iuż za Wiadomością Rządu uskuteczniony, Cerkiew na Chwałę Bogu wymurowana, Requisita necessaria sporządzone, Poświęcenie odbyte i Nabożeństwo wprowadzone dnia 1o 9bris 804 zostało. Więc obwiniony waży się sprzeciwiać Rządowi gdy chce upornie nazywać Kaplicą w Brusie, ktorą sam Rząd Wyniósł

w—

w Rezolucyi swoiey wymienił. Cerkwie ile tak porządnie i kosztownie wymurowana pod Dachówką przez tyle przeszkod i kłotni iak w punktach 11mo 12 i 13^{m} niżey —

W 10^{m} Odpowiedzi Punktu Allegowanego sub B. Zaświadczenia Dziedzic Bruski kommunikowanego sobie niema, więc tresci onego nie widząc ani nan odpowiada. Azaś quo ad Capacitatem Officiowany Examen akceptuie się, z kondycyą aby sposobem od Rządu przepisanym coram adjunctis był uczyniony in presentia partis.

11. Powinien oddać iak w 7mo punkcie Rzeczy Dworskie i Gromadzkie Brusowi co czyie — gdy go Parochem Brus znać nie może i niechce ile że mu Prezenty niedawał, i nieda — Ani spalona Cerkiew Wołoskowolska w tym Ekskuzować go może, iako z Winy iego nastąpiona. Gdyby w Aktualnie spaliło się? to zapłaci powinien. Azaś Ewangelia Amputka nie pożyczanym sposobem lecz kryiomo (: gdyż nikomu nie opowiedział się :) z Cerkwi Bruskiey wzięta umyślnie, nato żeby na S^{to} Michał Mszy nie było w Brusie. Co poznawszy Dwor Bruski że Obwiniony Prezbiter Wołoskowolski dawnych rzeczy nie oddaiąc nowe sprawione z Cerkwi Bruskiey zabierać poczyna, a tym sposobem za Intratą kar czemnych Wołoskowolskich skrynie Apostolniczych wspiera — Przedmiot swoie przykazać Ludziom swoim aby iuż dłużey obdzierać się Żydom Wołoskowolskim nie dali, i u nich nie bywali. Wszak te prawdę popiera kłotnia przyznana z Xiędzem Cygańskim iak w Punkcie 12^{m} Mandat przeciw X^{dzu} Wierzbickiemu wyrobiony iak w 13 agnitum. Niedziwno pozniey pisze w tymże 13^{m} punkcie tyle fałszywych Punktow nazbierał, iak to fałszywych? czyż to może pisać bezczelnie? kiedy sam w odpowiedziach swoich prawdę onym przyznaie, tylko nie które wykrętami zbywać stara się. Wszak nie wypiera się Wykroczeń w 14^{m} Punkcie Opisanych, gdy w odpowiedzi swey ad 14^{m} ogolnym Terminem przyznaie i owszem na przyszłość ieszcze groźić zdaie się w słowach, "że Dziedzica może turbować i byc mu przykrym" przecież naydzie się może sprawiedliwość na świecie, ktora tak zuchwałą Impreze iak należy pogromi: Bo mu Dziedzic Brusa iezeli czego niedał to zapewnie nic nie wziął, Funduszu żadnego nieodebrał, ktorego od Antecessorow mieć żadnego nie dowodzi, owszem z początku pytany o Erekcyą lub inne Funduszowe Prawo. żadnego nie okazał, a na kommissyi W^{o} Hoppego lecz iednostronney (: z ktorey konsygnacyą niech złoży :) Origo Juris non constat, Inscriptio nulla Complanatio nulla sam wyznał. Jeżeli zas Dziedzic Brusa upomniał się za swoiemi Ludźmi, żeby ich tak ciężkiem zdzierstwem od Szlubow Pogrzebow, i t. d. nie krzywdzono (: gdzie pretensia uległości całe iest smieszna :) żeby im Stodołek nie przetrząsano

i żeby —

Sprzeciwia się Ustawie Religii Chwałę Bożą pomiatać, nie szanować rzeczy

żeby ich pod pretextem Parafii w Karczemkach Żydowskich Wołoskowski, [illegible] tenże [illegible] do zmniejszenia [illegible] dochodu nieprzywodzone. Żadn ani przed Bogiem, ani przed Rządem, y Sądem wyrozumiałym wstydzie się niespodziewa. Przeciwnie na Paszkwilujący wyraz niech się zapłoni kto pisał lub dyktował, żeby Cerkiew Bruska non propter Jesum pomurowana. Wszak że Duchowny wiedzieć by [illegible] powinien co iest w Ewangelii, Quaerite primum Regnum Dei et justitiam Ejus, et reliqua adjicientur Vobis. Wszak Ołtarz Wielki i Titulus Ecclesiae iest Sanctissimae Trinitatis: Czyliż nie wie kto [illegible] Osoba gdy pisze non propter Jesum? Karczemki [illegible] wolskie zapewne nie mało przywileie na Monopolium tak nie sprawiedliwe; żeby Lud Bruski na pożytki innych pracować i chodzić musiał. —

Gdy Rząd regulacią Parafiów ukończy, wtedy i dla Cerkwi Bruskiey pro Operatore digne oprzyzwoity fundusz niech się kłopotać nie raczy X[illegible] Wasylewski, któremu w moc Skargi pod 7.m Punktem praeter alia in post tantis per przypominasię.

a Że on dawniey w R.u 804 y 805.m [illegible] Święta Obrządku Ruskiego w Cerkwi Wołoskowolskiey od Ołtarza jako Uroczyste ogłaszał, święcić rozkazywał, Lud to za prawdę przyiął, przecież on wtedy same [illegible], sam zbiegał, ludzi do Kosy lub Sierpa zaymował, mówiąc Ludziom [illegible], żaląc się że X.dz Święto nadto zakazywałeś, i Nieboyciesię ia potrafię rozgrzeszyć, Co bywało dotąd, póki aż Tabella Świąt Diecezalnych z Chełma nie przywieźć się, podług któręy Dwor Bruski z Ludźmi względem Świąt Uroczystych na potym uregulował się. Zaco Kodex Kryminalny w Roz. 11 § 92 i 94. i w Roz. 21 § 189.m mógł by mieć przyzwoite użycie, bo nietylko [illegible] [illegible] [illegible] podobnież

b [illegible] R. 804 lub 805 Frye Matczuk z Dzieciem Jakuba Przytruka chodził 3 razy do Chrztu a X.dz Wołoskowolskiego nie zastawał, które Dziecko z niewczasu i trudu, w dni kilka umarło.

c Tenże X.dz Prezbiter Wołoskowolski w R.u p. 804.m na dniu 24.m przed S.m Michałem Ruskim przyiechał z Diakiem do Brusa z Chłopiątku, bo Człowiekowi z Wyryk biorącemu Dziewkę Bruską Tkaczankę dość rano, gdy był we Dworze pytany czyli iescze Mszy ś.tey nie miał, odpowiedział że już po Mszy, a w tym wyszedłszy z Pokoiu skończył

[illegible]

z [illegible] [illegible] od Szlubu [illegible] 12 [illegible] 13 [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] po ktorey dał Szlub w Cerkwi Bruskiey z kąd wziął sobie Ewangelią i Ampułkę — Kłam spełny przedewszyztkiem, po Mszy wzięcie iest do uwagi i do poprawy kara.

d. [illegible] dnia [illegible] [illegible] Brusie [illegible] Matczuk Woyt, [illegible] [illegible] [illegible] Wnuczuk chodzili do Wołoskowoli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ludziom Bruskim [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], za Wiadomością Przeswiet: Konsystorza Ched: przy Cerkwi Bruskiey egzystuiącego, Lecz X. Wołoskowolski z wielką furyą, żeby was kilkoro i 10. razy [illegible] przychodziło, to nie pôyde, ani do X. waszego pisać nie będę. Jak chodziliście tutay tak i musicie chodzić. — Co to buntuiecie się chcecie żeby Wam dać Szlub w Bruskiey Kaplicy, a wy na mnie nagadali, [illegible] Sami [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Parobki odpowiedzieli; Oni nak [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. Supra quod offertur Juramentum. — A gdy [illegible] [illegible] Kuzpa Posiedzy i Dziesiętnik Bruski chodził do [illegible] [illegible] Wołoskowolskiego z zaswiadczeniem Dworskim i Gromadzkim że nie ma przeszkody tymże Nowożeńcom do wzięcia Szlubu. Usłyszał od niego słowa nieuczciwey zniewagi takim pismem tylko [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Prawda, że terże [illegible] Wołoskowolski Szlubu chce [illegible] aby za [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pod rozmem [illegible] i dawniey niechciał [illegible] Corkę [illegible] [illegible] z [illegible] Bołtyniukiem. [illegible] zas od Gromady Bruskiey [illegible] [illegible] [illegible] Cerkwi, [illegible] [illegible] umowiony, [illegible] od [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Wszy, [illegible] wyrobionym, [illegible] od [illegible], [illegible] i inne krzywdy swoie osobno ma podać [illegible]. — [illegible] Matczuk Woyt (+) Filip Wnuczuk (+) Pawel [illegible] (+) [illegible] Kuzpa (+).

NB. Podpisy z Gromady

Gdy więc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 14mum przez Obwinionego nie wyznane, tylko [illegible] [illegible] [illegible] w iego odpowiedzi która gdyby [illegible] [illegible] przed terminem Awizowac, iednak nie Awizowany, a nie w samym dniu Limity dnia 20 Stycznia [illegible] iuz wieczorem Kommunikowana zostało, [illegible] gdyby na tak daleką zwłokę aż do 14 marca [illegible] [illegible] [illegible] nie było pozwolił, [illegible] w tym czasie [illegible] [illegible] [illegible], bez nowe krzywdy Ludziom Bruskim [illegible] Dworowi —

ut —

ut C. D. uzialud. Zaczym z tych wszystkich przyczyn tenze Ziu,
dzi Brusia nieodstępuiąc Konkluzyi w Oryginalnym Zażalze,
niu wyrażoney, a w odpowiedzi obwinionego nie odpartey Cuzem
nowemi Ludzi Bruskich zdzierstwy i trudami pomnożoney, ieni
cem in meritis Judicati, dla wynadgrodzenia Ludziom i Dworowi
Bruskiemu o wyznaczenie Adjuncti ad Judicium Mixtum Swietne,
go Urzędu Cyrkularnego do prosząc się ozwadzam. ——
Dzia w Brusie dnia 28 Lutego 808 Roku.

Karol Dobiecki cum Paragrafe uno-
siowni y Gromady Brusa imieniem mp.

1808

na Punkta Odpowiedzi Xa Wasilewskiego Proboszcza Wolborskiego

od Dziedzica Brusa
y Gromady

Replika /4

Marcin Karol Grzymała Dobiecki Dziedzic Wsi Brusa z przyległościami Milcisza y Cemno [illegible] w Departamencie Siedleckim o Powiecie Włodawskim będących Dziedzic y razem Woyt Gminy Bruskiey [illegible] w dzięczności Naywyższemu y Opatrznemu wszech rzeczy Twórcy należnym; Zniewolony potrzebą nauki Religiney dla [illegible] Cnoty [illegible] y Owocowania Moralnością [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] w dniu [illegible] ufundowałem, Cerkiew [illegible] Wsi Brus należącą, Parafiji [illegible] należała, y zupełnie ozdobioną [illegible] przy którey [illegible] Religiney Kościół, takową in Sustentationem Onego y Następców Czynię wieczne[illegible] [illegible] takową [illegible]

1. [illegible] Szczyzna Łąka [illegible] ciałki u Łasiowszczyzny, od cianki między Borem y Kołytkami, popnociney z łąkami [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Cerkwi [illegible] przy [illegible] przez Ksiądz Świeżey Duchownemi Frontami, inaczey Kiszpanowi Zyperowi [illegible] y do Opłaty co rocznego z nich Czynszu iaki należeć Wypadały, nayblizszym y [illegible] będzie[illegible]

2. Dziesięcina Snopowa, z całey Wsi Brusa, od każdego Ziemianina, po Snopów Dziesięciu, dawnym Zwyczajem przy[illegible]

3. Wolne Mlewo bez Miarki, Wolny Opał z Lasów, y [illegible] na [illegible] [illegible] Dworskim, Bez Wolne [illegible] z Gromadzką trzodą, y wszelkie Wolności Prawem Duchowieństwu dozwolone dla Parochów Cerkwi Bruskiey Wiecz[illegible] [illegible] y [illegible]

4. [illegible] Cerkiew Dziesięć z tylkim [illegible] [illegible] przyjęty ze Dworu do Folwarczku Plebańskiego y przypisanym [illegible] [illegible] perpetuum [illegible] [illegible] Sumę [illegible] [illegible] Marcinkowskiey Antecessorki moiey y Dziedzicom [illegible] zapisaney Prawem Oznaczony corocznie płacić [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Praw Mi Służących zrobioną Naypierwod pod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Podpisem Ręki y Wyciśnieniem Pieczęci przy [illegible] [illegible] [illegible] Dan w Bruscie Dnia 12 Maja 1811 Roku

Marcin Karol Grzymała Dobiecki dziedzic Brusa z Przyległościami y razem Woyt Gminy Bruskiey [illegible]

Nad to podobnąż Summę Dwiescie [illegible] do teyże Cerkwi Bruskiey na Wsi Bruskiey [illegible] [illegible] teraz [illegible] y zap[illegible] [illegible] od Mey Procent [illegible] iako wyżey Dat w Chełmie Dnia 12 8br 1811 Tenże co wyżey [illegible] Morgow [illegible] M. G. Dobiecki

[illegible]

NB. te dodatki pod Znakami E y S z Woli [illegible] Biskupa [illegible] [illegible] Dziek[illegible] [illegible] Deleg[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

1811

Erekya — Sto Brice Ottu 12 maj

ad № 4010

Do JKs Jana Bobrykiewicza w Różanie!

Życzeniom W. Dobieckiego Dobr Brusa Dziedzica,
y oświadczonym tegoż chęciom w powróceniu do
dawnego miejsca nie ubliżaiąc, nim Interess
funduszu do Cerkwi Parochialnej w Brusie
działania ukończy się, dozwala się onemu
[illegible] się mieszać z tey mojej władzy, i ukła[illegible]
[illegible] urządzenia tegoż osobie
[illegible] Lutnie dnia [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] iniejszego rozporządzenia, powraca wyżey wspominanemu JKs Janowi Bobrykiewiczowi administracya Cerkwi Bruskiey. — w Brusie dnia 20. [illegible] 8bre 811.
Ferdynand Ciechan[illegible]

4010

z Konsystorza Chełm.

1811

Do

X.[illegible] Jana Bobrykiewicza

ex officio

w Parczewie

NB na Administr. Cerkiewskiey
JW. X Biskupa, odpis 20 8bris 811 —

N^ro 7414.

Wydział Instytt: Publicz: z Siedlec dnia 14: Lutego 1812:

PREFEKT

Departamentu Siedleckiego.

Reskryptem JW: Ministra Spraw Wewnętrznych etc dnia 13: Stycznia r. b: N^ro 42: mam sobie polecone Znieszenie się z JW: JX: Biskupem w przedmiocie erygowania nowey we Wsi Brusie Cerkwi przez WW Dobieckiego Dziedzica tameczniego i po zrobieniu naypodobnieyszego w tey mierze Układu, zostawienie uskutecznienia całego Interessu Stosownie do przepisów Prawa Kanonicznego JW: JX^m Biskupowi. Jaka więc moia w tym względzie Opinia po odbytey na gruncie Wsi Brusa Kommissyi miała bać wyrażona JW: JX: Biskup z załączoney tu kopii Urzędowey przedstawienia moiego do JW: Ministra Spraw Wewnętrz: w dniu 4. Września 1811: N^ro 5567: uczynionego — Oczekuję tylko JW: JX: Biskup swoie w tey mierze uwagi i stosowny do prawa kanonicznego Plan erygowania wspomnioney Cerkwi mnie zakommunikować, a Ja z swey Strony wszelką pomoc z Urzędu mego wypływaiącą udzielić obowiązanym będę w celu uskutecznienia Układów JW: JX: Biskupa — Łączę wyraz należnego Uszanowania

Ludwik Ornyno Zastępca (L. S.) Mikłaszewski Sekr.

Do JW: JX^a Ciechanowskiego Biskupa Chełmskiego.

N^ro 5567.

Wydział Instytt: Publicz: Siedlce dnia 4. Września 1811.

Prefekt Departamentu Siedleckiego — Do JW: Ministra Spraw Wewnętrznych

Stosownie do Reskryptu JW: Ministra S. W: dto 24. Czerwca 1811: po znieszieniu się z JW: Biskupem Chełmsk: Obrz: Gr: Un: odbyła się

siey Kommissia miała fon na Gruncie Wsi Bruśa Dziedziczney W. Dobie=ckiego względem rozpoznania Erekcyi Nowey w teyże Wsi Parochii, z osób W. Babskiego Podprefekta Powiatu Włodawskiego ze Strony Prefekta Delegowanego, i JX. Smigielskiego Dziekana Siedleckiego od JW. JX. Bi=skupa, do wspolnego działania upoważnionego złożona —

w skutek więc rzeczonego Reskryptu przedstawując Prefekt Departamentu JW. Ministrowi Originalny Protokuł takowey Kommissii wraz z wszelkiemi do niego załączonemi Allegatami /: a Nro 1: ad 10:/ i Erekcyą Parochii Bruskiey przez JW. Ministra Sobie kommunikowaney, następuiące ma honor w tym przedmiocie dołączyć swoie Opinie —

1: Co do Prawa Erygowania nowey Cerkwi we Wsi Brusie — Zważywszy Prefekt Departamentu odpowiedź W. Dobieckiego w Protokule Kommissyi ad 1º na karcie pierwszey i drugiey umieszczoney, w którey tenże W. Dobiecki nayprzod odwołuiąc się do Protokułów dwoch Kommissyi z Rządu austryackiego w Roku 1808: przez JX. Sztammer delegowaney w tym obiekcie działanych —

a, Probuie alitem Listu dekanalnego sub Nro 1: zaallegowanym, iż w Roku 1807: miał Sobie wydane Pozwolenie z Konsystorza chełmskiego wymurowania nowey we Wsi Brusie Cerkwi

b) Udowodnia kontraktem Nro 2: w Roku 1796: pomiędzy Nim a W. Michałem Męglinskim przy Sprzedaży Dobr tychże zawartym, iż Jus patronatus Sobie służące tylko co do Cerkwi Włoskowolskiey Nabywcy tychże Dobr od=stąpił, a Erekcyą nowey we Wsi Brusie Cerkwi i Jus Patronatus do niey wyraźnie Sobie wyjmował — iako też

c) Annexami sub Nro 3: 4: et 6: wyiaśnia, że Konsystorz Chełmski delegował tak do Poświęcenia mieysca na nowo wystawić się maiącą Cerkiew w Brusie JX. Laurysiewicza, iako też i do Konsekracyi Oney W. JX. Ciechanowskiey nie mniey, że Rząd austryacki bynaymniey się temu nie sprzeciwiał, rezo=lucya sub Nro 5: dowodzi — Nie może nie przyznać Prefekt Departamentu W. Dobieckiemu zupełnego co do wymurowania Cerkwi we Wsi Brusie prawa którego ani Rząd austryacki po wspomnionych dwoch Kommissiach, ani Zwierzchność Duchowna nie zaprzeczyła — że zaś Konsystorz zalecaiąc Kon=sekrować wspomnioną Cerkiew, zastrzegł Sobie, ażeby Nabożeństwo odpra=wiało się w niey absque praejudicio Cerkwi Parochialney Włoskowolskiey Prefekt Departamentu przeto następuiące JW. Ministrowi ma honor przedstawić uwagi —

2: Co do oddzielenia Wsi Brusie od Cerkwi Włoskowolskiey wcielenia Jey do nowo erygowaney, oraz funduszu Erekcyą obiętego; Ponieważ Wieś Bruś i Włoskawola należały przed tym do iednego Dziedzica W. Dobie-

ckiego

Cerkiew w Wołoskiey woli zawsze była Parochialną dla wsi Brusa
aż do tego momentu, Proboszcz więc tameczny pobierał od włościan teyże
wsi z każdego półwłóczka po 10: Snopów dziesięciny i miał wolny
wrąb w Lasach Dominialnych na opał i Restauracyą budowli
plebanialnych potrzebnego Drzewa, iak dołączona sub № 8. do proto..
kułu kommissyi konsygnacya praw Cerkwi Wołoskowolskiey służą..
cych dowodzi — nadto Proboszcz tenże dotąd pobierał prowizyą od
summy 200: Złłpll: na Dobrach Brusie pod tytułem wyderka..
fu przez S. p: Aniel: Barcikowskiey lokowaney, iak zeznanie
W: Dobieckiego w protokule na karcie 8: ad C okazuie —
Teraz zaś W: Dobiecki pragnąc na zawsze oddzielić wieś Brus od Parafii Wołoskowolskiey do Cerkwi nowo erygowaney
wszystkie wyżey opisane ciężary teyże Wsi w Erekcyi swoiey umieściwszy na Fundusz dla Proboszcza wsi Brusie przeznaczył —
Usilnie wprowadzić W. Dobiecki w odpowiedzi swey na Karcie 3ciey zbić Prawo Proboszcza Wołoskiego co do Dziesięciny y
wolnego Wrębu z Brusa, na tym Fundamencie że w Konsygnacyi wyżey wspomnioney wyrażono co do tego Punktu
Origo Juris non constat Complanatio nulla et praescriptio nulla. Jednakże Akt Wizyty Generalney dto
1 Maii 1774 zdziałaney w Konsygnacyi rzeczoney wymieniony udowodnia, że wszyscy Proboszczowie Cerkwi Wołoskiey
w spokoyney zawsze Praw Kwestyonowanych byli Posessyi —
Niepobierał Proboszcz Wołoski należącey ze Wsi Brus Dziesięciny od Roku 1808 aż do 811 iak okazuie odpowiedź Wgo
Dobieckiego ad 4tum na Karcie 4tey Protokułu umieszczona, lecz przyczyna tamże przez tegoż Wgo Dobieckiego
~~przywiedziona~~ przywiedziona, iakoby Proboszcz teraźnieyszy Wołosko Wolski, dla różnych Kłótni pomiędzy
tymi Dworem y włościanami Wsi Brusie zaszłych, od słuchania Spowiedzi tychże Włościan przez
[illegible] był usuniętym y że W. Dobiecki trzymaiąc innego Xiędza y onemu płacąc zatrzymiał
dla tego 10tą z wymienionych 2ch Lat należącą, iż do wydaie [illegible] w tey mierze [illegible]
[illegible] 10tey [illegible] Prawa poborem 10tey [illegible] y [illegible]
nienarusza bynaymniey Prawa [illegible] co do wolnego Wrębu w Lasach Dom. Bruskich mowić [illegible]
[illegible] przyznanego — [illegible] Chociaż bowiem Proboszcz Wołoski używał od dawna tego Prawa, niedzie [illegible]
aby był od niego zupełnie odmiętym — Z tych wszystkich dowodów okazuie się, iż W. Dobiecki
nie ma Prawa zaprzeczać Proboszczowi Wołosko Wolskiemu wymienionych dopiro ze Wsi Brusa należności
a tym bardziey zapisywać one w Erekcyi na Fundusz Cerkwi w Brusie wystawioney —
Wszelako uważaiąc Prefekt Departamentu
a zeCerkiew w Brusie przez Wgo Dobieckiego z Zabudowaniem porządnym dla Proboszcza wymurowana
w tym celu aby Parafialną dla Wsi Brusa zawsze była —
b z Komissya delegowana w opinii swey na Kar. 7ey Protokułu Fundusz w Brusie oprócz Praw Cerkwi Wołoskowolskiey
służących wyżey opisanych Erekcyą Wgo Dobieckiego objęty za niedostateczny do utrzymania Xiędza uznała
a nadewszystko wyczytuiąc w teyże Opinii —
c Wniosek X.a Śmigielskiego Dziekana Chełmskiego wspolnie Kommissionującego y X.a [illegible]
[illegible] iż Cerkiew w Wołoskiey Woli od lat 5ciu spalona, dotąd wcale nawet nowa na
iey miesce rozpoczęta nie iest; oraz że z tego powodu Parafia Wołosko Wolska może bydź zniesio..
na a wieś sama Wołoska Wola Brusowi przyległa iako też y wieś [illegible], o których mieli ten [illegible]
leżąca, mogą bydź do Cerkwi nowo erygowaney wraz z Funduszem dla Proboszcza Wołoskiego [illegible]
czonym inkorporowane —
Obowiązanym iest przedstawić JW. Ministrowi, iż za poprzedzaiącym zniesieniem się w tey mierze
Rządu z JW. Biskupem Chełmskim O. G. U. Cerkiew w Brusie wystawiona może bydź Parafi..
alną dla Wsi Brusa y innych dotąd do Parafii Wołosko Wolskiey należących, iako też y Fundusz Cerkwi
Wołosko Wolskiey zupełnie do Cerkwi Bruskiey przyłączony — Racz przeto JW. Minister zadecy..
dować, czyli Erygowana w Brusie Cerkiew ma tylko służyć ku prywatney swego Dworu tameczniego
wygodzie? a wieś iak dawniey należeć będzie do Parafii Wołosko Wolskiey y Proboszcz tameczny na dal
przy swoich w Brusie Funduszach zostanie? czyli też Cerkiew ta Nowa będzie Parafialną nietylko
dla Wsi Brusa ale nawet dla wszystkich do tego Momentu należących do Parafii Wołosko Wol..
wiosek? y obydwa Fundusze ziednoczone [illegible] na? — Skoro bowiem Prefekt Departamentu
odbierze

odbierze Stanowiska w tey mierze JW. Ministra Rezolucyą natychmiast dalsze że mey Strony przedsięweżmie do wyegzekwowania Oney względu (podpisano) Szypowski - [illegible] Łukasiewski - Zgodność zaświadczam Bazdziszewski — (Mieysce Pieczęci)

1812

1722 [illegible] 5 [illegible] juxta [illegible] Testamenti olim Catharinae de Kozeniowska Kostecka olim Martini Kostecki [illegible] 4250 apud olim M. Thomam Zeromski locata Summa 1000 ad Ecclesiam in Tomowica [illegible] 1000 zł na Tomowica [illegible] Oblata

Kopia Rezolucyi oraz Rekwizycyi JW. Ministra do JW. Xiąg Bielskich 1811.

[illegible]

Nro 2455

WYDZIAŁ [illegible] **SIEDLCE dnia** 28 [illegible]

PREFEKT

DEPARTAMENTU SIEDLECKIEGO.

W odpowiedzi na pismo [illegible] 15 [illegible] r. b. w którym [illegible]
[illegible] przyłączenia do [illegible]
we wsi [illegible] Parafii [illegible] odmowie [illegible]
[illegible] Węgrowskiego [illegible]
[illegible]
[illegible] oświadczeniem —
[illegible] Biskupowi z [illegible]
[illegible] 1794 [illegible]
[illegible]
[illegible] na [illegible]
[illegible]
[illegible] w tymże [illegible]
[illegible] 22 Listopada [illegible]
[illegible]
Biskupem [illegible] Parafii
[illegible] —

Pewna jest rzecz, iż [illegible] na [illegible]
wiarę [illegible] Biskupem, powinienem
przedsięwziąść w tym względzie zgodne z [illegible]
środki w celu [illegible] Interes-
su: uważając [illegible] —
a że zabezpieczenie funduszu dla [illegible] Wasilewskiego
[illegible] Kościoła [illegible]
[illegible] dla [illegible] Węgrowskiego [illegible]
[illegible]

sił; zupełnie do Władzy Duchowney należy —
b. Że bez zezwolenia teyże Władzy, Rządowey Cywil-
ney; niemoże odrywać teraz [illegible] przez X. Wasilewskiego,
nadanego funduszu do Cerkwi Brzeskiey; następnie,
że Erekcya Wo Dobieckiego zmieniona być by mu-
siała; —
c. Że Kombinacyi w tey mierze iedna z trzech
następnych, 1. Aby Wo Dobiecki wcielaiąc fun-
dusz Parochii Wołoskiey wsi do Brzeska, wy-
znaczył Mu iakową ad Sustentationem Vitae stoso-
wną kompetencyę; Albo 2do aby Erekcya odmie-
niona, Cerkiew w Brzeście przy własney Erekcyi
cyi; niedomagaiąc się funduszu parochialności
dla Obydwóch wsi, zostawił dla swey tylko
nie y Wołoskiey wsi [illegible] wygody. Albo nareszcie
3tio zrobić układ z przynależną Władzą, i po
śmierci dopiero X. Wasilewskiego Cerkiew Brze-
ska, będzie mogła dziedziczyć fundusze Cerkwi
Wołoskiey wsi, y być miejscem Ich Parochialney
iest również przedmiotem Konsystorza —
d) Że naprzód porozumienie się z Kollatorami wzglę-
dnie przyłączenia funduszu y Organizacyi nowey Paro-
chii w do [illegible] wsi; nayustawniey do przedmiotu
być by mogło, przez Konsystorz w tem, aby
do powyżey wymienionych czynności przystąpiono:

Klich

tych przeto powodów sądzę, iż działanie moie
w tym Interessie dalsze, jako z Urzędowania mego
niewypływające, mniey jest potrzebnym, bo JW. X.
Biskup z Konsystorzem stanowiąc właściwą
dla wszystkich w tym Obiekcie Stron Interes-
sowanych Władzę y wyłącznie Jurysdykcyi
sobie jedynie mając polecone przez JW. Mini-
stra Spraw Wewnętrznych, ma prawo działać to wszy-
stko, czego odemnie żąda.

Ja zaś oczekiwać tylko od JW. X. Biskupa wiado-
mości o skutku, abym dopełnił powinność moią
w przesłaniu JW. Ministrowi Spraw Wewnętrznych
stosownego Reskryptu.

Łączę wyraz należnego Uszanowania

J. Grzybowski

Do
JW. X. Biskupa Chełmskiego
Obrządku Grecko Unickiego

r 1812

Do

Wielmożnego Karóla Dobieckiego Dziedzica Dóbr Brusa !

Kommissya odbyta na gruncie Wołoskiey woli dnia 28. 9bris Rō 1812. przez X. Smigielskiego Dziekana Siedlickiego, do tego Aktu Delegowanego Kommissarza, ktorey Protokoł nadesłany Nam został, przekonywa zupełnie tak o lepszey sposobności mieysca z wygodą Parafian, aby Cerkiew Parafialna została na mieyscu swoim dawnym w Wołoskiey woli, jako i o funduszu całym przywiązanym i wiekami utwierdzonym do tegoż mieysca — Zwłaszcza gdy Dziedzice prawi, ~~i Administrator~~ WW. Horochowie, i Administrator Dobr (sądownie uczyniony małoletniey Felicianny Węglińskiey W. Woyciech Węgliński Dobr Piesia i Wołoska Wola, zaręczaią nietylko za całość funduszu teraźnieyszego, ale i powiększenie onego przyrzekaią, gdyby teraźnieyszy niedostatecznym się okazał, oraz nową Cerkiew na mieyscu spaloney zbudować i przyzwoicie przyozdobić, jak tylko okoliczności kraju tak każdego uciężaiące zmienią się — W takim więc układzie rzeczy Cerkiew Parafialna Wołoskowolska niemoże się przenieść do Brusa, bez krzywdy oczewistey Dziedziców Piesiey i Wołoskiey Woli, maiących w swoich włościach daleko większą ludność od Brusa i funduszu część znacznieyszą z prawem nabytym Prezentowania —

Dom Boga zbudowany w Brusie, dla wygody mieyscowego Dworu może wprawdzie mieć swojego Parocha i odłączyć się od Parafii Wołoskowolskiey, pod tem iednak zawsze warunkiem, aby funduszem dostatecznym, oddzielnym od Wołoskowolskiego, był uposażony, dla przyzwoitego i uczciwego utrzymania się Parocha przyszłego nietykaiąc bynaymniey tey części funduszu, która do tych czas z Brusa należała do Parochu Wołoskowolskiego — Bo choćiaż Dziedzic Brusa, sprzedaiąc dziedzictwa Piesiey i Wołoskiey Woli, wyłączył sobie prawo Prezentowania dla Brusa, w tem atoli zastrzeżeniu, niemógł się mieścić fundusz należący do Cerkwi Wołoskowolskiey od Poprzedników Jego, czyli dawnych Dziedziców Brusa uczyniony — Czego nawet władza duchowna bez bardzo ważnych przyczyn uczynić niemoże na krzywdę Parocha Wołoskowolskiego. Układy chyba dobrowolne Dziedziców Piesiey i Wołoskiey woli, iako i Brusa, nadgradzaiące tę krzywdę w innym sposobie Parochowi Wołoskowolskiemu, sprawićby to mogły —

ad № 51: & 25:

Do W. Jmć X. Dobiecki[illegible] [illegible] Dziedzica!

XX: Markiewicz, y Wasiu[illegible] iakie tłumaczenie złożyli: tego się w utworzonych ich pismach W. Jmć Panu Dobieckiemu udziela, za [illegible] zwrotnych — Dan w Konsystorzu Chełm[illegible] dnia 25: maia 1813

Ferdynand Ciechanowski
Biskup Chełmski [illegible]

№ 2. 76. [illegible] na [illegible] w Chałupie.
Krzysia Matzuk [illegible] X Wasiuszko z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
porzucił tylko dzieci zastawszy i [illegible] [illegible] —

X Jan Markiewicz [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Roku [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Ustaw [illegible] [illegible]
[illegible]
niewyczytania [illegible] [illegible] [illegible]
gdy ani Ustawy [illegible] ani [illegible] zastawał [illegible]
[illegible] dał [illegible] [illegible] być [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 25 maja 1813. X [illegible]

X. Wasiuszko — [illegible] że [illegible] [illegible] jawnie [illegible] [illegible]
[illegible] być [illegible] złożył gdyż żadnej niepojmuję [illegible]
[illegible] [illegible], y gdy [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] y pomoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bez [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] zawsze [illegible] do [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 25 maja 1813 [illegible]

[illegible] rzez gdy teraz po tym [illegible] Deputaci Komisyi
[illegible] prezentowany
Instalowany [illegible] tych innych takowych Konsistorskich Napred
a [illegible] Dokumentacyami [illegible]
iuz Jak Dekretami [illegible] y utrzymuje, zbic się z konkluzyą
[illegible] nie pozwolic [illegible]
[illegible] Reverentia [illegible] Persona [illegible]
[illegible] za nad to [illegible] przyniesionemu
[illegible] Reverentia [illegible] zacytowac Wyrok Sejmu [illegible]
[illegible] Przywłaszczeniem się [illegible]
[illegible] mowi [illegible] Tak niechaj [illegible] Kamieniec [illegible]
[illegible] fałszem [illegible] dowodząc [illegible] Antecessor
[illegible] Wyroku Sejmu [illegible]
[illegible] Pretensyi [illegible] tych Więc swą podstawę [illegible]
[illegible] Fundamentu [illegible] Kollatora [illegible] ani [illegible]
[illegible] z Jakiey Osoby lub Antenatów [illegible] Dziedzica [illegible]

Pomiędzy w kościele Grodzieńskim [illegible] aktu [illegible] zdaniu [illegible]

[illegible] Kollator powinien [illegible]
[illegible] Dotacya [illegible] roku 1750 [illegible]
[illegible] 1741 [illegible]
[illegible] Dziedzica [illegible] 1789 y 1791 [illegible]
[illegible] 1794 [illegible] 1796 [illegible]
[illegible] 1790 [illegible]
[illegible] 1800 [illegible]
[illegible] okazało się że [illegible]
[illegible] 1790 y 1791 [illegible]
[illegible]

[illegible] Kommissorialnemu [illegible]
[illegible] 10 [illegible] 1813 [illegible]

r. 1813

15

No 73

Do W. JPana Dobrzeckiego Dob. ... Dziedzica.

X ... odpisany – Zwracając ... z Konsystorza ... 1812 ... Chłop. ... Wysłanego potrzebę ... X

Złożony przez Dziekana Siedliskiego Protokół na gruncie w Wołoskiey woli zdziałany w swoim Oryginale W. JPanu Dobrzeckiemu udziela się, i o zwrócenie onego upraszam się. Dan w Konsystorzu Chełmskim dnia 7. Czerwca Roku 1813.

Fedynand Ciechanowski
Biskup Chełmski

N. 30. Wezwanie Konsystorskie do X. Dziekana ... do Komissyi ... między Kollatorami y Parochem ... Operatum swoie ... do zalecenia, też komissyą wskazuiącego bez zwłoki do Konsystorza ... Dat ... 15 maii 1813.

Protokół Komissyi ... w moc Decyzyi ... 1812 ... 28 ... 1812 Roku datowany ...

[illegible]

[illegible] Opinia X. Dzieka Smigielskiego

[illegible] tak [illegible] [illegible] a dotąd [illegible] do dnia 4 [illegible] 813 [illegible] Komissyi [illegible] r. 1812 [illegible] 29 [illegible] za Opinią —

1. [illegible] tak [illegible] Dobr [illegible] Kościół [illegible] zbudować [illegible] od [illegible] zostaną.

2. [illegible] co teraz [illegible] dla Parocha Dziedzic [illegible]

3. [illegible] Wieś Parochialna [illegible] w Gródku [illegible] nie ma po sobie prawa [illegible]

4. [illegible] nie ma [illegible] po sobie [illegible] [illegible] dla [illegible] Dziedzica [illegible]

5. [illegible] na Cerkiew [illegible] z Ziemi [illegible] frontu zasłaniem [illegible] nie tylko 1200 [illegible] 500 [illegible] Zamoyskiego [illegible] 98 [illegible]

6. [illegible] [illegible] Cerkiew budować [illegible] do [illegible] z [illegible] być [illegible]

7. [illegible] 10 [illegible] [illegible] nie Parocha [illegible] dozwolić można. —

8. [illegible] do [illegible] [illegible]

[illegible] Cerkiew [illegible] [illegible] na [illegible]

[illegible] w [illegible] tak [illegible] nie może —

in Exemptibus [illegible] [illegible] [illegible] 1773 [illegible]

[illegible] Komissyi [illegible] Patrona [illegible]

[illegible] żadna [illegible]

[illegible] budowania Cerkwi [illegible] lat [illegible]

bezskutku [illegible] lat 6 [illegible]

do Ponitie Cerkwi mniejszo jeszcze [illegible]

[illegible] przyjąć [illegible]

[illegible] 1807 [illegible] 5144 [illegible] 1008 [illegible]

[illegible] — [illegible] Lecz [illegible]

[illegible] 1774 [illegible]

Illustrissime Domine!

Podpisany — powracając podług Zlecenia Konsystorza Ilmo 73 — Operat Kommissyi z tegoż Konsystorza dnia 5go Xbra 812 datowany, w Polskiey Woli zaś dnia 20. Mrca [illegible] z Opinią [illegible] expedyowany a przez Xiędza Wolskiego w dniu 25. Xbra r. 1813 na Idei w Charakterze [illegible] porzucony i nazawiedzony [illegible] do Dworu na który [illegible] następująca odpowiedź.

Jednostronne, bez Kommissyi [illegible] realnego [illegible] niżey podpisanego, który niegdy Contumax nie był y nie iest, a [illegible] bez [illegible] Stron [illegible] rotum dzieło, [illegible] w Protokule [illegible], tak [illegible] Opinią [illegible] [illegible] tako [illegible].

Osobno i porządnie rzeczy biorąc 2e tu zachodzą Kategorye [illegible] w Protokule Delegm [illegible] razem [illegible] y mieszać nie należało.

Ima Juris Patronatus [illegible] te dawniey [illegible]

2da Sprawa [illegible] pretendowanego [illegible]

W Iszey Kategoryi Juris Patronatus wezwane do Protokulu 3 [illegible] na [illegible]
Weglinski [illegible] odpowiedziały wszystkie 3 [illegible]
[illegible] z funduszem [illegible] należyter [illegible], do którego [illegible]
[illegible] zaraz [illegible]

[illegible]

[illegible] nie może, [illegible] z dnia [illegible] 811 [illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible] z dnia 15 [illegible] w Polskiey Woli 800 [illegible]
może [illegible] że [illegible] do [illegible]
a dotąd [illegible] już [illegible] w Protokule [illegible] dosć
często a [illegible] kaplica [illegible] na [illegible] obrócone zostały
[illegible] nazwana. [illegible] materyał [illegible] dawniey [illegible] Reskrypt z dnia 28 kwietnia 812
[illegible] tegoż [illegible] Konsystorza [illegible]
[illegible] na ustanowienie [illegible] aby po zniesieniu się z [illegible] Biskupem
[illegible] zadecydował [illegible] Władzy [illegible] zupełne ustanowienie
[illegible] Dobrechi [illegible]
między [illegible] Prawa Parochialności dla
[illegible] dotacyi [illegible] swoich [illegible] domie
[illegible] Archiwum Konsystorz niezawodnie [illegible]
[illegible] Co wszystko w rzeczy [illegible]
a w takowych Reskryptach aby [illegible] bez Parochy tylko iakby Kaplica
zostawiona [illegible] Więc Oppozycya [illegible] Weglinskich z [illegible]
[illegible] a [illegible] Juris Patronatus [illegible]
[illegible] Salvo Honore [illegible]

[illegible] mieć niemiże

Salwo Honore mieyca tu mieć nie może — Podobnie W. J. Xiądz Horoch iak będąc prawy dziedzic czy posiadacz części wsi Wołoszki Woli nie końca in Incompatibilitate będących dato non concesso, gdyby i Dziedzic iak w Protokule Deleg. nazwany Prawy. Uznany do tey kategoryi Iuris Patronatus, potrzeba żeby miał należyty Tytuł Prawa u tak [illegible] Dzieciaki składa w Donacyi R. 1743 Marianny z Dytinków [illegible] Andrzeiowskich w Bruśnie, Wołoszkiey y Andrzeiowskiey części, ostatniey po Dytinkach [illegible] Janowi Tomaszowi Zeromskiemu Antecessorowi [illegible] Dziedzicach [illegible] w Grodzie Chełmskim zeznaney, tu rowi y [illegible] swemu cum Iur. Patronatus w Grodzie Chełmskim zeznaney, tylko co do Samey sub [illegible] Dobrach z roku 1796 — tylko co do Samey Wołoszki Woli Ius Patronatus między Michałowi Węglinskiemu Rezygnowalem [illegible] gdy nie [illegible] Horoch bo [illegible] [illegible] tyż Horochow wszystkich do tey [illegible] [illegible] Zięna [illegible] Wołoszki y [illegible] [illegible] na [illegible] to pełniących [illegible] Cerkwie [illegible] Dziedzice zaś [illegible] Cerkiew [illegible] z [illegible] tym czasem w Bruśnie Murowana porządna i [illegible] z [illegible] Funduszu do Gruntów Cerkwią opisanych gotowa [illegible] Wakuie, chociaż [illegible] 12 w Nowinach od [illegible] przyimowany iescze Morgów 6 czyli na Sach 12 w [illegible] [illegible] — Więc z tych powodów, usunowszy [illegible] buntowano, a przez to Karczemki, aby w nich ludzi Bruśnickich [illegible] Interessowania Nie zdzierżyli Dziedzica niszczono, wśrzód troskliwych Interessowania Nie zdzierżyli [illegible] Biskup wysokim Zdaniem swoim przy nieprzeszkadzaiąc [illegible] Prawdy odrożniwszy, Dzieło Cerkwi Bruskiey według Słuszności Decyzyi [illegible] wyżey cytowanych, a u Siebie będących [illegible] Co tylkokrotna o [illegible]

[illegible]

Tu się Konczy tym —

Leczący [illegible]

Zaś gdy tenże X. Wołoszko Wolski po [illegible] swoich winach, a raczey potyle bez grzechu mówiąc Złoczynstwach, te [illegible] do Wołoski Woli Delegowany względem Brusa [illegible] Prawności że Prezentowany Installowany et Juratus do Wołoski Woli, y z tąd różnych fałszywych Świadectw tam napchał, a W. X. Dziekan onez do Protokułu iednostronnie przyjmuiąc Argumentacyami [illegible] y niby iuż iak Dekretami ut de [illegible] legalizować y utwierdzać zdaie się z Konkluzyą, aby odtąd ani Kapellana dla cerkwi [illegible] niepozwoli w czym iakoby dla samego W. Biskupa swego Inhibicyą [illegible] — Salva Reverentia Deputate [illegible] za nad to [illegible] [illegible] Stronbus y bez Stron [illegible] iednostronnemi fałszami. [illegible] niech sobie pozwoli zacytować Wyrok [illegible] gdzie Psalmista mówi do Boga w słowach Pisma [illegible] w Psalmie 5tym wyrażony, gdzie [illegible] Fałszem Narabiaią —

Nieprzyiacielem się maią — [illegible] że koniecznie kłamcę zagubisz.

A Nieprawdy tak nielubisz — że koniecznie doczekać się musi [illegible] X. Wańki orędzey czy później doczekać [illegible] Instalacyi y Prezenty bez tych [illegible] Pretensyi formowanych z Installacyi [illegible] dowiada — Każda tayemność [illegible] tym czasem [illegible] Funda [illegible] wiedzi nie zostawić [illegible] Prezentę [illegible] y pewną [illegible] winien być także pewny cum Jure Patronatus [illegible] między [illegible] Dobieckim, y Wołoską Wolą a Brusem, a raczey między [illegible] Donacya 1745 R. Tu zobaczymy, iak się rzecz ma między Wołoską Wolą a Brusem, a raczey między upartemi — stronami Stron do Protokułu dyktowanem y Opinia iednostronną niby [illegible] tylko S. Jeromi [illegible] wyżey ut [illegible] złożona [illegible] Jus Patronatus nie komu innemu służyło [illegible] Dobiecki uznany Dekretami Trybunału R. 1789 po których [illegible] R. 1791 Kaduka niszczącym y Dekretem [illegible] X. Kapa

1115 dnia [illegible] Tegoż niakazuiącym [illegible] spokoynie [illegible] do Imieni

116 pacya [illegible] Prezentowany dożył spokoynie [illegible] Prezentę oprocz Dobieckiego De [illegible] prawne Prezentowany [illegible] którą podobno około R. 1793 zasza [illegible] ogłoszonego Dziedzica [illegible] do podpisu niedawno [illegible] Trybunału 1789 y 1791 ogłoszonego Dziedzica [illegible] lub zgoda [illegible] sam Prezenty [illegible] roborowany Jus [illegible] Kontraktami 1794 w Dubnie [illegible] dla Brusa otrzyjł, a [illegible] Rezygnacyi [illegible] Prezentę od kogoby miał, zawsze obiecywał [illegible] nie raz [illegible] gdzie [illegible] wszystko, a nic niedotrzymanie [illegible] niepokazał nigdy: zwyczaiem Wołoszko [illegible] Między iednak y Parochowi takos [illegible] Prawda [illegible]

Tandem — Już okazało się ze Erekcyi niebyło, y niema [illegible] Complanatio nulla, co iest [illegible] Dobieckiego po R. 1789 y 1791 [illegible] non constat. Inscriptio nulla. [illegible] Prezenty [illegible] nie ma; a [illegible] ogłoszonego dziedzica: takowa [illegible] 812 in Aprili [illegible] z Dodatkiem [illegible] żadna. Jak to iuż [illegible] Prezenty [illegible] miałem [illegible] przełożył [illegible] On Pretensyi iak w Protokule rościć nie może [illegible] do zwrotu [illegible] nie miał, a iednak z Brusa pobierał za Lat kilkanaście do zwrotu w [illegible] Komissyi 811 in 7bri [illegible]

Demerita zaś Jego dawnieysze, praesalvato ad Casum na Komissyi 811 in 7bri [illegible] X. Lubienskim za Szlub nieprawnie [illegible] otrzyte [illegible] potym przybyłe [illegible] Złość [illegible] Napaść chyba iuż ad [illegible] Loci Ordinarium. Upraszam ieszcze [illegible] w Słowach Złość [illegible] iezeli być inaczey nie może.

w Brusie d. 10. 8bris 813 R.

[illegible] Dobiecki [illegible]

N.o 2.do

Na Kopercie Adress — od Dziedzica Włości y Kollatora Cerkwi tamże

do JW. Xiędza Biskupa Chełm. Obrz. y Senatora JW. Sa... Xięstwa — w Chotczy —

[illegible] Decyzy [illegible]

[illegible] zwrotu pożonemi —

1813

Wielmożny Jmć Xiądz ... Dziekan ... Brus.

Za moie wydaney ... W. Biskupa ... Instrukcyi Urzędu Gub: ... po dniu 19. ... 1841. ... JW. ... bezstronności ... komisyi ... Dziekana ... delegowanego komissarza ... Brus ... Delegowanemu ... do ... Wielmożnego ... Brus. komissyi która się ma odbywać ... r. b. ...

Pisano w Wilnie dnia 18. Września 1841 Roku.

Ksiądz Florenty ... Dziekan ...
Komissarz Delegowany.

X. Grzegorz Białostocki Pl. Świr.
Delegowanemu przydany mp.

Odp. d. 3/... ... [illegible]

Ferdinandus Dąbrowa ... wied... z 1816

Dilecto Nobis in Xto Admodum Rndo Dno Pantaleoni Smigelski Decano Foraneo Sedliensi Salutem in Dno. Ecclesiam in Caruś Suo Rectore Destitutam et Vacantem in Wyszyczno post Obitum Rndi Josephi Arczłowicz Ultimi et immediati Parochi, ne debitis fraudentur obsequiis populusq Fidem Subiectus Curae Animar. et Administratione Sacramentor. destituatur, Rndo Joanni Orłowski Presbytero committendam esse duximus uti quidem per praesentes litteras vel commendamus et committimus tam in Spiritualibus quam in Temporalibus ad Ulteriorem Nostram Dispositionem simulq omnimodam potestatem impertimus ut hasce Ecclesias administrare possit et valeat. Requirimus itaque dilectionem Suam ut ad fundum praedictar. Ecclesiar. sive per se, sive per Vice Decanum onde... ..., Rdum Joannem Orłowski constitutum a Nobis Administratorem promulgit, Inventarium Supellectilis Ecclesiasticae et Agrariae conficiat, Unumq Exemplar Inventarii circa fundum relinquat, alterum ad ad Consistorium remitti curet — Datum Chelmae Die 16. Martij 817. Ao.

L. S. Barthl. Kazarowicz. Officialis Gnlis Chelmen.

SW ... 25 ... ...

21

d. 22. Czerwca 1817. [illegible]

Wielmożny Mości Dobrodzieju!

[illegible] uswiadczeniu [illegible] Wielmożnemu Panu Dobrodziejowi
mojego powinnego szanowania, mam honor załą-
czyć Wielmożnemu Panu Dobrodziejowi w kopii Dwa Dekreta
[illegible] do osobistej wiadomości — Rozumiem
że [illegible] o [illegible] swojej Cerkwi,
w czasie Spisu Majątku Duchownego, gdzie [illegible]
miała się zatem [illegible], a [illegible] porozumieć się
z Kommissarzami [illegible] mającemi — Środki
[illegible] w tej mierze [illegible] w samej [illegible]
[illegible] Cerkwie [illegible] być mogą — [illegible]
[illegible] Wielmożny Pan Dobrodziej na
[illegible] swojej Cerkwi korzystnie użyć potrafisz — [illegible]
[illegible] Przedmiocie [illegible] uprzejmie Wielmożnego
Pana Dobrodzieja. mam honor [illegible] z [illegible]
[illegible] Szacunkiem i [illegible]

Wielmożnego Pana Dobrodzieja

uniżonym Sługą.

J. Ciechanowski.

J. C. mp

Przy [illegible] Cerkwi [illegible] z Dekretu [illegible], [illegible] Wielmożny X. [illegible] [illegible] Ple[illegible] [illegible]wski.

List JW. X[ięd]za Biskupa Chełmsk[ieg]o [illegible]

4 Lipca [illegible] Imcze [illegible] Adm Rnde Dne [illegible] — że X. [illegible] Dziekana [illegible]
[illegible] Dziekan [illegible] JX Pantalego [illegible] niedopełnił Urzędowi swemu należney Powinności; [illegible]
JX. [illegible] Szostkiewicze Administ[rato]r [illegible] Unickiey, nie zjechał tamże dla zrobienia Inwentarza Cerkiewnego
[illegible] naznaczonemu [illegible] X. [illegible] [illegible]; dopełniaiąc tego uchybienia zechce [illegible] Dzie-
kan [illegible] zjechać na [illegible] i tam stosownie do wydanego pod D[nie]m 16 Mar[ca] [illegible] N[ume]ro 146 Instru-
mentu [illegible] X[ięd]za [illegible] [illegible] [illegible] przyzwoitą sobie troskliwością, to wszystko, co w po-
dobnych Zdarzeniach z Urzędu Dziekana [illegible] — Polecam się X[ię]że [illegible] Modlitwom zostaiąc
z przyzwoitym [illegible] — [illegible] Adm Rnd[ae] Dnationis [illegible] Dnus [illegible] Colendissimi

[illegible] — [illegible] Ciechanowski Eppus [illegible]

NB [illegible] Morikowi [illegible] [illegible]
NB [illegible] Siedlcach [illegible] [illegible] pytać [illegible]

[illegible] X[ię]dz [illegible] [illegible] [illegible] nawet z [illegible]
Cerkwi [illegible] własnemi do Chrztu i Rekwizytami [illegible]
O to i teraz [illegible] dzień [illegible] leży, a X[ięd]za nie ma —
2do [illegible] w Gotowości Metryk, o które [illegible] Sąd [illegible]
nadsyłał Pisma, a Xięża nie zastaie [illegible], który on
zamknąwszy na Kłódkę [illegible] [illegible], gdzie się obraca.
3[tio] Metryk [illegible] dawniey [illegible] restant po X[ię]dzu [illegible] Bazylianie
pozostałe, parato [illegible] [illegible] grabić, y [illegible]
[illegible] X[ię]dz [illegible] [illegible], [illegible] Ludzie [illegible] [illegible]
[illegible] X[ięd]za [illegible] [illegible], [illegible] to [illegible], bo
[illegible] nie [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]
4to z [illegible] zabranego z [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] X. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] Zamie-
[illegible] wolę. [illegible] 5 [illegible] [illegible]

[illegible] to do Stolicy.

Wywód Słowny

z Gaspra Jankowskiego

1mo

Jak się nazywasz wiele masz Lat. i zkąd iesteś Rodem

2do

Jakiey iesteś kondycyi y Relygii Jakiego Stanu

3o

Zkąd tu przybyłeś y co tu robisz

4o

Przez kogo przyięty w którey byłeś ... Dworu po Pietruszkę Cybule y ...

5o

Gdzie przez ten Czas przebywałeś w jakim Woysku byłeś.

ad 1mo

Nazywam się Kaspar Jankowski Lat mam 35 iestem rodem z Miasta Ratnia —

ad 2.

Jestem ~~miesz~~ Mieszczanin Relygii iestem Katolickiey Obrządku Łacińskiego — żony nie mam

ad 3o

Wyszedłem tu z Chełmna chcąc dostać gdzie Służby, Xiądz Jan Orłowski chciał abym u niego służył lecz nie ma z czego mnie utrzymać więc teraz udaię się ... do wszystkiego albo Lokajskiego ...

ad 4tum

Ojciec wczorayszego Xiądz Orłowski Maciej u siebie Strażnika Tabacznego kazał mnie Kości gotować gdy żadney (iż soli Pieprzu &c.) nie było to kazał mi do Dworcu iść, abym tam gdzie Sekretna dostał — a zdybawszy Pannę Zagórowską namawiał one Sekretne ... dać Pannie Sekretnie aby ... nie widział.

ad 5tum

Byłem w Woysku Polskim półtrzecia Roku a w Angielskim Lat cztery na co mam paszporty które tu składam to iest ieden po niemiecku a drugi po Angielsku gdym się Dymissyonował, nie miałem żadney Służby Lo... Żołnierz aż do dzisiejszego Dnia —

Po uczynieniu niniejszego Wywodu Słownego zwracając ... się ... polecono się aby natychmiast miasto tuteysze wyszedł, na przypadek bowiem powrotu ciężkiey karze tenże podlegać ma. —

w Brzeżanach dnia 14 Listopada 17.. Karol Dobrecki dz: Pisarz y Woyt Gminy

przy tem: Iwan Materuk X X X
Mykita Mruk X X X
Wasyl Szymoniuk X X X
Szymko Antoniuk X X X

[illegible]

r 1817

24

Kommissarze Delegowani
Do Spisu Majątkow Duchownych
Do
W. Dobrzickiego Kollatora oraz Dziedzica Dobr Bross

Ziechawszy w dniu dzisieyszym na Grunt dla wyśledzenia, iakowe funduże do Cerkwi exystuiącey we Wsi Bross mogą bydź przywiązane, a nieznalazszy żadnych dowodów z ktorychby iakową wiadomość w tym przedmiocie powziąć można, powodowani zostaią Kommissarze zawezwać w tey mierze uprzeymie W. Kollatora oraz Dziedzica – aby następuiących wiadomości udzielić iak nayprędzey bydź może nieodmowił. —

a. ile Probostwo mieysowe, ma sobie od W. Kollatora nadanych Gruntow w Ogulności, łącząc w to Łąki, pastwiska, i Ogrody, od iak dawnego czasu – czyli takowe nadanie nastąpiło Urzędownie lub przeciwnie?

b. czyli pobiera iakowe Dziesięcinę od ktorych wiosek, i w iakowym sposobie — nakoniec —

c. czyli inne pod iakim bądź tytułem ma prowenta – wyłączaiąc Jura stole – i czyli takowe w całey swey Rozciągłości używa, lub przeciwnie? —

Bross dnia 16 Lutego 1818 Roku

X. Syl. Gorski

Paraskiewicz

N. 17

Vertat

Brzeswit

Przeswietna Kommissio do Spisu Maiątkow Duchownych OGK. Delegowana —

ad N[ro] 17 —

Podpisany — Ulegaiąc Wezwaniu WW[ch] Kommissarzy Delegowanych, sobie w Brusie podanemu, odpowiedzieć ma Honor. —

Nayprzod Osobę JX[a] Jana Orlewskiego, na teraz przy Cerkwi Bruskiey iakoby intrusive tu bawiącego, z swych Defektow nadto dobrze znanego, a przeto Brusowi wielce niedogodnego; od exystowania Go odtąd w Brusie wyłączam — Owszem deklarowaney mi tak od JWX. Biskupa iako y W.X. Officyała Konsystorza Chełmskiego OGK. Tranzlokacyi tegoż JX[a] Jana Orlewskiego, byle tylko Metryki Włosciańskie z swego tu pobytu, w porządku do stawił y oddał, z niezwłocznym tąd ztąd ruszeniem pragnę i czekam, gdy inaczey? do niczego przystąpić by nie mogłbym. —

Taką wprzod Salwę czyli Kondycyą Sine qua non — otrzegłszy — Co do Zapytania ad A o Iłość Gruntow Łąk etc do Cerkwi Bruskiey czyli Plebanii tamze nadanych:

ad A Chociaż Wiadomość o tym iest dokładna w Aktach Konsystorskich y Protokołach Kommissiow Deleg. z Lat 812. 813 y 814, Samemuż WJX. Gorskiemu Dziekanowi y teraz Kommissarzowi, iako nie raz na owych Kommissiach w Brusie byłemu dobrze wiadomych, do ktorych Podpisany odwołuie się a ktore dowodzą że Włoka Kozłowszczyzna na ktorey Plebania stoi ma Gruntu czystego Morgow 17. Łąki Morg 2 Sązni 948 y z poznieyszym Karczunkiem wydobytym tężym do 20 } morgow. y wyzey.

w Krzeiowcu na Sochi 12 czyli morgow	— 6	Gruntu z Łąkami
w Nowinach Pańskich Soch 8 morgow	3	
Czyli Połwłoka po Pałuckim obok Włoki Plebańskiey Morg	8	Otrzezono, iz gdyby Rząd inaczey miał dysponować, tedy Dwor Br. ma pierwszenstwo do czynszowania tych Gruntow y Łąk
Łąki na Ochozy błotney Kos 8. czyli naymniey Morg	4	
Morgow	41	

ad b. Dziesięcina Wrzosowizny od Każdego Włosciana — po 10 Snopkow dawnym zwyczayem —

[left margin: ad b. ... Gruntow dziesięcin, 1 Dzialki ... nie uzywa, bo nie powodu?]

ad c Oprocz tego ... et Jura stolae Są tez Servitutes — wolne Mlewo bez miarki } na swą potrzebę; Pastwiska z Gromadą — w Lasach wolny wrąb do Reparacyi budowli gdzie Dwor poznaczy — Opał. — Że tak iest, dowodzą Akta — Ale Item Prowizyika od 400 Zł roczne Zł 20 do Zakrystyi — to wszystko ku Chwale Bozey, Oswieceniu y Wygodzie Ludu, czego z Osoby X. Jana Orlewskiego Brus niedoznaie, ani spodziewac się moze. Więc Go ante Omnia z tąd exigie! iednak za oddaniem wprzod Metryk iako wyzey powtarzam — Załączaiąc należne dla Przeswietney Kommissyi Delegowaney Upowaznienie podpisuię w Brusie dnia 17go Lutego 1818 R[u] M. Dobiecki dz. Br. y Koll.

Na przypadek Kościoł moze odpaść de Jure Patronatus lub inney Załączaiąc Pismo do JWJX. Biskupa ddo 10 8br 813 z altera 5. } Bo tu iest Cerkiew, a Grunt do Cerkwi w Brusie —

po Uzyciu ktorych upraszałbym o powrot. M.D.

Tandem powrocone

A zaś tr 818 z D 13 na 14 Maj — Ziechali do Brusa WJX Sylw. Gorski Dziekan, iako Delegowany od Kommissyi Wdztwa wraz z JX. Marszkim ... y robili Protokoł Funduszu Cerkwi Bruskiey, to iest Gruntow Łąk Budowli etc. etc. z nie ktoremi Pomyłkami, iako to ze Sum 400 Zł do Zakrystyi odwieczna: co nie tak iest, bo tylko 200 Zł było miało od Sp. Angeli Baraczkowskiey, nawet bez Dokumentu y dowodu na iaki obligo? Ja zaś poznieý za należaniem JWX. Chełmskiego dałem 200 Zł to iest do 400 Zł Kapitału na Procent 5/100 przyczyniłem — Tamże z Salwą Regresu do Gruntow, iako wyzey podpisałem w Brusie D 14 Maj 818 M. Dobiecki y Koll. mp.

[illegible]

Ia Niżey Podpisany Jozef Dybowski Daię Na Siebie
Rewers WPanu Dobrodzieiowi Dziedzicowi
Iuteyszemu iako Na Moią własną po
trzebę pożyczył Mi Złotych Polskich
Trzydzieście y pięc Zł 35 Na Ktorę w Powsie
dalszey Bytności Moiey Dnia 8. Marca 1818.
Rolin

Rąką się podpisuię
Własną Józef Dybowski

818 d. 8 Mar z Dworu Zł 35
tr. 9 Mar z Dworu Brzoza dano Krup Gryczanych y Jeczmiennych Garcy 4 Grochu i Pszenicy Garcy 4 Ogółem Garcy 8
z Magazynu Gromadz. Żyta Czw. 2 to iest Garcy 16 — Maski Kor 1 y Ołeju
10 mar dany z Dworu Worek rocznych po Zł 12 a Zł 15

1818

Kopia

№ 127 – Ferdynand Dąbrowa Ciechanowski z Mił. B. Biskup Chełmski –

Przewieleb. w Bogu JX Sylwestrowi Gorskiemu Dziekanowi Parczewskiemu – Pokoy w Panu.
Czyniemy wiadomo, iż My Cerkiew Parochialną w Brusie y Wytycznie po zeszłym w Bogu X. Józefie Areszt-
towiczu ostatnim Plebanie wakującą do Dyecezyi Chełmskiej należącą aby Chwała Pańska y Administracya Sakram.
dla wiernych Xtusowych nieustawała, JX. Piotrowi Dybowskiemu w Rządy tym czasowe zlecić umyśli-
liśmy, iakoż odwołując Administracyą daną X. Janowi Orłowskiemu, niniejszym Pismem Naszym
w Imie Pańskie, zlecamy – Żądając po Przewielebności twoiey, abyś za Okazaniem tego Pisma zje-
chawszy na mieysce, po wyżey rzeczonego JX. Dybowskiego za administratora ogłosił, Temuż Cerkiew
Obydwie z Sprzętami stosownie do istnieiących inwentarzów a Parochią w dozór tym czasowy oddał
zobowiązawszy Go do przykładnego i pilnego wykonywania swych obowiązków pod surową Odpo-
wiedzią przed Bogiem y Swą Zwierzchnością. Dan w Chełmie d. 12 Maja 1818 r. A. Nazarewicz

{L. S.
Konst. Chełm.}

Off. Gminy Chełm.

№ 66 – Do JX. Józefa Dybowskiego Kapłana Dyecezalnego – A. Off. w Bugoraiu –
Za odebraniem niniejszego Pisma, ma JX. Dybowski wyiechać z Bugoraia, w Dekanat
Parczewski do Brusa na pomieszkanie przy Cerkwi tamecznej, na którym mieyscu stano-
wi... ma dopełniać tych Obowiązków, iakie mu będą poruczone, o które iednak zgłosić się
do JW. Pasterza winien – Dan w Chełmie Dnia 10go Czerwca 1818 r. A. Nazarewicz Pisarz

Salvo Simbro

Kwitacya

Niżey podpisany były Administrator Cerkwi Brzeskiey zeznaie jako Dziesięcinę na Cerkiew mi od Parafian Brzeskich w Dzieciecyzna dzieiecyzny odebrałem to iest Z Roku 1817/18 zodebrany iako niemaiący Pretensyi mniejszym kwituie Z Dziesięciny E.

we Brzezie, u 11 kwiet 1818 Roku

E Dziesięcine ktore odebrałem w Zaiamie nie w Snopie to iest po Dwa garce od kazdego Gospodarza Dato ut Supra w Brzezie

X Jan Kulo... Administrator byłwszy Brzeski

Jako przytomny Swiadek

J. Matejewicz

[illegible]

Do Wielmożnego Dziedzica Dóbr Brusa!

Kommissya Woiewodzka Reskryptem swoim z dnia 16. Stycznia No 924. iakoteż z dnia 13 kwietnia r.b. No 7522. zaleca aby Szkołka Elementarna w Brusie była założona, do czego podpisany wezwany ma honor zapytać W. Dziedzica Dóbr tych, czyli fundusz iest na założenie takowey Szkołki odpowiadaiący, 2. Dom przyzwoity, 3. Dziedzic chętny, 4. Włościanie możni? aby podpisany w założeniu takowey Szkołki, lub odpowiedzi Rządowi niemożności obowiązkowi na siebie włożonemu mógł dosyć uczynić — Lubień d. 18 9bris 1818 roku

X. J. Markiewicz Dziek. Włocł.

Brzg.

Resolut. — O. m. Podpisany Dziedzic Brusa — Odebrawszy w d. 30 9bris r.b. Wezwanie względem Szkołki Elementarney czyli Parafialney w Brusie założyć mianey, na Mocy Reskryptów Kommissyi Woiewódzkiey z d. 16 Stycz: No 924 y 13 kwiet. r.b. No 7522, o czym dziś tu dopiero odbiera y wyczytuie Wiadomość; — Po zwołaniu Starszych Włościan Gminy Brusa, y rozmówieniu się z tymiż niemi ma Honor odpowiedzieć następuiące. —

1mo Funduszu na Założenie Szkołki tu w Brusie nie było y nie masz osobnego; chyba iedynie ten że tam Fundusz który dla Xiędza Plebana przy Kościele Brusie pod... murowanym... zeznaniem w d. 17 Lutego r.b. do Protokułu Kommissyi Delegowaney do Spisu Maiątków Duchownych Obywatelskich Obeymuiącego sub A. Gruntu ornego z Łąkami Morgów do... y wyżey pod B. Zboża gotowego od Każdego Włościanina po 10 Snopków dawnym zwyczaiem, o roczne czyli kop 10 Snop. 40. — pod C. ... na Stole, Serwituty Wolne. Mieszko bez miary Pastwisko, y z Lasów Dziedzica ... Kiel Opał na swoią potrzebę.

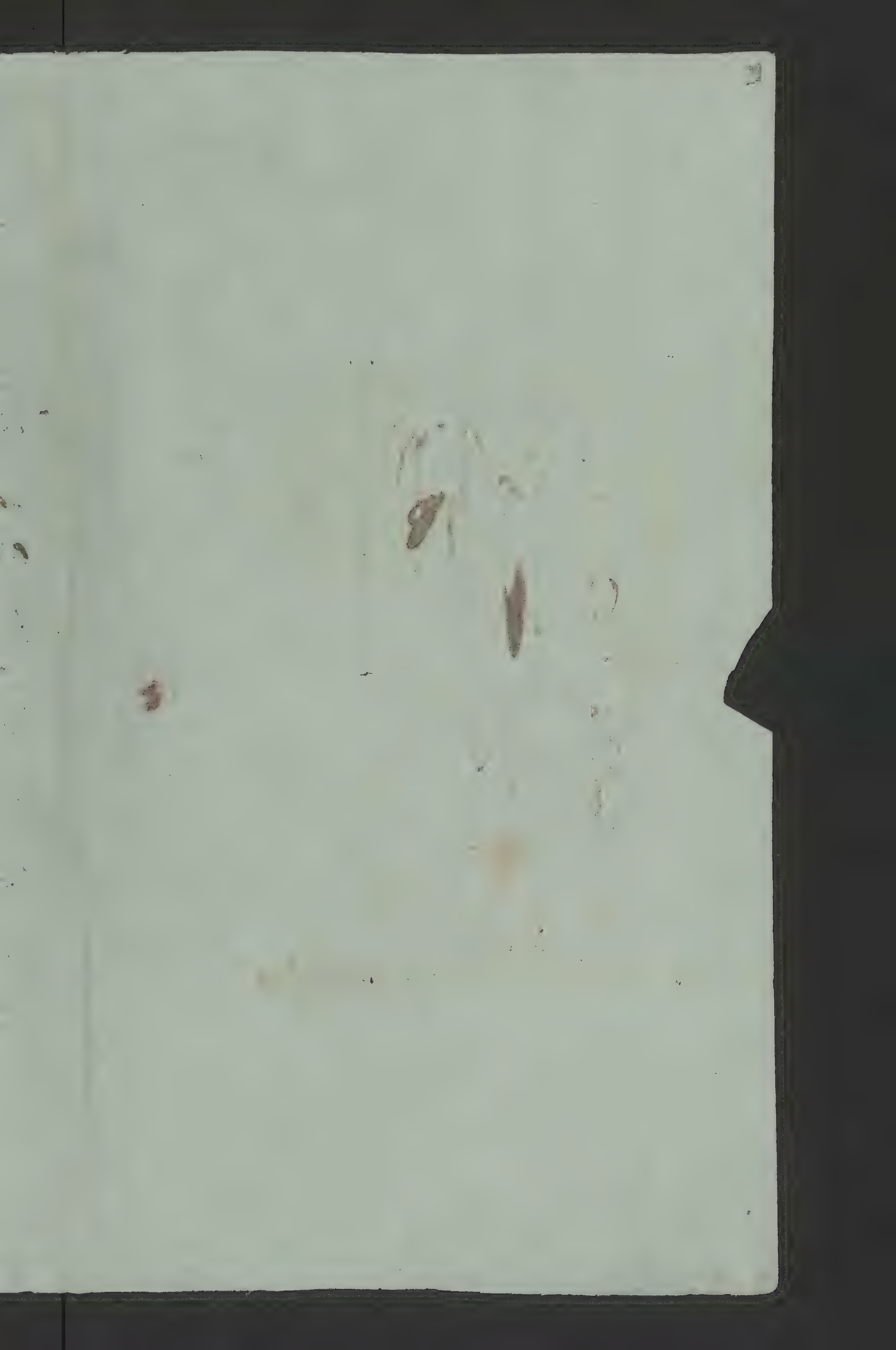
2do Na tę Szkołkę iest Dom przyzwoity, iako to Plebania porządna i obszerna maiąca 2 Izb dużych, 2 alkierze też nie małe, z Piecami i Oknami, z Spiżarką i Kuchenką.

3tio Ogrody 2 obok Budynku. Dziedzic zamiarom Rządu nie sprzeczny. Wszak Intencya Iego dowodzi się z Nadań powyższych, gdzie wyrażono, że to Wszystko „ku Chwale Bożey, Oświeceniu y Wygodzie Ludu". Bo tak y dawniey od Wieków bywało, że Xięża oprócz Religiynych Posług to iest Krztów Szlubów y Pogrzebów osobno płatnych, byli obowiązani edukować też Młodzież przy Katedrach, y Kollegiatach więcey i wyżey, a w Szkółkach Parafialnych, początkowych i niższych nauk podług możności. Co też y w Brusie przy tey Parafii nad 100 dusz nie nadto Prac duchownych maiący, mógłby łatwo dopełnić, aby tylko był zdatny i moralny, aby nie taki, iak tu był przez lat ... iest ... ośliski, ani iak teraz X. ... Dyb... , których zamiast Nauki Zgorszenie Ludu.

4to Który od Roku 81½ Klęskami Woyny y po 2 razy Ogniem raz od Piorunu, 2gi raz przypadkowy do 12 czy 13 Chałup zniszczony, Należney Allewiacyi w niczym niedoznawszy, nie może zwać się Zamożnym, prócz kilku Włościanin, ani co na Nowo obciążać, tak na Więźność, który iednak co napisano, y co od Niego Należy, pewnie oddaie — A może y coś ieszcze przyczyni z dobrey Chęci za Naukę Siebie y swoich Dzieci dla przyszłości daj Boże lepszey. — Takową na Zapytanie Odpowiedź po wynotowaniu z niey co trzeba, w Orygynale Władzom Rządowym wyżey przesłać miano podpisuię w Brusie d. 2 Grudnia 1818. — Mg. Dobrski Dziedzic

Ewja Recepisse

w Brusie
Dnia 30 9bra ...
z Lubienia 1818

o Szkołkę Parafialną Zaczynanie 30 ℔ dorzucone
v. Rezolucyja Brusa z 2 X^bre 818 wszystkie

Do
Wielmożnego Dziedzica Dóbr Brusa
od
Karolka Lubińskiego Organisty i Szkolnika
Parafialnych

w Brusie

r 1818

N° 4557.

Kommissarz Obwodu Radzynskiego

Do W. Woyta Gminy [illegible]

Uważywszy słuszność przedstawienia W. Woyta z dnia 20. b. m. i r., w którym donosi, iż bez znowu niemogł otaxowić Zabudowań Kościelnych, wstrzymuie Mu Exekucyą niniey. Szym do dni 14 na które Kalet odwołuiący wydać polecił, a jaki wydał polecenie Burmistrzowi Miasta Włodawy względem nadesłania do otaxowania Budowli Kościel[nych] y Cerkwi w [illegible], takie W. Woytowi w kopii dla wiadomości komunikuie.

Radzyń 22 Listopada 818 roku

[illegible]

Jezykowski [illegible]

[illegible] Verdat

(Kopia) Kommissya Obwodu Radzyńskiego. — Do W. Burmistrza Miasta Włodawy. — Wskutek przedstawienia W. Wójta Gminy Bruss, poleca W. Burmistrzowi, azeby na Rekwizycyą tegoż Mularza y Cieśle przyjętych z Miasta Włodawy do Oszacowania Cerkwi i Zabudowań Kościelnych dla Assekuracyi w Towarzystwie Ogniowym do Brussa wysłał bez żadnej zwłoki — Radzyn 22 Listopada 818 (podpisano) Olszewski Komisarz Prezydujący R. W.

Zgodność poświadczam

Sylwin [illegible]

JW. Zok. [illegible]

Do

W. Woyta Gminy Brussa

w Brusy

Wywód Słowny Rewizyjny. 1.

Działo się na gruncie Wsi Brusa w Plebanii przy Cerkwi tamże będący, Dnia 26. Listop. Ro. 1818.

W Przytomności Radnych i Dziesiętników Gminy Brusa Stepana Łobecko i Jerzego Handzika Jako Deputowanych

My niżey podpisani, Szymon Dyjak Murmayster z Miasta Włodawy, y Jan Onipewicz Mayster Cieśla także z Włodawy, Zaprzysięgli i przy Wgo Burmistrza miejscowego, w mocy Rezolucyi z Kancellaryi K. O. R. Dnia 22. Listopada Ro. Do N. 4557 wydaney, tu do Brusa zesłani. —
Na mocy Postanowień Rządowych Dziennikami Przeświet. Komissyi Województwa Podlaskiego ogłoszonych, wezwani tu do Brusa przez Wgo Dziedzica y Kollatora, [illegible] tu bytności Wgo Budowniczego przysięgłego niedoczekawszy się, przeto nawet Exekucyą Woyskową iuż [illegible] niosłszy w dniu dzisieyszym na grunt pomieniony zjechaliśmy, gdzie w obecności tak samego Dziedzica y Kollatora Wo. Karola Grzymały Dobieckiego, iako też wyznanego Wgo Józefa Dybowskiego, tym czasowego Administratora przy Cerkwi Bruskiey, tudzież Włościan przytomnych, Dzieło nineysze okazywania Cerkiewnych Murów pod Dachówką będących y Plebanii z ~~Folwarkiem~~ drewnianych ~~[illegible]~~ i Dziurawe porzytkiem Sporządziliśmy w sposobie następuiącym. —

819 dię 22 Styczn. w Radzyniu odebrał [illegible] Jeżykiewicz R. O. R. 4 Exemplarze do Towarzystwa Gminowego Cerkwi i Plebanii Bruskiey

Numer Domów	Imię Nazwisko w Łaściciela.	Liczba szczególna zabudowań	Wyszczególnienie zabudowań	Gatunek Budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Klassy I. należących do Opłaty składki zwyczajnej	Klassy I. należących do opłaty składki podwójnej	Oddziału I. Należących do Opłaty Składek zwyczajny	Oddziału I. Należących do Opłaty Składek Podwójny	Oddziału II. Należących do Opłaty Składek zwyczajny	Oddziału II. Należących do Opłaty Składek podwójny	Summa ogólna Szacunku	Uwagi
					Na Łokcie warszawskie			Złote		Złote					
1	Cerkiew Bruskiz... murowany	-	-		20	21	10								
2	Zakrystya za Ołtarzem		-	-	6	6½	10.								
3 4	Babinię schody przy 25 ...	- -	- -	-	6½	8½	10.	-	~~4020~~ 50						
[illegible]	Samo wiozenie dachu							-	~~30~~ 80						
5	Dwie Kolumny dwapiętowe	-	-	-	-	-	-	-	360						
6	Sufit w środku Cerkwi	-	- -	-	-	-	-	-	250						
1	Dzwonica murowana	△			9	9.	9.		500						
2	Kapliczka mur.				6½	6½	8	-	200						
7	Drzwi [illegible]	-	-	-	-	-	-	-	175						
	[illegible] Okienko	-	-	-	-	-	-	-	25						
	Drugie Okno	-	-	-	-	-	-	-	25						
	Trzecie Okno	-	-	-	-	-	-	-	25						
	Czwarte Okno	-	-	-	-	-	-	-	25						
	[illegible] ... Okien po 8 gr	-	-	-	-	-	-	-	50.						
1	Plebania Drewniana				24.	15	4.								
	Zrob. Łaty	-	-	-	-	-	-	-	1000						
	Dach słomą pokryty	-	-	-	-	-	-	-	300						
2	Z boku Drzwi ...	-	-	-	-										
	[illegible] Drewniany	-	-	-	-	-	-	-	300						
	pierwsze Drzwi	-	-	-	-	-	-	-	4.						
	Drugie Drzwi	-	-	-	-	-	-	-	3.						
	Trzecie Drzwi	-	-	-	-	-	-	-	3.						
	Czwarte Drzwi	-	-	-	-	-	-	-	3.						
	Piąte Drzwi	-	-	-	-	-	-	-	3.						
	Szóste Drzwi	-	-	-	-	-	-	-	3.						
	Siódme Drzwi	-	-	-	-	-	-	-	3.						
	Ósme Drzwi	-	-	-	-	-	-	-	3						
	Okien [illegible] 8 gr	-	-	-	-	-	-	-	3						
	Komin Kuchenny	-	-	-	-	-	-	-	50						
	~~[illegible]~~ Piec [illegible] 29	-	-	-	-	-	-	-	500						
	Drugi piec [illegible]	-	-	-	-	-	-	-	25						
	Spiżarni Gruzu	-	-	-	-	-	-	-	25						
				-	-	-	-	-	25						

r 1818

Wywód Słowny Rewizyjny —

Działo się na Gruncie Wsi Brusa w Plebanyi przy Cerkwi tamże będącej Dnia 28. Miesiąca Listopada 1818 R. P.

w Przytomności Radnych i Dziesiętników Gminy Brusa Stefana Sobczuka i Jerzego Handziuka Jako Deputowanych. — — —
My niżey Podpisani Szymon Dyczak Murmayster z Miasta Włodawy y Jan Osipowicz Mayster Cieśla Także z Włodawy Oba przysięgli przez W. Burmistra mieyscowego, w moc Rezolucyi z Kancelaryi K. O. R. dnia 22. Miesiąca Listopada Roku 1818.
Do N. 4557. Wydaney tu do Brusa zesłaney Na mocy Postanowień Rządowych Dziennikami Prześwietney Kommissyi Woiewództwa Podlaskiego ogłoszonych, wezwani tu do Brusa przez W. Dziedzica y Kollatora (: który tu bytności W. JPana Budowniczego przysięgłego niedoczekawszy się, przeto nawet Exekucyą Woyskową wyj poniosł :) w dniu dzisieyszym na Grunt pomieniony zjechaliśmy, gdzie w Obecności tak samego Dziedzica y Kollatora W. Karola Gnymaty Dobuckiego, jako też wzywanego Izydora Józefa Dybowskiego tymczasowego Administratora przy Cerkwi Bruskiey, tudzież Włościan przytomnych Działkowiczy

niniejsze otaxowania Cerkiewnych Murow
pod Dachowką będących i Plebanyi
Drewniany i Trzciną dekowana poszyta
sporządziliśmy w sposobie następującym ut [

at

Numer Domow	Imie Nazwisko Właściciela y Kollatora	Liczba szczegulna zabudowania	Wyszczegulnienia zabudowań	Gatunek Budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Klassy I. Należący do Opłaty składki ogniowey	Należących (…)	Oddziału I. Należących Zwyczayny	Podwoyny	Oddziału II. do Opłaty składek Zwyczayny	Podwoyny	Summa (…) Posiadłości	Uwagi
					Na Łokcie Warszawskie			Złot.		Złoty					
1	Karol Grzymała Dobiecki														
2.	Mur Cerkwi Bruski			Murowany	20.	21.	10.		[illegible]						
	Zakrystyia za Ołtarzem	-	-	Murowana	6½	6½	10.								
	Babiniec	-	-	Murowany	6½	6½	10.								
	Dwie Kolumny z Faciatą	-	-	Murowane	-	-		-							
	Same Wiązanie Dachowe	-	-	-	-	-	-		3600.						
	Sufit we srodku Cerkwi	-	-	-	-	-	-	-	250.						
	Chodor Dwoie	-	-	-	-	-	-	-	5.	″	″	″	″	″	Cerkiew murowana y pod Dachowką zdaie się być od ognia bespieczna, Dzwonnica i Kaplica murowane także
	Siedmioro Drzwi [illegible]	-	-	-	-	-	-	-	140.						
	Cztery Okien Dwoych	-	-	-	-	-	-		[illegible]						
	Cztery Okien po Mnieyszych	-	-		-	-		-	[illegible]0.						
	Dzwonica	-	-	Murowana	9	9.	9.	-	[illegible]						
	Kapliczka	-	-	Murowana	6½	6½	8.	-	2[illegible]0.						
3.	Plebanija Drewniana z[illegible]		-	Drewniany	24.	15.	4.	-	[illegible]						
	Dach Słomiany pokryty	-	-	-	-	-	-	-	[illegible]						
	Pułap Drewniany	-	-	-	-	-	-	-	[illegible]						
	Pierwsze Drzwi Cztery [illegible]	-	-	-	-	-	-	-	[illegible]						
	Siedmioro Drzwi [illegible]	-	-	-	-	-	-	-	[illegible]						
	Okien [illegible] No 6. [illegible]	-	-		-	-	-	-	30.						
	Komin Kuchenny			Murowany	-	-			4[illegible]0.						
	Dwa Piecy Ceglanych	-	-	-	-	-	-	-	50.						
	Stoptorium [illegible] Cegły								25.						

[illegible] Dąbrowski Tymczasowy Administrator Cerkwi Bruskiey

Karol Grzymała Dobiecki dziedzic Brusa y Kollator mpp

Jan Oniszewicz Cieśla XXX z Włodawy

[illegible] Matczuk Mieyscowy Znawca y Radny z Brusa

Szymon Dzięciuk Mularz XXX z Włodawy

Stefan Sobczuk Radni

Jerzy Hundziuk Gminy Bruska

Illustri admodum Rdo Dno Joanni

Markiewicz

Administratori Decanatus Vlodaviensis,

Curato in Lubien — Dno, Colendissimo Colendij

Mo simo nec non Benefactori

Zł 2 Xer — na posłaną z Brzeskia Rezolucyą o Funduszu Szkołki Parafialney Lubieńskiey Plebanii, zostawszy JX Markiewicza ten tylko znaczek na oddaną Lubień Plebanii Expedycyą Jędrzeh Syn Pawła Matczuka in Lubien przywożąc do Brześcia —

Jako Rezolucya względem Szkolnictwa

1818 19 d. grudnia ~~[illegible]~~ odebrałem od WW

Dziedzica Wsi Brusa Jako Kuratorem.

datum ut supra

Lubinin

X Jan Markiewicz Parochus

Lubinia

Sąd

Pokoiu Powiatu Włodawskiego. —

Stosownie do Rozporządzenia Trybunału Cywilnego Woiewództwa Podlaskiego pod dniem 16. Września r.b. do N^ru 1562. wydanego, Wzywa W^o Dobieckiego Dziedzica Wsi Brusa, aby Sądowi tuteyszemu w przeciągu dni 8. doniosł, czyli od dnia 15. Sierpnia 1810. roku Xiądz Ruski w Wsi Brusie Obowiązki Urzędnika Stanu Cywilnego Sprawował, lub [illegible] do [illegible] Włoskiey Woli [illegible] [illegible] i [illegible] ktorego czasu należeć [illegible], a [illegible] czyli od czasu oddzielenia się od Gminy Włoskiey Woli, wszystkie Akta przez Urzędnika Stanu Cywilnego Gminy Bruskiey były zapisywane, y gdzie się takowe Xięgi wraz z Allegatami znayduią, gdyż w Sądzie tuteyszym Xięgi Aktów Stanu Cywilnego, tylko z lat 1814. i 1815. bez Allegatow — a z lat 1816. i 1817. z Allegatami, w iednym Exemplarzu znayduią się. —

Włodawa dnia 30. Grudnia 1818. roku. —

[illegible] Zawiski

[illegible]

Do
W^o Dobieckiego Dziedzica Wsi Brusa. —

N^ro 824.

1819 r. w 14° Stycznia z 1° do Zawy podane te Pismo przez [illegible], Moiey Zonie, ktora do Brusa przywiozła, dla [illegible] odniosłe [illegible] Dobiecki

Vert. — do Prześ^o Sądu P. P. Włod^o ad N^ro 824. —

do Przeswiet[go] Sądu Pokoju Pow: Włodaw[skiego]

ad N[ro] 824. [illegible]

Podpisany – na Wezwanie od Przeswiet[go] Sądu Pokoju P[ow] Włodaw[skiego]
w dniu 14[go] Stycznia r.b. 819 do Siebie doszle – nieufaiąc samey
tylko Pamięci, po wyszukaniu między Papierami w czasie Rabunk[u]
ki rozrzuconemi potrzebnych Sladow ma Honor donieść – że
w R[oku] 1807[ym] Cerkiew na mocy Praw Brusowi służących zmurowana y Poswięcona,
w 808[ym] Plebania stanęła, y zaraz ś.p. X. Jan Bobrykiewicz quà Cooperator
do Cerkwi Bruskiey /: stante Processu z Wołoską Wolą :/ z Konsystorza Chełm[skiego]
przysłany, bawił przy niey y pełnił Obowiązki Religiyne aż do R[oku] 810 [illegible]
sie, wprawdzie z przerwami; w czasie których od XX Bazylianow Chełm[skich]
rownie iak y On przez Brus, płatnych Zastępowany. – Wszakże dalej
w R[oku] 811[ym] po zaszłym przedstawieniu do JW[go] Ministra Spraw W[ewnętrznych] y Religiynego
Erekcyi Funduszu dla Parocha Cerkwi Bruskiey, po rozejrzeniu [illegible] względem
Parafij Brusowi nieodmowioney Korrespondencyach y Reskryptach tak
JW[go] Ministra iako też Prefektury Departamentu, reali[zowania] Władze Instytucyi Bi:
skupowi należną ustępujących – Tenże JW X. Biskup Chełmski [illegible]
N.B. // Skutkiem właściwie polecony sobie Instytucyi, niewiem zaco w odwłokę puściwszy, w tym
811 – na Administracyą Cerkwi Bruskiey wydać raczył Konsystorski Ins
strument, który tu co do Słowa wypisuie się – // ad N[ro] 480 od Kon:
// systorza Chełmsk[iego] ex Officio – do X. Jana Bobrykiewicza – w Rozance
// Życzeniom W. Dobreckiego Dobr Brusa Dziedzica, y oświadczonym [illegible]
// ciom w powroceniu do dawnego mieysca nieublażając, nim Interes Fun:
// duszu do Cerkwi Parochialney w Brusie zdziałania ukończy się, dozwa
// la się Onemu tamże się mieście z tą mocą y Władzą, iaka poprzedni
// czemi Urządzeniami Jego Osobie była udzielona. W Chełmie D. 8go [illegible]
// 811 – Ferdynand Biskup – Y znowu w krotce D.[illegible]
Mocą niniejszego rozporządzenia [illegible] wyżey wspomnio:
// nemu X. Janowi Bobrykiewiczowi Administracya Cerkwi Bruskiey
// w Brusie D. 20 [illegible] 811. Ferdynand Biskup. – W tym więc
roku 811[ym] in [illegible] zdaie się być początek oddzielenia Parafij Bruskiey
od Wołoski Woli na mocy powyższych Konsystorskich Dyspozycyi, których do po:
dobieństwa iest, że musiało bydź y więcey między Papierami po
niegdy X. Janie Bobrykiewiczu pozostałemi w kufrze z mobiliami
zamkniętymi przez X. Szulakiewicza z P. Domańskim w Styczniu 817,
z Brusa do Rozanki zabranemi, z kąd poźniey dwie Xięgi Aktow Sta:
nu Cywilnego Gminy Brusa z Lat 816 y 817 wydobyte zostały, y te tylko dziś
exystuią w Brusie, które przez następnych Administratorow X. Orlew
skiego, y teraz X. Jozefa Dybowskiego tym czasowego Prowinko:
wane y sądownie poświadczone są z Zatorem do Gminy – Z dawnieyszych Lat
Akta Stanu Cywilnego znaydować się powinny w Wołoski Woli z kąd
Ludzie Bruscy do Spisu Woyskowego nayczęściey przynosili Metryk
y Zaswiadczeń od X. M. Skalskiego Plebana Sosnowickiego, iako
Administratora Wołoski Woli – z poźnieyszych zaś Lat 812 y 813:
iak wiadomo Rewolucyinych p. Sp. X. Jana Bobrykiewicza Admi:
nistrowanych, chyba może co w Rozance /: iako wyżey :/ ostrzegło. –
To iest wszystko coż w tey mierze z[a] [illegible] donieść mogł: przy nale:
żytym uszanowaniu – w Brusie D. 18 Stycz: 819 r. M. G. Dobrecki dz. Brus

Pr[zez] Woźnego Lepickiego do S.P. oddał Rozowicka y Stepan Tkaczuk –

x w Trakcie tych Procederow, o Parafia [illegible]

ex co nieubliżając Aktom Konsystor[skim] lub p. XX Administratorow utrzymywa: nym

A

P. Sz.

Do

JW^o^ JP. Dobieckiego Dziedzica Wsi

Bursa. —

od

S.P.P.W.

N^o^ [illegible] w Bursie.

a

Dnia 16. Kwietnia 1819. roku
z Sosnowicy.

Wielmożny Panie

Dobrodzieju!

Lubo przyiąłem Administracią tymczasowie na Cerkiew Bruską nadaną mi z Urzędu Prześwietnego Konsystorza Chełmy na dniu 7. Marca r. b.; z tym wszystkim nie podiąłem się i niepodeymuię się ze Mszą S. ieździć do Brusa, a to z tych powodow: że sam ieden iestem i Parochem Cerkwi Sosnowickiey i Administratorem Wołoskowolskiey: gdy bym tedy w iedną Niedzielę w Cerkwi Wołoskowolskiey a w drugą w Brusie bywał ze Mszą S. to bym mocno ukrzywdził przez to Cerkiew moią Parochialną Sosnowicką, w ktorey i większe bywa zgromadzenie

nie ludu, i znacznieysze niewam z
niey dochody; a zatem z tey usługi z
moiey strony ofiarować niemogę, Z
tem wszystkim, gdyby się iaki trafił
podrozny Kapłan, może bez żad=
ney sprzączki nie tylko i wszę S.
Odprawić ale nawet dziecię ochrzcić
i umarłego pochować, byle tylko Akt
cywilny był mnie nadesłanym, o co
mocno W.go Pana Dobr: upraszam,
iako też i o nadesłanie Aktu zey=
ścia niedawno zmarłey Kobiety któ=
rą X. Doroszewski pochował i in=
nych zmarłych w ciągu moiey Ad=
ministracyi — Spodziewam się że
W.ny Pan Dobr: na Swięta Wiel=
kanocne będziesz miał innego Ka=
płana że Mszą S. w swoiey Cer=
kwi, ile że ia już prosiłem o to
W.go X. naszego Officiała i który
mi nieodmowił ale przyrzekł —
Pole=

Polecaiąc mnie Łaskawym względom Pańskim wyznaię iż iestem z nay powinnieyszym Szacunkiem

Wiel: WWMMWM Pana Dobr zyczliwym i nayniższym Sługą

F. Mikalski

Jako odebratem Expe= dycyią i Dwie Xięgi Brwa należące do gminy świadczę. Sosno= wica w 25. Kwietnia 1818 R. F. Mikalski

[illegible] na [illegible]

Do

Wielmożnego

Dobinskiego

Dziedzica Dóbr [illegible]

B

O.GK

[illegible] konsystorza [illegible] Unit[illegible] [illegible]go—

Nizey podpisani Włościanie z [illegible] Wedo[illegible] z [illegible] W. [illegible] Dobieckiego Dziedziczney, Imieniem całey Gromady teyże Wsi Zmuszeni [illegible] przykro niedogodnością z powodu że [illegible] Cerkwow [illegible] [illegible] Religiynemi [illegible]

[illegible]

55 [illegible]

[illegible] sem [illegible] [illegible] Smiesząc [illegible] lodowy [illegible]

[illegible]

[illegible] Naszemu, [illegible] [illegible] przy Cerkwi Naszey [illegible] żebyśmy Swiętych [illegible] dopełniać zadość [illegible] — Bowiem Sam Bog świadkiem iest niewinności Naszey [illegible] Cerkwiow Opuszcza [illegible] Dzyktuie mieszkańcy [illegible]

[illegible]

Podana prozba d[illegible] 12 [illegible] 1847 Roku

podpisani Włościanie [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] Chawruk.

Że się tyczę na [illegible] [illegible] Xiędza Fundusz [illegible], [illegible] [illegible] w zamieszkaniu Ple[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na dobrym [illegible]wania z Wszelkiemi Gospo[illegible] [illegible]

[illegible]

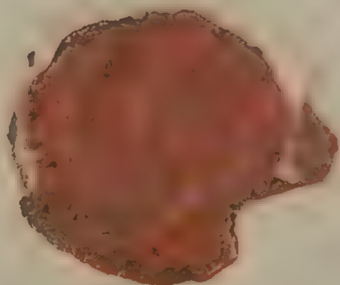
9 Mar 820 45

Wielmożny Mości Dobrodzieju

Wiedząc że Pan potrzebowałeś
Xiędza, a przypadkowie zaie-
chał do mnie Xiądz Pawnicz
z Rossyi który chce się tu
w ten Kray przenieść na
od JO Xcia pozwolenie prze-
mieszkać się był w Chełmie
gdzie znalazł trudność bo
kazano mu z tego Dymis-
syą — X. Officyał obiecał
mu Wołodkę Wolę. y do
tego dołączę Broń, gdy.
Ja to wyrozumiałem, więc
dopiero z Ozwieniem;
WWMPan Dobrodziey Ich
z tym Xiędzem pomówić
y Jego pisma od JO Xcia
Namiestnika y Kommissyi
Oświecenia przeczytać
podług żądania swego
mógł [illegible]

podług żądania a dwego
dobić dogodzić y słuszna
powodz a dla mnie
będzie nayważnieyszym
ukontentowaniem. —
Żądam wyrazić wysokiego
uszanowania od całego
mego Domu —
WWm Pana Dobrodzieja
nayobowiązańszy
Sługa —
J. Łochocki

1820

Wielmożnemu Jm Panu
Dobieckiemu
Sędziemu Krasnostawskiemu
WWm Panu y Dobrodzieiowi

[illegible]

w Brussie

47

Nro 322 z Konsystorza Jeneral. Chełmskiego.

Do JJX Wiktora Kochanowskiego Z. S. B. M. Kapelana w Brusie.

/. Kommunikuiąc podanie JJX Skalskiego i Administratora Bruskiego z zastrzeżeniem zwrotu do Konsystorza, wzywa się JX. Kochanowski, aby w przeciągu dni trzech od odebrania uwiadomił, czyli wrzeczy samy akta Cywilne wsi Brusa utrzymuie, niebędąc do tego przeznaczonym tylko szczególnie dla odprawienia Mszy S. wysłuchania Spowiedzi i Ochrzczenia w przypadku słabości. Gdyż odpowiedzialności który się JJX Skalski słusznie obawia, na JJX Kochanowskiego spadnie, i na ... stąpi że JJX Kapelan napowrot do Klasztoru ... odesłanie, iako ieniec swoie udaiący się rzeczy, przewra... iący się rozpusztanowiony od własnej zwierzchno... porządek. —

Chełm d. 24 Kwietnia 820. r.

Ferdynand Biskup

Lrō 322

Z Konsystorza Jeneral Chełmskiego

do

X. Wiktora Kochanowskiego Duko: S. Bazylego W.go Kapelana w Brześciu

Feld.

Expid: 22/1 20. za Rewersem

w Brześciu pilno.

1820 5/26 Apr. Brane Części z Holi

ad N. 322 48

do Jasnie Wielmożnego Konsystorza Jeneralnego Cnetnik. ego

Podpisany – w zupełnej Władzom Zwierzchnim Podległości – Ziechowszy Ostatnich Grudnia r. 819 ac pisiior Brusa dla pełnienia pilnieyszych Obowiązków Ołatnipnych Parafianom &c a to za Mandatem Przeswied. Konsystorza z Grudnia 819 N.ro 868 datowanym; który złożony w Dworze Bruskim i przez tenże W. X. Skalskiemu P. T. do przeczytania produkowany był.

1820

Gdy teraz Podanie tegoż W. X. Skalskiego !: nie wszystko zak. co było! obeymuiące wczoray mi kommunik. rane odbieram; natychmiast nie czekaiąc 3. dni przy zwrocie Onegoz mam Honor uwiadomić rzetelnie, że ani do Prowentów Parafialnych prócz Spowiedzi i Chrztów pilnych, bo Szluby i – Pogrzeby w Sosnowicy dawane, Dziesięcina dotąd w Snopkach leży która pewnie Myszy zepsuią; Ani do Akt Cywilnych ile przy Starostu iuż moiey interessowac się niechciałem iak Mi to y trudno iest. Wszelako z polecenia Samego W. X. Skalskiego iuż kiedyś w Brusie będącego u Mnie abym notować Daty Chrztów i osób do Metryk y Rapportów Rządowych potrzebne tak czyniłem, notowałem y Sam do Sosnowicy też Notatę około 20 apr. woziłem, lecz oney W. X. Skalski nie przyiął mówiąc że iuż pozno, że Rapporta do Obwodu iuż posłał – Był poźniey tamże o to Jgo Jmm Sam W. Dobiecki Dziedzic i Kollator ale W. X. Skalski odpowiedział Mu że iuż zrzekł się Administracyi Bruskiey – wprowadzić za Naleganiem Ludzi o Metryki swoie i konsekwen. Rządowe troskliwych o to teraz Sporządzone są dopiro 2 Xiążki Parafowane, ale nie podpisane

XX

[pomocą niektorych JXX Prałatow sobie przyiaznych
a Brusowi przeciwnych, serio nad tym skrycie pracuie
azeby Włoscian Bruskich z gorą 60 do Wołoski Woli /: gdzie tylko
4 Chałup Osyk: na Hamer do Karczemek i Żydkowo [illegible] :/
do Robot roznych nie tylko w Plebanij ale y [illegible] Possesorom, oraz Bordow
iak się iuz doświadczyło, podciągnąć znowu — [illegible] było y
teraz iest nieomylnie Zamiarem [illegible] X. Skalskiego, ktory w swey
Skardze nazywa się i pisze administratorem Parafij Wołoski
a Brus na Kapellanią degraduie, chyba za to że Dziedzicom Brus
kiedyś w Cerkwi Wołosko Wolskiey na [illegible] będącym ieszcze za Życia
Piasku na Oczy i Głowy sypano z Chorku, aby może oslepł.
Więc z tylu Powodow Jwmu Konsystorzowi [illegible] tak ważnych
[illegible] iuz dobrze wiadomych i nie mało [illegible] kosztuiących
[illegible] ubliżenia Prawom swoim, ani Ucisku i Fomentacyi
Włoscian Bruskich w Wołoski Woli dopuscić nie mogę i nie [illegible]
ani powinien — z resztą całkiem referuiąc się do [illegible]
Relacyi JX. Kochanowskiego O.D.B.M. zostawam dla [illegible]
Prześwietnego Konsystorza Generalnego Chełmskiego z [illegible] chętny
a w Szczegulności cum Omni debito Cultu et Veneratione
Illmi et Rndssmi Dci Ordinarii Domini [illegible]
infimus Servus
M. J. D.

XX ale nie podpisane, do Dyspozycyi Jw. Konsystorza Generalnego, ktorem [illegible] Stan
rzeczy istotnie odkrywaiąc podpisuię z Nayglębszym Uszanowaniem.
Podobnież Osobno tu podpisany : Brusie d. 2 [illegible] An. 1820 [illegible]
Dziedzic Brusa y Cerkwi tamże Kollator. Na Pismo [illegible] niby to JX. Kochanow-
skiego O.D.B.M. od JX. Skalskiego podane, a istotnie przez niego sobie wymierzone, odpowie-
dzieć ma Honor, z uwiadomieniem [illegible] X. Skalski [illegible] chlubiący się
Administracyą Cerkwi Bruskiey : ktorą ledwie raz lub 2 w Roku widział, dla czego Lud Bruski
dręczony nie do zniesienia [illegible] Konsystorza, [illegible] Kochanowskiego O.D.B.M. [illegible] niewinnie
przecież Instrumentu [illegible] administracyi Cerkwi Bruskiey sobie iak mowi danego okazać tu
nigdy nie raczył, choć dla dobrej Harmonii, wszakże ex omni Jure [illegible] w Brusie Gospodarem
et Ecclesiae Patronem aby raz widzieć należało koniecznie [illegible] Absolute
Gdy pisze teraz X. Skalski, że Dobrecki przyiął sobie Kapellana. Salvo Honore Negat Dobrecki
[illegible] z różnych stron obarczony [illegible] Szlachcic, Magnata nie udaie, Kapellanow do Cerkwi nie potrzebuie
ani przyimuie, ale o Kooperatora do Czynnosci Religiynych dla Włoscian i Raportow Rządowi prosił
y prosi — 3° [illegible] na bok pozory. Istotnie iest że Intryga Wołosko Wolska wsparta pomocą [

43

Nro 341. Z Konsystorza Generalnego Chełmskiego.

Do Wielmożnego JMć Pana Dobieckiego Dziedzica i Kollatora Brusa.

Zaspokaiaiąc troskliwość Wielmożnego Pana względem nieporozumienia się JX. Mikołaja Skalskiego Rządcy Parafii Bruskiej z JX. Kochanowskim na pomocnika w pracach Duchownych przeznaczonym do Brusa wyszło w tymże czasie do tegoż JX. Skalskiego polecenie, którego ieżeli tylko uczyni zadosyć wszystko pospieszniej co się tycze Administracyi Jego w Brusie przynależną drogą, ze zwróceniem stronom interessowanym żądany spokoyności. Oczem Wielmożnemu Panu Konsystorz obznaymiaiąc tegoż wyraz pomiennego szacunku. = Chełm dnia 28 Apr. 820 r.

X. G. Jankowski Offiсyał Gnlny Chełmski mp

X. Daniel Skalski Pisarz Kons.

z Konsystorza Generał. Chełmskiego

Do

Wielmożnego Jmć Pana Dobieckiego

Dziedzica i Kollatora Brusa.

J. R. Nro 341.

w Brusie

1 1820

51

Jako odebrałem Expedycię od JWgo Konsystorza Chełmsk. od Nru 340. do mnie adressowaną świadczę i własną rękę podpisuię się — Sosnowica d. 29go Kwietnia 1820. Roku

X. M. Skalski Administrator Wołoskiejwoli i Brusa.

Dnia 11go Maja 1820. r
z Sosnowicy. —

Wielmożny Mości
Dobrodzieju!

Przy zastaniu mego naypowinniey szego Uszanowania, przypominam się łasce Wgo Pana Dobr: o Dziesięcinkę, ktora mi się należy od Włościan z Brusa — Wreszcie ieśli Pan w owies i kartofle bogaty iesteś, ia przyjmę i te produkta za żytne snopki, i to chciałbym mieć ia dziwiay, bo mi potrzeba na ziesienie, na ktore i podwodę przyszłam — Łasce swoie osobliwszey polecaiąc, mam honor z naypowinnieyszym Uszanowaniem zostawać

Wiel: Wmgo Pana Dobr:
Życzliwym i nayniższym sługą
X. Mikolski: P.S.

do W. K. C. K. Woyt Gminy i Dziedzic Brusa — Zdaie Rapport Wmu Kommissarzowi iż Cerkiew w Brusie niedawno wystawiona, z nowo [illegible] na dachowką kryta
ze Cmentarzem Dzwonnicą, mieszkaniem dla Plebana, rozzełkiemi do niey iakie tylko należeć mogą Porządki iest w tym Czasie w naylepszym
Stanie, i żadney teraz a nawet nayumnieyszey nie potrzebuie Reparacyi, gdyż Dziedzic Wosci tey Parafii w każdym Szczególe Ma nad nią Opiekę
To tylko wystawia naywiększy Nieporządek, i Lud Parafialny w dalsze miejsca w obrzędach Religiynych w razach potrzeby udawać się musi, że
Konsystorz R. G. Dieciezyi Chełmy nie zsyła do tey Parafii żadnego Parocha przez co Gmina wiele Niedogodności i trudów Cierpi — w Brusie d. 23
Sierpnia 1820 r. — M. K. Dobrecki dz. Brusa W. Gminy i Kollator Cerkwi Bruskiey

rubrykach niższych Składek na Budowle lub Naprawy ... aby ...

1	2	3	4	5	6	7	8	9			
	...		Patrona	Miasta	Nazwisko i Stan Proboszcza: Ks. Dominik ... y Włościan 66 ...	Własność Kościoła: Dziedziczna ... w Dworze Kollatora ... z Osiadłości u każdego Włościan 66.	Ilość Włók Posiadłości: Włoki 33, Pola 37, z Łąkami 70; Morgi: Morgow 2100	Podatki rządowe: Podymne fl 675.	Ofiara ... lotną roczna fl 2912 gr 10	Dworowe 735 gr 5, z Zabkami 881 gr 10, razem 1616 gr 15	Szarwark 432

Wszystkie Podatków rocznych w W zł 5635 gr 25 – Ma Ogólne Składki na Kościół: bo Cerkiew murowana ... Uwagi: 1. ... 2. ... 3. ... 4. ...

Sąd Pokoiu Płu Włodawskiego

Rapportem Urzędnika Stanu Cywilnego
i administratora Cerkwi Brusa J.X. Skal-
skiego maiąc sobie przedstawiono że W. Do-
bieckí Akta Cywilne z Lat dawnych, ze do
Rku 818. u siebie zatrzymuie, i tych admini-
stratorowi obowiązki Urzędnika Stanu Cywilnego
pełniącemu wydać niechce, oświadczaiąc mu że
mu iż podług urządzeń krajowych admi-
nistracyi Cerkwi obowiązany utrzymywać
Akta Cywilne i za nich iest odpowiedzialnym
Wzywa dla tego W. Dobieckiego aby wszystkie
iakie tylko w ręku iego znaydować się mogą
Akta administratorowi J.X. Skalskiemu nie
zwłocznie oddał, który do sprawdzenia tego
iest obowiązany.

Włodawa d. 24 paź. 820

Nowicki

[signature]

N.ro 248

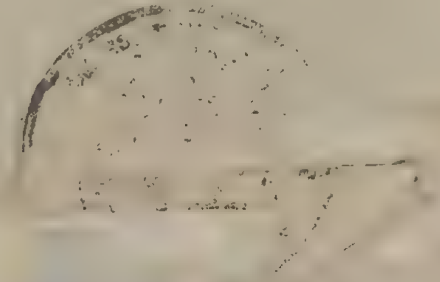
od Rzdu Sp. Złu Lotow

Do

JW Dobieckiego Dziedzica Borysz

w Boryszu

W. Urz. ie 9o Grudnia 18[illegible] podano [illegible] trzyma W [illegible]

d. 27 9b 1820 Sosnowica

58

Wielmożny Mości Dobrodzieju!

Extrakt przez posłańca odebrałem, za którego koszta Złp. 3. opuściłem. Day Boże żeby mi on był pomocny, gdyż autentyczności bardzo mało w nim uważam, ale bardziey ta mię do Ugody uszczęśliwi z obu stron y wypróbowania należy. W Dzieniowoli niebyłem gdyż nie miałem się z czym w tym interessie odzywać, y pewnie by mi radzono starego zwyczaiu utrzymywać się. Lecz może y w dniu jutrzeyszym będę, a co mi odpowiedzą natychmiast WWMMci Dobrodzieiowi doniosę. Zostaię zawsze z nayw. szacunkiem

WWMMci Dobrodzieia
nayniższym Sługą
X. Łuba

54

Wielmożnemu Jmć Panu

Dobickiemu

Sędziemu y Dzie-
dzicowi Brusa
wum. Dob.

w Brusie.

Prześwietny Sądzie Pokoju Okręgu Włodawskiego
w Nrze 48

Podpisany — w Gminie Brusa... to iest G[...] otrzymawszy od Prześwietnego Sądu Wezwanie
względem Akt Cywilnych co iest Interesem Cerkiewnym, nie może dokładnieyszego w teymierze tłuma-
czenia przedstawić, iak ex Prioribus Actis [...] których iest nie mały i nie ieden Fascykuł, a z tych dla
dowodu Prawdy wyszukany Oryginalny Sądowy Allegat w tym Obiekcie Akt
Cywilnych Cerkwi Brusa z daty 30 Xbr 818 r. Nro 824 y na nim zaraz Pagina
transversa [...] Explikacyi Podpisanego z daty Brusie 18 Styczn. 819 R.
A — cały Stan rzeczy Opol Interessu Cerkwi Bruskiey obeymujący, który składam sub A
z Prośbą o Zwrot po Użyciu — Wszak to w Archiwum P. Sądu znaydować się Musi.

W szczególności zaś Co do Rapportu JX. M. Skalskiego, Plebana [...] Sosnowickiego
Administratora Wołoszkowolskiego y niby to [...] czego nie dopełnia, bo
wystarczyć [...] iakoby Akta Cywilne do X. [...]
[...] Mu zatrzymuie i wydać niechce; Zaprzecza się temu Prawda.
Wszak te Akta miał u Siebie w Sosnowicy r. 819 trzymał póki chciał, y
oświadczaiąc przez Ludzi [...] że się zrzeka Administracyi Cerkwi Brusa
iako sobie niedogodney bo odległey, poźniey oddał Ludziom też Xięgi, które
w Archiwum Gminnym, to iest w Zakrystyi Cerkwi Brusa murowaney [...] bezpie-
cznie, niż w Sosnowicy gdzie Cerkiew drewniana [...] utrzymuie się — Dowodzi tego
B — [...] tegoż X. Skalskiego z daty 16 Kwietnia 819 r. ~~[...]~~ do Podpisanego
Bilet na którym Recepis mały tegoż z odebranych 2ch Xiąg do Gminy Brusa należ.
[...] sub B zupełny dowód stanowią że te Akta
miał u Siebie [...] y mógł sprawdzić — O zwrot tych 2ch
A Proszę [...] Inaczey ieżeliby na dal może być potrzebne? tedy kopię
onych [...] ~~[...]~~ oświadcza, na [...]
Wreszcie Konkluzyą tu kładzie Prawo stoiące, które tworząc Urzędników
Stanu Cywilnego nadało Im Przepisy i Wzory z Kodexu Napoleona
a te ~~[...]~~ wyraźnie w Artykułach 40. 43. y 49. mówiąc
o Archiwach Gminnych, gdzie Składy Akt Cywilnych bydź powinny,
a których Cerkiew R.G. Sosnowicka nie tylko dla Brusa, lecz ani
dla Siebie Nie murowała y nie ma, gdy przeciwnie iest w Brusie
Więc Pretensya Rapportu JX. Skalskiego Zupełnie iest nada-
remna, nierzetelna y żadna — To Dziedzic Brusa y Kollator Cerkwi
tamże, z swoiey Strony, dowodnie Sądowi Prześwietnemu przedstawia y podpi-
suie z całym Uszanowaniem — w Brusie D. 12 Xbr 820 R. [...]

A Włościanie zaś Gminy Brusa osobno, Radni y Wóyt do Dworu zwołani, y
Uwiadomieni o takowym JX. Skalskiego Rapporcie, a z tąd o Nakazie Sądu [...]
aby Xięgi Akt Rodzin, Chrztów Ślubów i Pogrzebów za Swą Wieś do Sosnowicy oddali;
Zapytani co na to myślą? y Mówią? Odpowiedzieli z Płaczem y Jękiem iedno-
stayne, że na to się deklarować nie mogą; izby za każdym Chrztem Pogrze-
bem Ślubem i Wywodem [...] do Sosnowicy o półtorey Mili włóczyć się i Mitrężyć.
Dodaiąc: Pamiętamy iak Nas w Wołoski Woli dawniey obdzierano y gnębiono
Oprócz Opłat żądane podwoynie od Ślubów Chrztów Pogrzebów [...] szczególniey przy Spo-
wiedzi Wielkonocney przytrzymuiąc pociągano do Robót Siekierą Cepem do grodzenia
przędzenia pielenia [...] y to darmo! — Do Podobieństwa że tenże JX. Skalski iako teraz
Administrator Wołosko Wolski Intrygą tameczną wspierany, chce nas pod tenże Ciężar
Nieść podciągnąć, na co przystać nie możemy. — Żyiemy dosyć i cierpiemy. [...]
bez pożytku, [...] swoie Dochody i Dziesięcinę punktualnie pobiera, y nie co z Dworu nawet [...]
My biedni bez Wygody — Mszy prawie nigdy nie mamy w Cerkwi. Do Chrztu Pogrzebu [...] albo
obcych Xięży szukać y prosić, albo do Sosnowicy włóczyć się nieszczęśliwy Musiemy — Więc Uciekamy
się do Słuszności Sądu y Rządu, O względ nad Nami Upraszaiąc podpisuiemy się [...]
w Brusie D. 12 Xbr 820 R. —

Sąd Pokoju Pow. W. Rzg. № 824 — Do W. Dobieckiego Dziedzica Brusa: JKR: rozesłane do Rozporządzenia Trybunału Cyw. Wdz. Podl. pod d. 16 Lt. r. wydane Wzywa W. Dobiec. Dziedzica Wsi Brusa, aby Świadectwo wdni 8 doniosł, czyli od d. 15 Aug. 810 r. Ksiądz Ruski w Brusie Obowiązki Urzędnika Stanu Cywilnego sprawował, i ...czyli ta Parafia do Gminy Wołoskiey należała, tudzież od iakiego czasu należeć przestała, y owszem czyli odłączenia się od Gminy Wołoskiey Woli wszystkie Akta przez Urzęd. Akt Cyw. Gminy Brusko były spisywane. y gdzie się takowe Xięgi wraz z Allegatami znayduią, gdyż w Sądzie tutejszym Xięgi Aktów St. Cywilnego tylko z Lat 1814 y 1815 bez Allegatów, a z Lat 1816 y 1817 z Allegatami w 1m Exemplarzu znayduią się — Wdo d. 30 Grudnia 1818 Kr. Ladrzky Pisarz Sądu Pokoiu. — tak, że 1818 Kr. Ladrzky Pisarz — № 824 do D...

1819 d. 18 Stycznia od № 924 r. odesłałem do S. P. i W. —

że 10 Xbr. 1807 — Cerkiew na inney stronie Brusowi służących zmurowana y poświęcona, ... z Woli ...

w № 1808 Plebania stanęła y zaraz ... Kapłan Cooperator do Cerkwi Bruskiey ... X. Bazyli Chełm ... platuyai ...

przyiaciny ... do r. 810 inclusive ... w czasie których ... Cerkwi ... Bruskiey ...

w № 811 po zaszłym przedstawieniu do W. Ministra ... W. y Relig. Oświec. Funduszu dla Parocha Cerkwi Bruskiey ...

wielu ... względem Parafii Brusowi niezdemontowaney Korrespond. y Reskryptami tak W. Ministra iako ...

Prefektury ... Władzę Instytucyi ... należną ...

1811 Skutek ... polecono ... instytucyi ... do X. Jana ... Rozance ... Grzenicin ... Dobiecki ...

wydac ... Kondycyi ... Instrument ad № 480 ... do Cerkwi parafialney Bruskie ... ukończyli ...

y oświadczonym ... niewkluczaiąc ... Władzą iaką poprzednieyszemi Urzędzeniami ... Uzielona ... 808 811 ...

... także się mieszać z tą mocą ... 808 ...

y znowu w krótce ... Moia ... porucza się temuż X. ... Administr. Cerkw. Brusk. ... na moy Koszt ...

W tym więc Rr. 811 m. 8bra zdaie się być początek oddzielenia Parafii Bruskiey od Woli Wol., na moy Kosz...

Do Prześwietney Kommissyi W. Sądu W. Rządz.

Podpisany Dziedzic Brusa — z Chazny Cerkwi także zmurowaney i pod Dachówką zbyt wiele i długo dotąd od r. 807 cierpiąc stosownie do Prawa Akta, które Zbiorami Rządowemi y Sądowemi a nawet Ministerialnemi dowodnie znayduią się. Przeciwnie zaś obok Allegatu A w którym cały stan rzeczy względem Cerkwi Bruskiey ...

A

iest ... po tak długim lat nie 14 cierpliwym Czekaniu, stracił ... tandem Nadzieię Skutku słusznego od Konsystorza Chełm. R. G. U. spodziewaney ... dotąd nie ... ! — Gdy tym czasem na tey ... od ...

Lud Brusa y Dziedzic niezmiernie Cierpią — Lud to iest Mościanie ... Brusa ... 60 przy Cerkwi a bez ...

za każdą potrzebą czasem pilną, Chrztu, Pogrzebu, Szlubu &c do obcych Xięży o Mile y 2 tuląc się szukać y sowicie opłacać muszą, a Dziesięcinę y wszelkie Należności od Cura ... Naznaczonemu Administratorowi z Sosnowicy o półtory Mili od Brusa X. Skalskiemu poniekąd także odległości y Parafii Sosnow. ... wystarczy nie mogącemu punktualnie oddaią — Dziedzic podobnież Koszta na Reparacyą potrzebne, Xięży na Święta y Spowiedź Wielkonocną sprowadzaiąc, Zaciągania Rządowe dopełniaiąc, y Składki ... wego ... 35 y 20 iak dowodzą kwity y nawet z Exekucyami opłacaiąc & niemniey także ponosi, w czasie tak trudnym, a Xiędza przy Cerkwi y Lud Wios y nie ma — Przeto Podpisany przedstawiaiąc to ... Rządów Krajowych celem uzyskania pożądanego Skutku, lub tutay Decyzyi ... ... pokornie ... z ... winnym Uszanowaniem — ... d. 28 Mar. 1821 R. ...

Podano 824 d. 30 Mar. ... 7/14

Uwagi	...	Rok	Miesiąc	Dzień	...	...	Imiona	Nazwiska	...	...	...	Rok	Miesiąc	Dzień	Imiona	Nazwiska

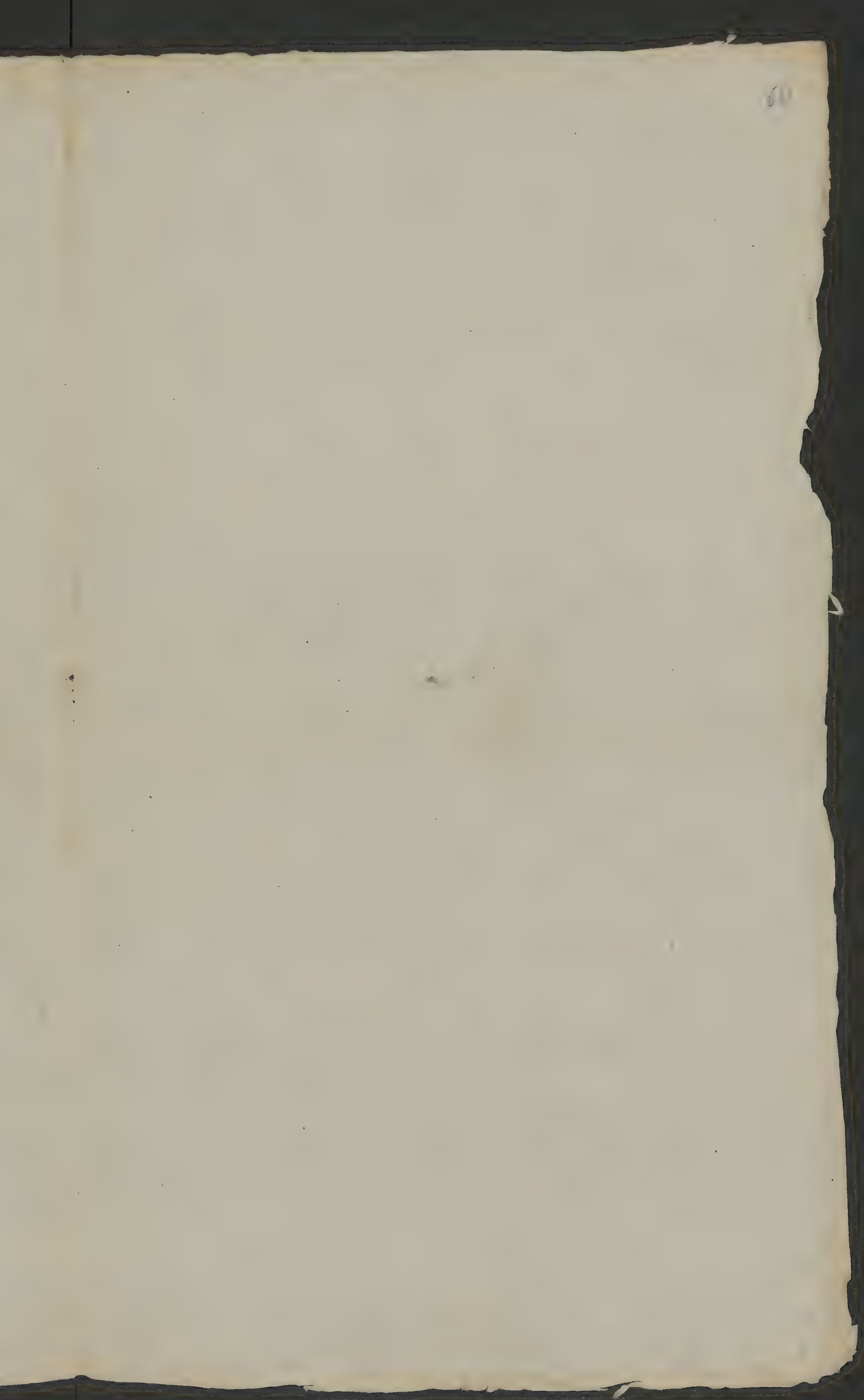
Wymiar ... zmienionych uwzględnić ... Dopisy ... w przewidzianych ... ostatniego ...

Kopia

Wyciąg Główny

z Protokołu [illegible] w Sprawie między [illegible]
[illegible] Dziedzicem [illegible] z [illegible]
[illegible] Piersiey Woli [illegible] Woyciechowi
[illegible] Zawiadowcami o [illegible]
[illegible] z Pozwanych w Grójcie [illegible]
1819 [illegible] [illegible]
[illegible] Sosnowickiemu Na=
[illegible]
[illegible]
[illegible] Woli [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Inwentarzem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Piersiey Woli [illegible]
[illegible] 820 [illegible]
[illegible] Wowick: Podsęd: [illegible]
[illegible] Spor: —
[illegible] Posiad=
[illegible] Józef [illegible] Pis: Spor:
(M. P.)

[illegible]

[illegible] 1811

W[illegible] z [illegible]

W[illegible] Pa[illegible] S[illegible]

[illegible] ziejn.

Jak [illegible], dwie są przyczyny rozgniewania umysłu Pana Sędziego Dob: na mnie. Pierwsza: żem Cerkiew Wołoskowolską nazwał Matką, a Bruską Córką, druga przyczyna, że posłaniec Pański odeszł odemnie bez żadnego pisemka. Ale ia, iak w pierwszym tak drugim chcę przed Panem Dobr: usprawiedliwić się.
Co do pierwszego: pytałem już nie iednego, żeby mnie zainformował, która z tych dwoch Cerkwi iest matką, czy Bruska czy Wołoskowolska? a żaden mnie w tey mierze nie potrafił świecić; więc ia wiedząc że dawniey [illegible] w Wołoskieywoli exystowała, niżeli w Brusie wymówiłem się może i przez omyłkę i nazwałem Wołoską Matką, ieżeli tedy ia się omyłę proszę mi tę omyłkę podarować, nie iestem ia za tem, aby Cerkiew Wołoska była Matką, owszem ia dawno sobie życzyłem aby Bruska była Matką.
Co do drugiego: że posłaniec Pański

przyniósł odemnie [illegible] [illegible] albo [illegible]
[illegible] na [illegible] [illegible] Dobr: [illegible]
[illegible] chumaczy. [illegible] ten, nie zastał mnie
w domu, a byłem w dzień [illegible] na balu [illegible]
wesela, ale w obowiązku moim iezdziłem na Para=
fią do moich owieczek, i gdyby cokolwiek był się
zatrzymał, bez rezolucyi na piśmie [illegible] nie wy=
szedł byłby odemnie — [illegible] Pan
Sędzia Dobr: iak w pierwszym tak w drugim
razie, tłumaczenie się moie przyimie.
Według żądania Pana Dobr: załączam Instru=
ment z Administracyą Cerkwi Bruskiey z
[illegible] na moią [illegible]. [illegible]
[illegible] Instrumencie [illegible] położonego ile
razy do roku w Cerkwi Sosnowieckiey, ile razy
[illegible] a ile razy w Brusie iako Ad=
ministrator mam bywać do mszą S.; z tem
[illegible] chcąc [illegible], a nie
[illegible] Sosnowie=
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ... ie prosiło [illegible]

[illegible] ... proszę [illegible]
pretensję w [illegible] wyrachować,
wszystko oświadczam Panu memu powrócić
[illegible] moja [illegible] rekcarz [illegible] się
[illegible] mowię [illegible] oświadczyć, a ja bę-
dę [illegible] aby mnie
uwolniono [illegible]. O
zwrot Instrumentu [illegible] upomnieć
się, bo pewnie [illegible]
Centurjów które pod [illegible]
[illegible]

Kopia co do Słowa No 124
z Konsystorza Ginego Chełmskiego
do JX. Mikołaja Skalskiego
Pod Dziekanowo Parochę Pleba Sanockiego
Służba Rządowa Religijna — Wzmianki —
124 — do JX. Mikołaja Skalskiego Pod: Dziekana Parochę Pleb: Sanock:
Cerkiew w Brusie dopiero bez żadnego zostaje Rządcy — aby przeto Parafianie
przyzwoitą dla siebie mieli wygodę w czerpaniu ze Źródeł Zbawiennych
Sakramentach [illegible]

Kościołowi ... do ... dopo...
... w Kościele ... ie ... od ... iest do tego ... na ...
... ia ... Cerkwiom naczyń
... w czem ... osobno ... drugi raz w tamtey na ...
... w pobliskości będącym ... ter, ...
... nabożeństwo odprawować się będzie — Wreszcie można sobie iakowego ...
... cnika ... ego zamówić aby temu zadosyć się stało; które to ...
... cenie, iako J.K. Małkii przyimuie, i nad dopełnieniem onego z ...
... czuwać ... do ... o skutku w niebawnym
Czasie nayrychleyszego Uwiadomienia oczekiwie — Chełm d. 7 Marca 1819 r.
X. G. Jankowski ... Gminy ...

NB Oryginał tego Instrumentu Konsystor... dopiero w d. 10 Stycznia 1821 r. iak Data Listu, i z Nimże razem od X. Małeckiego w Karczmie Bruskiey popadaiącego, do Dworu Bruzy ... przez Woźnicę czy Parobka w Liście zakopertowany i przysłany, który po przekopiowaniu ... Żądania w Liście wyrażonego Zwraca się ... — na którym dopisałem 1821 R. d. 14 Stycznia Bruss oświadcza, iż ... w Brusie, po widzeniu i Czytaniu ... tego Instrumentu, ... przyczyn, dla samey ... nie może, pomimo innych wielu ważnych ... Ludu ... a z tąd przy... półtory mili za każdym Chrztem ... Gminy Bruszy, z wiadomością ... nie podobney — Co Prześwietl. Konsystorzowi ... referować Upraszam ...

... do ...

r. 1821

... 182... Chełmn... 63

Wielmożny Mości Dobrodzieju!

Na czele listu mojego przy oświadczeniu powinnego Uszanowania Obojgu WW Państwu Dobrodziejom; mam Honor na Odezwę Jego pod dniem 19 t. m. do mnie uczynioną odpowiedzieć następnie: Tak z przekonania własnego iako też z ustnego opowiadania Ks. Dobrzańskiego Bazyliana: upewniony iestem o gorliwości ludu wiernego, tak w Brusie iako też i Wołoskiey woli zamieszkałego, przyiętego chwałą Boską, której często krocie przez brak mieyscowego Kapłana pozbawiony bywa. Coż z tąd tego iest przyczyną? pewnemu WWPanu Dobrodziejowi nayiepiey musi bydź wiadomo. —

Co do mnie

Co do mnie, Bogu za to nie odpowiem. —
Gdyż od samego początku Rządów moich
w Dyecezyi, po tylu usiłowaniach, nie mo-
głem żadnego Księdza któryby się JWWPanu
Dobrodz. podobał, zgoła namówić do miey-
scowego pobytu w Brusie, A nie podobna
wskrzesić JK. X. Bobrykiewicza który jeden
tylko potrafił się zasłużyć Dziedzicowi i
Kollatorowi mieysca. Wszakże mogę zape-
wnić JWWPana Dobrodz. że z końcem
przyszłego miesiąca Lutego będzie przeznaczo-
ny Kapłan do Cerkwi Wołosko-Wolskiey
któremu będzie polecono alternatim raz w
Wołoskiey woli á drugi raz w Brusie od-
prawować zwykłe nabożeństwo i czynić
drugie posługam wiernych Parafian miey-
scowych, czego JX. Skalski pleban Sitnow
dla

dla odległości miejsca zgoła dopełnić nie
może, co się zaś dotyczy Exekucyi na grunt
Brusa z skalbem wystawiony w okoliczności
opłaty podatku ogniowego, takowy podatek
stosownie do Dekretu N° Pana nie do Ple
banów, tylko do samych Dziedziców i Kol
latorów wyraźnie należy. Plebani bowiem
obowiązani są tymże Dekretem opłacać podatek
ogniowy od samych budynków Ekonomicznych
jako to Stodoły, obory, spichlerza etc. od Cerkwi zaś
i plebanij mieszkalnej nie do nich opłacać należy,
tylko do Dziedziców i Kollatorów. Tak odpowie-
dziawszy na list WWJ Pana Dobrodzieja mam za
dowolnienie z wysokim szacunkiem i powa-
żeniem zostawać.

WWJ Pana Dobrodzieja
Najniższym Sługą
J. Ciechanowski

B. G.

d. 8. Febr. 1821.

Sosnowica.

Wielmożny Mości
Dobrodzieju!

Do tey pory nie uczyniłem WWMci Dobr.
uwiadomienia, iaką odpowiedź Pan Sędzia
Węgliński zaś, dał na upomnienie się
Dziesięciny y załączony Dokument
WWMci Dobrodzieja. Ale z powodów, iż
ten czas naypilnieyszy iest dla nas
iżby do wszystkich prawie Urzędów
ustawicznie Raporta składać, y akta
Cywilnego uskuteczniać trzeba było.
Ledwom teraz znalazł moment, w któ-
rym mam honor WWMci Dobrodzieiowi
donieść Jego odpowiedź. "Naypierw Do-
» kument Panów za żaden nie uznał, tyl-
» ko za Protokuł, których można y-
» [illegible] na rok z sobie, ale kazał mi

się trzymać, dawnego zwyczaju, konsy-
gnacyjnie, za Rządu Austryackiego sporzą-
dzonych, Spisu maiątku Duchownego
przez WWo Pana Dobrodzieja załączo-
nego, y że Dziesięciny ~~[illegible]~~ nale-
żą do Segregacyi Dobr, gdyż się za-
wsze opłacały, w szczególności z Wio-
sek, na co okazywać Inwentarze, że
y z Plusiwot. y Wołoskieywoli, iest
dla niego oznaczona dziesięcina, które
się opłaca. A zatym z żadnego tytułu
nie mam prawa upominać od niego.
Miałem ia sam być u WWPa Dobr
y złożyć moy winny szacunek, ale
tak teraz obarczony iestem, iż ledwo po-
zostaie mi czasu do napisania, y samo-
czynienia listownie, iż zostaię zawsze z naj-
wyższym szacunkiem WWPa Dobrodzieia
Nayniższy Sługa X Luba

t. o. 8 Febr. 821 r. [illegible] Mu Xiędza Proboszcza Dobrzyń

Odpowiedź W. P. Węglińskiego w kategoryi Dziesięciny Snopkowej z Brzezinówki i Pieni Woli, Sprzeczna słuszności i prawdzie, tak zawsze, ani teraz co znaczyć lub decydować może, — gdyż Inwentarze dawne y poźniey z Urzędu [illegible] w R. 1802 podawcze y Detaxacyine Ogól dziesięciny [illegible] do wszystkich tych 3 Wsi proporcyonować wskazały. — A na mocy tych Inwentarzy Delegowana, w [illegible] czy O[illegible] Dekretach Try[illegible] [illegible] wolnoczna [illegible] Kommissya p. S. [illegible] Komissya zdziałana, pora cowiec wyrachowała, Proporcyą co od Kopy z Gruntu Pieni Woli y Wol[illegible] dla Ko[illegible] [illegible] należy. — Wprawdzie Akta woszły iuż do Appellacyi [illegible] dla dzięki Bogu Pamięć Mię niezawodzi; równie iak o tym że zkąt [illegible] [illegible] kinkolskiego Repetycya Nadpłat z [illegible] tych Dziesięcin do zwrotu należeć Mi będzie. — Chociaż On (day Mu Boże Niebo, gdyż de Mortuis aut bene, aut Nihil!) po wielu różnych Wzięciach, wszakże Nigdy On przed Ludzmi moiemi z Gruntu nie wyrzekł. Uznany za Waszego Pankasyiak też, a nawzajem względem Niego niepomyślnem nigdy Znany za Sumowiek. Pelantka [illegible] przyiemnym [illegible] [illegible] [illegible] W. [illegible] Dobrzyń nayp. Sługa [illegible] W[illegible]

Wielmożnemu Jmć Panu

Dobieckiemu

Sędziemu, Dziedzicowi Rusz
nowa & Dobrodziejowi:

w Brusie

17

Wielmożny Mości

Dobrodzieju.

List WWMćż Dobrodzieja wraz z adresem, odebrałem, z którego wyczytuię, iż Pan Sędzia Dobrodziey iesteś gniewny y czynisz ugryski. Ja od poznania pierwszego Osoby Jego, y do tey pory nie chciałem się w niczym Mu narazić. Ale niewiem czyli to iest uprzedzenie, czyli może kto dla poróżnienia rzuca iakowe nasionka niezgody; bo nie sądzę, żeby Pan Sędzia Dobrodziey miał się o to gniewać, iż ia upominam się o swoie, w tak prostym interesie, który był w użyciu, y Sam nawet WWMćż Dobrodziey od objęcia w dziedzictwo swoie Brusa, do tey pory niezaprzeczał, a dopiero miałby się urażać za to, iż Protokułu, który mnie nawet na Expensa naraziłeś niedawno zdziałanego, nie można uznać za Dokument stanowczy. Zdaie się, iż ten interes bardzo iest zrozumiały, y niewymagaiący różnienia się: bo gdy Pan chodziłeś z Rusiąwolą, y Wołoskąwolą o większe rzeczy

a zatym y mnieysza do niey regulować należy.
a tymczasem rzeczy in Statu quo zawsze uważa-
ne są. A gdy Pani Dobrodziey przekonasz, że tak
bydź powinno, słusznie wypadnie że y żąda-
wnieysze zwrot bydź powinien, lecz niech Ko-
sciola, bo ten nawet nie nieodbierał, ale odte-
go, za tego, Kościołowi zakładano. Nie iest to
Panie tak interes wielki! bo kilka tych złotych
nachodzi Pana Boga, za które się kościół modli.
zeby miał iż tak rzekę z moiey strony targać przy-
iaźń, ile ia dla spokoyności moiey gotowem swe-
go odstąpić. Lecz że to iest kościelne, y przy-
siągłem na całość dobra iego, etiam avulsa
recuperare, więc gdy nienastąpi łaska Pana
Sędziego Dobrodzieja, zmuszonym zostanę Są-
downie upomnieć się. A gdy przez Sąd przeko-
nany zostanę, tym samym iuż nie będę
odpowiedzialnym. Zawsze byłem y pra-
gnę bydź z nayweiększym Szacunkiem
WWM Pana Dobrodzieja
naynizszym Sługą
X. [illegible] Kuba, [illegible]

D. 11 Feb. 82 r. Odpisałem, chcąc przypomnieć sobie WMŚP. że ieszcze [illegible] Tierdziłem na Fundamencie [illegible] Należy [illegible]
1 [illegible]
2 że [illegible] do słuszności i [illegible]
3 in [illegible] [illegible]
[illegible]

ależy.
uważa-
że tak
zada-
od Ko-
e odte-
iejt to-
atołych
mowił
ać przy-
oem swe-
y przy-
awulsa
ta Pana
ny Brzo-
ad prze-
ie bydz
pora-
ni
iją
ię
z.
nia.

Wielmożnemu Jmc Panu

Dobieckiemu

Sędziemu i Dziedzicowi Brusa

swoim Wu Dobrodziejowi

w Brusie

Nr 7114 Działo się w Siedlcach dnia 2 Mca [illegible] 18[illegible]

Z WYDZIAŁU [illegible]

KOMMISSYA

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO.

Do

[illegible]

[illegible]

na kopercie [illegible]
z poczty Siedl. w 11 [illegible] od [illegible]
Nro 7114 do Wo Dotmiesco Dobr Bruna Dziedzica
na Ręce Wo [illegible] Radzyń
[illegible] – Exp: 16/4 21 – Moller – w Brusie

[illegible]

[illegible]

No 3937 Kommissarz Obwodu Radzynskiego Do W. Dabieckiego Dziedzica Dobr Brusa.

Stosownie do Reskryptu Kommissyi Woiewodzkiey z d 13. b.m. w kopii kommunikuiącego się, oswiadcza Kommissarz W. Dabieckiemu, iż gdy nie przystanie na rozporządzenie Biskupa względem odprawiania Nabożeństwa przez Kommunizaria Parafii Wislskiey Woli co drugie Swięto, Parafianie oweydna się tey pozbawieni zostaną. Jaki więc iest teraz zamiar W. Dabieckiego, raczy takowe przedstawić, celem przesłania Komiss: Woiewodz:

Radzyn dnia 20 Aug. 821

Jastrzębski

Kopia № 19946 (Działo się w Lublinie 13 Sierpnia 821 r. z Wydziału Oświecenia Kommissya Woiewództwa Podlaskiego, do W. Kommissarza Obwodu Radzynskiego — na przełożenie W. Dubickiego Kollatora Cerkwi w Brusiu, wezwawszy JW. Biskupa Chełmskiego o ustanowienie tam plebana, otrzymała Kommissya Woiewódzka odpowiedz, iż żaden z Xięży dla szczupłego dochodu w Administracyą przyiąć jey
1 nie chce, y że dogadzaiąc tylko potrzebie parafian, polecił plebanowi w Witoskiej woli, aby nabożeństwo alternative raz w własney drugi raz w
2 Bruskiey Cerkwi odprawował. — Lecz kiedy podle otrzymaney świeżo od JW. Biskupa wiadomości,
3 (Dziedzic Wsi Brusa niedozwolił przybytemu na Grunt Dzikanowi sporządzić Inwentarza, oświadczaiąc iż niedopuści, aby Duchowny miał użytkować z Cerkiewnego funduszu, jeżeli ciągle w Brusiu niebędzie mieszkał, Kommissya zatem Woiewódzka, poleca W. Kommissarzowi oświadczyć Dubickiemu, iż jezeli nieprzestanie na urządzeniu Biskupa względem rzewney

(Cerkwi)

Cerkwi, natenczas mieszkaniey Brusa
postanowieni będą tey dogodności iaka Jm
ze strony Duchowny obmyśloną została.
Ja podpisany Janus Malawski Sek
pisał Chmielowski

za zgodą [illegible] Lidzin

Kratiński

r 1821

M. K.I.R. N 3937

Do

W Dobrodzieja Dziedzica

Do Brzeg

Brzeski

ex Breslau

ad No 3937

Kommissya
Obwodu Radzynskiego

Do
W. Dubieckiego Dzierżawcy Dobr Binsa

Wywód W. Dubieckiego uczyniony odpowiedzi na Reskrypt Kommissyi Wojewodzkiey z dnia 18 z m. przy Od: 20 b.m. Kommunikowany mu, ale względem odprawiać się maiącego Nabożenstwa w Cerkwi parafialney Bialskiey, tawiem Kommissyi Wojewodzkiey Lubel. ztem raport Kommissarz ad abonowany — Radzyn dnia 5 Stycznia 821

[illegible]

1821 d. 10 8br. w drodze p Seroin Wsi [illegible] odebrałem to z Rąk Wgo. Fran. Wyganskiego [illegible]

Jatowski

1821

P.R. Kol. N 3997

An

Dobriluge ([illegible])
[illegible]

([illegible])

1821

No 1

[illegible]

1

[illegible]

2

[illegible]

[illegible] nie [illegible]

[illegible] licz. naczniuie. Ye[illegible] nowej [illegible].

3

[illegible] wszystkim[illegible] [illegible]

5

[illegible] z ostatniego posiedzenia [illegible]

[illegible] Wiewiórka, ze [illegible]

[illegible] [illegible] kościołów, [illegible]

[illegible]

Do Prześwietney Kommissyi Rządowey Wyznań Relig. y Oświecenia Publicznego
Wydział Religijny

Wpłynęło d. 11 Paźd. 1821 – L. 9[illegible] z Kancellaryi – 3937 z dn. [illegible] 21.

Dziedzic Bruss y Kollator Cerkwi o Parafią tejże Odpowiedź na Wezwanie czyni z Allegatami A B C

Załatwianie Expedyi boczne idących przez Urzędów Włodawy Sosnowicy i Wołoskiey Woli, iakie naydłużey zaległy, bo aż do 8go Wrześ. a zaś ostatnia z Obwodu Radzyńskiego dopiero w dniu 18go bieżącego przez iadącego z Sosnowicy Wolę oddana, było spóźniły doręczenie Dziedzicowi Reskryptów Prześw. Kommissyi W. R. w interesie Cerkwi Bruskiey Wezwanie czyniących, na które dziś mam Honor odpowiedzieć następnie. — A nayprzód potrzebne iest odwołanie się do Zbioru Akta w tey kategoryi Cerkiewney dość liczne iak Volumina, nietylko w Konsystorzu Chełmskim O. G. K. lecz w Biorach i Archiwach Rządowych byłey Prefektury Siedleckiey, Sądowych a nawet Ministerialnych będące, które Exhibitem Podpisanego w Siedlcach do Kommissyi W. R. W. K. d. 30 Maia roku 1820 Nro 7114 podanym, po części nadmienione, dadzą wiadomość tey niewątpliwey Prawdy, że Bruss na mocy Praw sobie służących, z wiadomością Owczasowego Rządu i Konsystorza Biskupiego wystawiwszy w Roku 1807mym Cerkiew murowaną pod Dachówką z Rekwizytami wszelkiemi, Zakrystyi Chóru i Dzwonnicy, a następnie w Roku 808 y 809 Plebanią na podmurowaniu porządną z Folwarczkiem, Stodołą i Szopą zbudował; Daley w Roku 811 Fundusz dla Plebana w Gruntach Łąkach do Morgów 40 Dziesięcinę od Włościan, Wolne Mlewo, Opał y Wrąb, Procent od Summ i inne Emolumentes że są nadane, świadczy to oprócz kilku Protokołów Kommissyi przy których zawsze coś więcey wytargowano: Samże Instrument Erekcyi z r. 811 tego

A — Władzy Rządowey to iest Ministerio do Wiadomości i Approbaty podany i tego Wysokie Ministerstwo Rządowe za słusznością idące, nie zaprzeczyło ani odmówiło Podpisanemu, owszem wspólną czynnością połączona Władzy byłey Prefektury Siedleckiey, roztrząsnąwszy wystawiane przez Konsystorz Rit. Gr. Chełmski na przekór trudności

B C — Reskryptami swemi z r. 811 y 812 do siebie nawzajem czynionemi Uznały także że Cerkiew w Brusie murowana może być Parafialną. Wykonanie zaś tey Decyzyi iakoby zatrzymane podwładne, to iest Instytucya Plebana miejscowemu JW. X. Biskupowi poleciły — lecz że dotąd nie przyszło do Skutku, na czym i Bruss zbyt wiele y długo cierpi, Dolendum. — Wszakże obok wiadomości Bulli de propaganda: ani się pomyśleć godzi, aby JW. X. Biskup Interesowi Chwały Bożey pomnożeniu był przeciwnym z swoiey Strony. Raczey to spływa od tego rodzaju Osób o swe Kieszenki w Wołoskiey Woli troskliwych, gdy tam Ludzi Bruskich opyać, obdzierać y buntować iak dawniey dla pomnożenia Intratki sobie, a szkodzenia Brusowi za to że mu Wołoska Wola dotąd nieopłacona. W prawdzie i między 12 Apostołami był Judasz — w Rzymie nawet między Kardynałami iak mówią ma być diabolus Rota — Lecz Judasz iako zasłużył tak skończył haniebnie z własney ręki na Stryczku — Gdy przeciwnie Głowa Kościoła Sapież Następca Piotra św. Który się o bogate Fundacye nie rozbijał przecież mimo tyle burzy przeciwnych od diabolo Rota czy są czy nie są Ułomkami stoi trwa y żyje, prawdząc one Słowa Pańskie „nec porta inferi praevalebunt". — O pewnie wiadomo lepiey i więcey Samemu JW. X. Biskupowi Chełmskiemu iako Naczelnikowi Duchowieństwa O. G. K. zkąd zdaie się być daremną groźba, iż iud Brusni iezeli stara y Wołoski [illegible] tylko 4 [illegible] nie przyymie tedy i tey dogodności Duchowney pozbawiony będzie. Takowy Trakty, Prawa Obywatelskie tamujące, w poleceniu a Ministerio 811 y Reskryptami [illegible] nie było. Dalej teraz czyniona rzecz z motywów Protestów w słowie nie iest do przekonania, że Fundusz iakoby szczupły Legat, bo niż wyredukowany w Biorze J. W. P. wyoz [illegible] na 327 [illegible] więkrzego Skolicy nie ma — może Sosnowicy i [illegible] co do Alternaty Nabożeństwa raz w Brusie drugi raz w Wołoskiey Woli lecz przez czas administracyi X. Mik. Malskiego Pleb. Sosnow. kwartał y półroku Mszy w Cerkwi Bruskiey nie było, przecież Bruss cierpliwie to znosił ani skarżył chociaż winnego. — O Mała naiwność iakoby Dziedzic Brusa nie dał mu Inwentarza Cerkwi, który on sam ile będący Administr. następcy po sobie X. Markiewiczowi powinien był zdawać, nie zaś Kollatora, y Dziedzica, słowna impertynencya do tego rekwirować iakoby swego Dziaka [illegible] horribile Absurdum! iakiego nigdy nie było. równie iak spychania na zad do Wołoskiey Woli Absolutnością którey Bruss akceptować nie może z derogacyą oczywistą Praw swoich zamierzonego — a ztąd presalwując sobie dalsze Explikacye Dowodów y Replik gdzie ich będzie potrzeba, y odwołując się do Decyzyi Ministerialnych w Allegatach A B C zawartych całą tę Sprawę do Wys. Ministerstwa gdzie iuż była, po Decyzyą ostateczną odesłać Żądam i Upraszam z Uszanowaniem.

w Brusie d. 26 7bra 821 r. — M. J. [illegible]

y Kopie 2ch Dekretów Król. o Funduszach

Prześwietnej Kommissyi Woiewództwa [illegible]

Allegatami A. B. C. –
z Prozbą podaną do Exc.nej Ministerryi ... iż była –

[illegible]

[illegible]

(Karol Grzymała Dobiecki
dziedzic Brusa i Cerkwi tamże Kollator)

ley

39 $\frac{7}{12}$

edi

a Kollatsz

r 1821

11

Nro 24518, Działo się w Siedlcach dnia 11. Mca Października 1821 r

z Wydziału Religijno-Administracyi

KOMMISSYA
WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

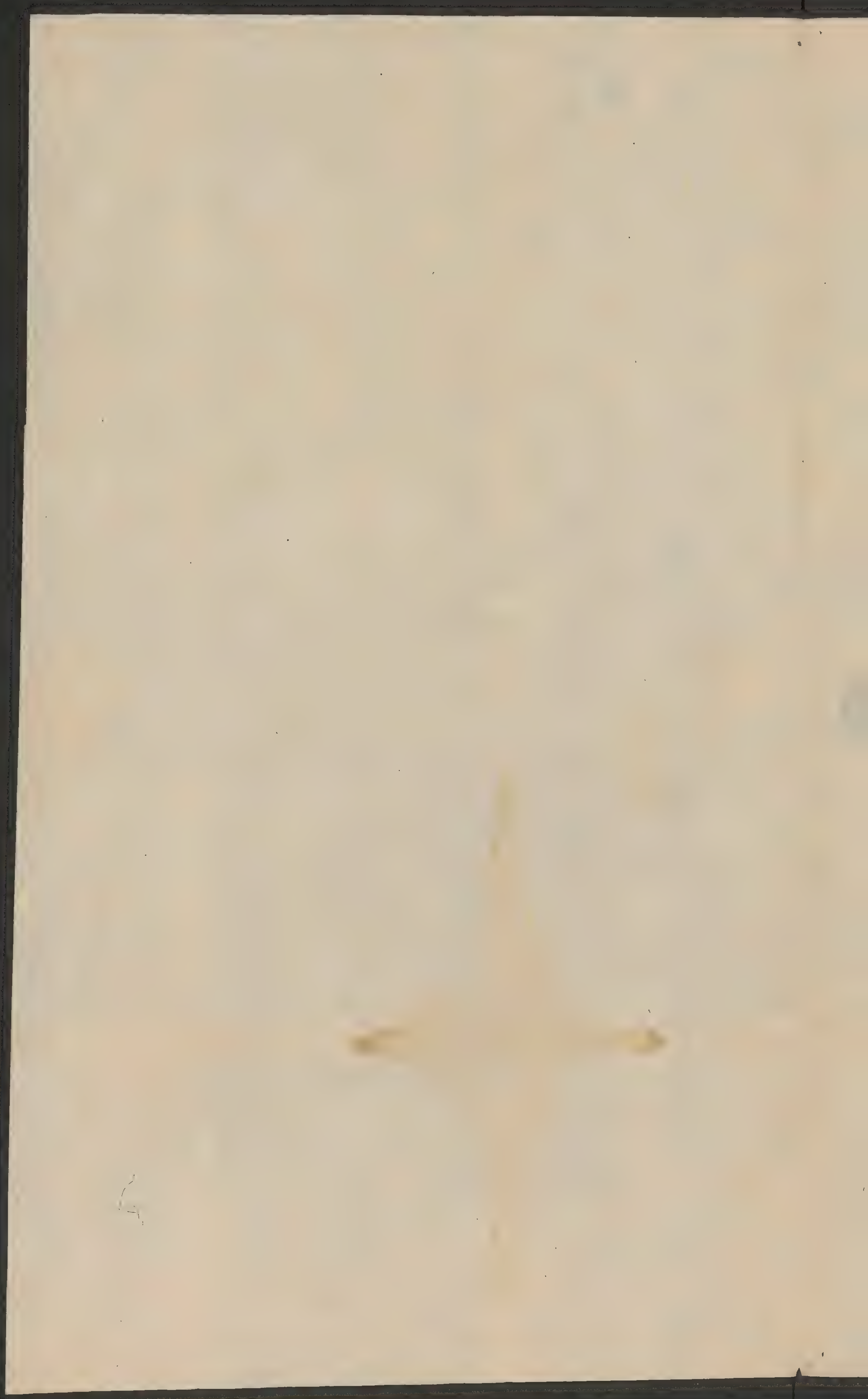
Do

W^go^ Dobieckiego Dziedzica Dóbr Bruss
w Obwodzie Radzyńskim

Zawiadamia niniejszym W. Dobieckiego, iż podanie Jego z dnia 20. Września r. b. względem ustanowienia Plebana przy nowo erygowanej Cerkwi w Brussie przedstawione zostało w dniu dzisiejszym do decyzyi Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Prezes
Czarnecki

Sekretarz Generalny
Jankowski

Nro 24518. Od 1510 Zł.

W. Dobieckiego Dziedzica Dobr Bruss

w Obwodzie Radzyńskim

a ... Rządowi Wr. Kommisarza Obwodu Radzyńskiego

1 R. C. Exp. 16/10 21.

Müller

+ 1821

12

Nro 29,635. Działo się w Siedlcach dnia 20. Mca Listopada 18[illegible]
z Wydziału Administr. Oświecenia.

KOMMISSYA
WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Do W^o Dobieckiego Dziedzica Dóbr
Brussa.

przez Kommissarza Obwodu
Radzyńskiego

Załączone przesyła W^mu Dobieckiemu w Kopii Wierzytelney Rezolucyę, iaką Kommissya Rządowa Wyznań Religiynych wydała na przełożenie iego z dnia 20. Września w względem ustanowienia przy Cerkwi Brusskiey oddzielnego Plebana.

Prezes
Jędrzeiowicz

Sekretarz Generalny
Cichowicz

Kopia № 8857
z Dyrekcyi ogólney Wyznań

w Warszawie dnia 22 Listopada 1821 r.

Kommissya Rządowa Wyznań Religijnych y Oświecenia Publicznego.—

Rozwiązuiąc nadesłane pod dniem 11 z. m. a tu wraz z Anneksami zwracaiące się podanie Ur. Dobieckiego, Dziedzica Wsi Rzeszą w Obwodzie Radzyńskim w sprawie [illegible] względem ustanowienia oddzielnego Plebana dla Cerkwi w tey że Wsi, i zobowiązania [illegible] Parafialney, aby temu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Kommissyi Woiewódzkiey, iako też [illegible] [illegible] od JW. X. Biskupa Chełmskiego. Że wspomnioney Wsi [illegible] za [illegible] [illegible] Parafii [illegible] że [illegible] do Cerkwi [illegible] w Wsi [illegible] należy.—

[illegible] dla [illegible] [illegible] [illegible] w Woli [illegible] [illegible] [illegible] na czas [illegible] Parafialne [illegible] iednak za wystawieniem [illegible] [illegible] przyimuiąc że blizkość Wsi iedney [illegible] o [illegible] mile [illegible] i w każdym [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w zupełnym [illegible] [illegible] Wsi Rzeszkiey [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nie iest [illegible] [illegible] [illegible] Plebana.—

[illegible] [illegible] [illegible] Kommissya Rządowa

[illegible]

Dożywocia Dziedzica Wsi Borsa przychilić
się niemoże. rozstrzyga dobrowolnemu uło-
żeniu się stron wraz i uznaniu stosownej Za-
chowania czyli i ich sposób na [illegible] tylko na-
przemian w [illegible] woli [illegible] i [illegible]
utrzymywane być może z Ministra przezydu-
jącego [illegible] z [illegible] zabawi [illegible] — [illegible]
[illegible] Sprawiedliwości [illegible]

Za Zgodność

Ornihowicz

[illegible] 135.

[illegible]

[illegible] Oliver [illegible]

1821 [illegible] Juan Antonio [illegible]

1821

N^ro 563.

Kommissarz
Obwodu Radzynskiego.

do

W. Woyta Gminy Brzes.

Kommunikuiąc W. Woytowi w kopii Reskrypt Kommissyi Woiewodzkiey z d: 16. Lipca 6. r: Wzywa o uzyskanie od Urbana za danie Reskryptem Ereknie i przedstawie takowe w dniach 8. do własciwego uzytku.

Radzyń dnia 21. Lipca 1823. roku.

Piątkowski

[illegible]

Kopia.
N°26830.
3175. z Wydziału Administracyi Sekcyi ...

Działo się w Siedlcach d: 16. Lipca 1825. roku.

Kommissya Województwa Podlaskiego do
W. Kommissarza Obwodu Radzyńskiego.

Dla odwrócenia zarzutów ze strony dziedzi-
ców Dóbr Bruss, należących po między
innemi Summa Złp. 300. testamentem Śnie...
z Bareikowskich Komeskiey jest zapisana,
i dla Cerkwi Bruskiey pod N°10. Wykazu
Hipotecznego umieszczona, poleca W. Kommis
sarzowi aby Erekcyą wspomnianey Cerkwi
z d: 1°. Maia 1811. r: od Plebana ściągnął,
i takową Kommissyi Wojewódzkiey przedstawił

naydaley

naczelu 20. przedstawił: iż A a
stenstwie Wrzesa Kommissarz
Marku podpisany Iwanowski -
Za Sekretarza Generalnego podpisany
Korzeniewski.

Zgodność świadczy
Fietowsky S.

N. 3675. 1825 k. C. R.

Do

W. Wójta Gminy Bruce...

Lew Zandrzyjów razy ...

Jasieńki

w Bruceny.

[illegible]

№ 37. Darzerono 28 paźd 828 № 50. Ad 11/8 27.

Brus d. 4. Sierpnia 1828. r.

Wóyt Gminy Brusa

do № 307.

Prosi o Zakommunikowanie sobie poprzedniego Zalecenia z d. 1. Marca r. b. względem Funduszów Cerkwi mieyscowey —

Podrzki

Żądane obecnym Rapportem polecenie pod d. 1 Marca r. b. № 307. drugostronnie w kopii kommunikuie.

Radzyn d. 13 Sierpnia 828 r.

Kommiss: Obw: Radzyński

[signature]

11/6439

Do

Wielmożnego Kommissarza

Obwodu Radzyńskiego!

Celem Uskuteczniania wczoray nadeszłego mu Polecenia z d. 7. z. m. w Przedmiocie Funduszów Cerkwi Mieyscowey, podpisany Zastępca Woyta Gminy prosi uprzeymie W. Kommissarza o Zakommunikowanie sobie powołanego Zalecenia z d. 1. Marca r. b. № 307. które tuteyszey Gminy wcale nie doszło, a bez czego Formalności i wszystkich tamże Szczegułów przewidzieć nie można — więc zeby trafnie podać żądany Przedmiot, poprzednie Zalecenie lub Objaśnienie iest koniecznie potrzebne —

Dąbrowski!

Copia №307: Kommissarz Obwodu Radzymiński
do W. Dobrodzieja Dziedziczki dóbr Brzessa
z doniesienia Administratora Parafii Brzess, m-
ią wiadomość, że należące tejże Cerkwi
fundusze Erekcyą zapisane, a roku 825 w uż-
ycie przez Dzikana właściwego dopuszczo-
ne przez W. Dziedziczkę utwierdzone są teraz
w tey używaniu — Jeżeli więc Zawar-
tą w tem podpisaniu prawności od-
miennie, niniejszym zapiskiem uczyń.
Radzyń d. 6. marca 828 r.
(podpisano) Kostowski Kom.
Ober Krzymowski
Za zgodność

x 1828

Wizyta

Cerkwi Bruskiey, affiliowaney do Cerkwi Wołoskowolskiey — w Dyecezyi Obrządku Grecko-Katolickiego Chełmskiey — woiewództwie Podlaskiem — obwodzie Radzyńskim — Powiecie Włodawskim — Dekanacie Parczewskim — dobrach Prywatnych — Wielmożney Anieli Sobieskiey, Dziedziczki Bruska z przyległościami — przez niżey podpisanego Dziekana Dekanatu Parczewskiego — Dnia 1. Listopada 1828 roku, na gruncie spisana. ——

Wizyta.

Cerkwi Bruskiey w Dobrach Dziedzicznych W^{ney} Anieli Dobieckiey, Powiecie Włodawskim, Obwodzie Radzyńskim, Woiewodztwie Podlaskiem, Dekanacie zaś Parczewskim, Dyecezyi Obrządku Grecko-Katolickiego Chełmskiey, sytuowaney.

Działo się we Dworze Bruskim, w domu pod numerem pierwszym, dnia pierwszego Listopada, tysiąc osmset dwódziestego osmego roku. —

Stosownie do polecenia JW^{o} Biskupa Suffragana i Administratora Dyecezyi Chełmskiey, z dnia 27 Czerwca 1828 roku, do liczby 494, oraz z dnia 20 Października, tr: do liczby 837, Wizyta Cerkwi Bruskiey przy wręczeniu Administracyi tey Parochii JX. Grzegorzowi Adamowi dwóch imion Jankowskiemu, w obecności Wielmożney Dziedziczki Bruska, pomienionego Administratora, oraz prowizorów, czyli starszych bractwa, spisana została następnie. ——

§I.

Opisanie Zabudowań Cerkiewnych.

Cmentarz.

Ma obwodu sążni 60. opisany do połowy kamieniem, do połowy płotem; w dobrym stanie. Wyyście ma od drogi przez bramę podwóyną, drugie wyyście od dworu przez furtkę. Na tym Cmentarzu Cerkiew. —

Drugi Cmentarz w polu ma obwodu sążni 70 parkanem w pół kamiennym obłożony, w dobrym stanie. Na tym Cmentarzu ciała zmarłych chowaią się.

Cerkiew pod tytułem S. Michała Archanioła.

Cerkiew ogólnie murowana, długości 8 sążni, 5 szerokości sążni, Dachówką kryta, z kopułą drewnianą po środku wyprowadzoną, maiącą na sobie krzyż pozłocisty, tudzież dwiema kopułkami murowanemi, iedną nad Prezbyterium, drugą nad chórem, do dzwonka, na obu są krzyżyki żelazne. Przed frontem Cerkwi iest ganek murowany, nasłupach, z napisem u wiązania: Supremo Omnipotenti Aeterno, na frontu: Deo Trino Domino. Cerkiew ta ma do weyścia drzwi dwoie, iedne podwóyne fasowane, drugie poiedyncze proste. Zawiera w sobie Zakrystyą, z której drzwi od Cerkwi proste malowane. Drugie od podwórza poiedyncze też fasowane. Wszystkie drzwi na zawiasach [illegible] wewnętrznemi. W Zakrystyi komin w murze wyprowadzony do kopułki nad Prezbyterium. Nad tą iest skarbiec, do którego wchodzi przez schody drewniane i drzwi proste poiedyncze na zawiasach z zamkiem wewnętrznym. W Cerkwi iest chór od frontu, maiący weyście przez [illegible] schody i drzwi. W Cerkwi Okien dużych cztery. W Zakrystyi iedno [illegible] za kratą. W skarbcu dwóch od podwórza trzy za kratą żelazną, od Cerkwi małych dwa, bez kraty, [illegible] posadzka [illegible]. [illegible] słupków murowanych dwa, do obu drzwi poiedyncze proste na zawiasach i z podwórza do kłódki żelazney. —

Cerkiew ta do Towarzystwa Ogniowego szacowana złotych polskich 11,075. —

Dzwonnica

Dzwonnica murowana wieżowym sposobem przed frontem Cerkwi, mające drzwi dwoje pojedynczych prostych do wchodu i wychodu na zawiasach.

Ex opposito podobnym fasonem wieżowym, komurka na mieysce które sprzęty cerkiewne, w tey statua S. Jana. Obie Dachówką kryte.

§II.

Opisanie rzeczy i sprzętów Cerkiewnych.—

Ołtarze i Obrazy

Ołtarz wielki in Prezbyterio, przy ścianie malowany, nie snycerskiey i stolarskiey roboty, z dwoma kolumnami i ramami drewnianemi, malowany z Cyborium drewnianem. Mensa murowana. W tym ołtarzu wyobrażenie S.S. Troycy, a w górze Kapendyment mający obraz Niepokalanego Poczęcia Panny Maryi, na płótnie malowany.—

Po prawey stronie Ołtarz S. Michała Archanioła na ścianie malowany, i w tym wyobrażeniu Patrona na płótnie w ramie drewnianey. W górze z wyrażeniem na ścianie malowanym Quis ut Deus. zamiast kapendymentu Imię Jezus mający.

Po lewey stronie Ołtarz Miracula podobny pierwszemu, z wyrażeniem Imię Maryja, zawierający obraz Matki Boskiey piastującey Jezusa.—

Mensy u obu Ołtarzy murowane. Gradusy do trzech ołtarzów drewniane.

Ołtarzyk processyonalny, snycerskiey roboty, malowany, z wyrażeniem iedney strony S.S. Troycy, z drugiey S. Mikołaia Biskupa.—

Ambona stolarskiey roboty iedna.—

Ławek drewnianych służych sześć, siedma mała.—

Konfessionał ieden.—

W zakrystyi szafa z dwoma szufladami, i stół drewniane.—

Krzyżów drewnianych processyonalnych dużych dwa, ołtarzowy z mały, [illegible] tolik drewniany mały służący za Tetrapod.—

Mary drewniane.

Obrazów: ieden S. Michała, drugi S. Józefa na płótnie. Innych małych z różnemi wyobrażeniami, małych w ramkach za szkłem sztuk trzynaście.—

Pulpitów drewnianych dwa.—

Lichtarzy dwa. Schodki drewniane do ołtarza. Ogółem sztuk 4.—

Lichtarzów drewnianych małych 12 wielki ieden.—

Na chórze pozytywek na głosów pięć zdezelowany.—

Apparaty, Alby, Chorągwie.—

Opis	Sztuki	Wartość Złote	Grosze
1. Apparat popielaty grodenaplowy, z kołnierzem Tureckiey materyi, na nim krzyżem, haftowany złotem ówcalnie Imię Jezus, z rekwizytami popielatemi galonkiem żółtym obłożony, podszyty w płótnie, pomarańczowem płótnem, w płótnie czerwona kitayka w pasy.—	1.		
2. Apparat adamaszkowy czerwony, galonkiem białym obłożony, z kołnierzem popielatym u tego, galonkiem żółtym obłożony, podszyty florensem starym czerwonym, na podszewce z krzyżem kitaykowym liliowym bez rekwizytów.—	1.		
3. Apparat atłasowy w pasy żółte i białe mieniony z kołnierzem grodeturowym niebieskim, w kwiaty białym, galonkiem żółtym obłożony płótnem niebieskim podszyty z rekwizytami.—	1.		
4. Apparat grodeturowy czerwony w kwiaty, stary z kołnierzem kamlotowym białym, [illegible] galonkiem żółtym obłożony płótnem [illegible] z rekwizytami [illegible] dodatkowemi.—	1.		
Latus.	4.		

Sztuki	Wartość Złot.	Grosz
4.		

Translatus

5. Apparat żałobny lawentynowy, czarny w kwiaty złote drobne zasiane, galonkiem białym obłożony, płótnem podszyty z rekwizytami. 1.
6. Apparat kitajowy czarny, z kołnierzem niebieskim kamlotowym, galonkiem białym obłożony płótnem podszyty z rekwizytami 1.
7. Apparatów łacińskich trzy. Jeden ut sub N[ro] 3[o] tylko z galonkiem białym, bez dwóch palek. Drugi ut sub N[ro] 5[o] tylko bez welum i palek. Trzeci perkowy na dnie białem, w kwiaty żółte, czerwone, różowe, zielone, i niebieskie, taśmą wełnianą żółtą obłożony, płótnem pomarańczowym podszyty rekwizytami bez welum 3.
8. Alb płóciennych z koronkami, jedna płótnem czerwonem, druga kitajem żółtym podłożone, dwie bez podłożenia. 4.
9. Humerałów dwa. Korporałów trzy. Puryfikaterzów jedynaście, jedne welum niebieskie 17
10 Obrusów cieńszych sześć, grubszych czternaście 20.
11. Ręczników dwanaście 12.
12. Antymisów dwa, a jeden portatel łaciński 3.
13. Dywan roboty prząśnej 1. oraz 2. z prostego sukna, na gradusy w tawkach kolorowych zielonych 2. całun do nabożeństwa żałobnego 1. 6.
14. Chorągwi: Jedna adamaszkowa różowa z krzyżem białym, z taśmą różową robioną. Druga zielona merynosowa z wyrażeniem z jednej strony z drugiej Niepokalanego Poczęcia Panny Maryi. Trzecia podobna z bokami niebieskiemi, z wyrażeniem z jednej strony S. Michała, z drugiej z jednej N. Panny, z drugiej S. Jerzego. Czwarta sukienna niebieska 4.
... Pasków dwa 5.
15. Firanek muślinowych przylatych 1.
16. Komża płócienna jedna

Srebro, Cyna, Mosiądz.

1. Monstrancya miedziana, w części posrebrzana, w części pozłacana, całkowita z dwoma Melchizedechami 3
2. Puszka pro Venerabili miedziana pozłacana 1.
3. Kielichów z patynami. Jeden srebrny intus wyzłacany, drugi miedziany wewnątrz i zewnątrz pozłacany, trzeci z tych kielichów jest Wołoskowolski 5.
4. Lichtarzów cynowych 2. Blaszanych 4. i miednica blaszana jedna. 7.
5. Blach do ozdoby ołtarzów cynowo blaszanych 8.
6. Łyżeczka srebrna do rozdawania Sanctissimi 1.
7. Puszeczka pro conservando viatico miedziana wyzłacana 1.
8. Krzyż cynowy 1.
9. Dzwonków małych ołtarzowych 4. i wenów dzwonnicy przy kościele jeden 7.
10. Trybularz mosiężny stary jeden. Łódka blaszana stara jedna 2.

Księgi Cerkiewne.

1. Mszałów Edycyi Poczajowskiey wielki jeden, drugi mały 2.
2. Trebnik Poczajowski mały 1.
3. Ewangelia polska Supraślska 1.
4. Nauka Chrześciańska ruska Edycyi Poczajowskiey przez JW. Biskupa Lubelskiego 1.
5. Mszałów łacińskich. Jeden Edycyi Kolońskiey, drugi bez Edycyi 2.
6. Psałterz ruski Edycyi Poczajowskiey, i Któryś mały stary, Edycyi Kijowskiey 2.

Księgi Metrykalne.

Metryki chrztów, małżeństw i zejścia, niektóre pozapisywane, w metrykach Wołoskowolskich, gdzie również z wielu lat niektórych opuszczone ... Brus na leżących, znajduje się tylko Księga a której ...

Hanulupilucza

stanu (...) z roku 1816 z roku 1817 z roku 1818 z roku 1819 z roku 1821, oraz trzy Xięgi z roku 1826 Urodzenia, Małżeństw i Zeyścia, ogółem 8. –

§ XIII

Opisanie Zabudowań Plebanalnych.

Plebania. –

Plebania z Drzewa w kostkę oprawnego, zawiera w sobie izb dwie z alkierzami, u których drzwi iedne na zawiasach, a innych pięcioro na biegunach drewnianych. W pierwszey izbie i alkierzu tylko połoga z desek tarcic. W drugiey bez połogi, cała słomą kryta, okien sześć, pieców 2, i kominków cztery ma w sobie. – Plebania oszacowana Złotych polskich 1875. –

Zabudowania Ekonomiczne.

Te zawierają okólnikiem stawiane, Stodołę, chlewy i szopę, maiąc w sobie drzwi czworo, na biegunach drewnianych. –

§ XIV

Dobra i Prowenta Cerkiewne.

Marcin Karol Grzymała Dobiecki, Dziedzic Brusa, chcąc uczynić Cerkiew Segregacyjną w Brusie, od Wołoskowolskiey, funduszem przez siebie uczynionym w Brusie w dniu 12. Maja 1811 roku, poprawionym w Chełmie dnia 12 Października 1811 roku, z do spisu maiątków Duchownych dnia 6 Lutego i 14 Maja 1818 roku podał tegoż funduszu w gruntach i łąkach morgów czterdzieście (...). Należący zapis do Cerkwi Wołoskowolskiey przypisek (...) w sumie Złp: 200 wyraźnie, to tych polskich dwieście dla Plebana Bruskiego, gdyby w miejscu mieszkał i kapitału Złp: 200 wyraźnie dwieście, (...) tych polskich (...). –

To iednak wszystko w używaniu nie iest. Plebania z Zabudowaniami Ekonomicznemi służą na użytek Dziedziców. Co do innych zaś, których Administratorowie ie nie maią w używaniu, tak z gruntów, tak i summ, Dziedziczka Brusa, stawia się reskryptem Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, z dnia 22 Listopada 1821 do liczby 8,857 przez Kommissyą Woiewództwa Podlaskiego, dnia 30 Listopada 1821 roku № 29,635 kommunikowanego, względem ustanowienia oddzielnego Plebana w Brusie, z powodów: –

Że niebyło oddzielney Parafii (...).

Że w Wołoskiey woli po spaleniu Cerkiew nowa postanowiona, a do niey z tych przeirawa nie ma. –

Że nowy fundusz Cerkwi Bruskiey Złp: trzysta dwadzieścia siedem nie iest dostateczny. Na tego Kommissya Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, do (...) Dziedzica wsi Brusa przychylić się nie może, zostawuiąc dobrowolnemu układowi stron, a razem i uznania władzy duchowney, czyli w iaki sposób nabożeństwo, na przemian w Cerkwi Wołoskiey woli i Bruskiey utrzymywane być może. – Dziedzic Brusa względem nabożeństwa co druga Niedziela, kommunikuie dwa Reskrypta Kommissyi Rządowey z dnia 21 Maja 1821 roku, № 11,819 i z dnia 13 Sierpnia 1821 № 19,246 uwiadamiaiące o takiem rozporządzeniu JW. Biskupa Dyecezyi Chełmskiey, lecz powyższy reskrypt z dnia 22 Listopada 1821 roku № 8,857 iest późnieyszym. –

Dziesięcina

Na mocy dawnych używalności, Dziesięcina należy od Włościan dwóch obu części wsi Brusa, do Cerkwi Wołoskowolskiey, od każdego po dziesięć snopków żyta, co do dziś dnia iest w użytku. –

Fundus instructus żaden, a następca Administrator tey Parochii, przy objęciu rządów, nic nie odebrał, gdyż dzierżawcą bowiem Xdz Joachym Wasilewski był i Administrator zabrał. —
Opłata podatków żadnych przez Administratora nie iest. —

Paroch

Parochia ta po dobrowolnem zrzeczeniu się Xdz Joachyma Wasilewskiego na mocy polecenia JW. Biskupa Sufragana i Administratora Dyecezyi Chełmskiey, z datty 20 Października 1828 roku do liczby 837 wręczona została do Cerkwi Włostowolskiey Xdz Grzegorzowi i Adamowi dwóch imion Jankowskiemi, w administracyą in Spiritualibus, et temporalibus, do dalszego rozporządzenia, przez W. Xdz Jakóba Górskiego, Dziekana Parczewskiego Kanonika Honorowego Chełmskiego. —

Parochia i iey Ludność. —

Nazwiska Wsiów	Ilość Dymów	Ludność Parochialna						
		Męszczyzni			Niewiasty			Ogół Dusz
		[illegible]	Niezdatni do S. Spow.	Razem	Dorosłe do S. Spowiedzi	Niezdatne do Spowiedzi	Razem	
Wieś Brus, z Młynem i Osadą Metiołku zwanym, od dawnych czasów do Parafii Włostawola należąca	76.	208.	61.	269	215.	52.	267	536. —

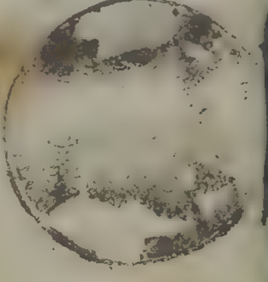
Takowa Wizyta Cerkwi Bruskiey, na dniu 1. Listopada 1828 roku, przez Dziedziczkę wsi Brusa, i Administratora Parochii, i Delegowanego Dziekana Dekanatu Parczewskiego podpisana została. Dan w Brusie dnia 1. Listopada 1828 roku. —

Xiądz Grzegorz Adam Jankowski, administrator Parochiy Wołoszkowolskiey i Bruskiey. —

v 1828 —

Copie de [illegible]

Administrator Parafij
Włoska wola —

Dnia 14/26. Listopada 1841-r:

N^{ro} 96. —

Do
Sądu Polubownego
w Piruiele!

Powodowany odezwą Sądu Polubownego z d: 13/25. 8-bri r: [illegible] [illegible] z Fundacyi Inwentarz Kościoła [illegible], z dnia 1. [illegible] [illegible] [illegible] z dnia 1. Listopada 182[illegible] roku —

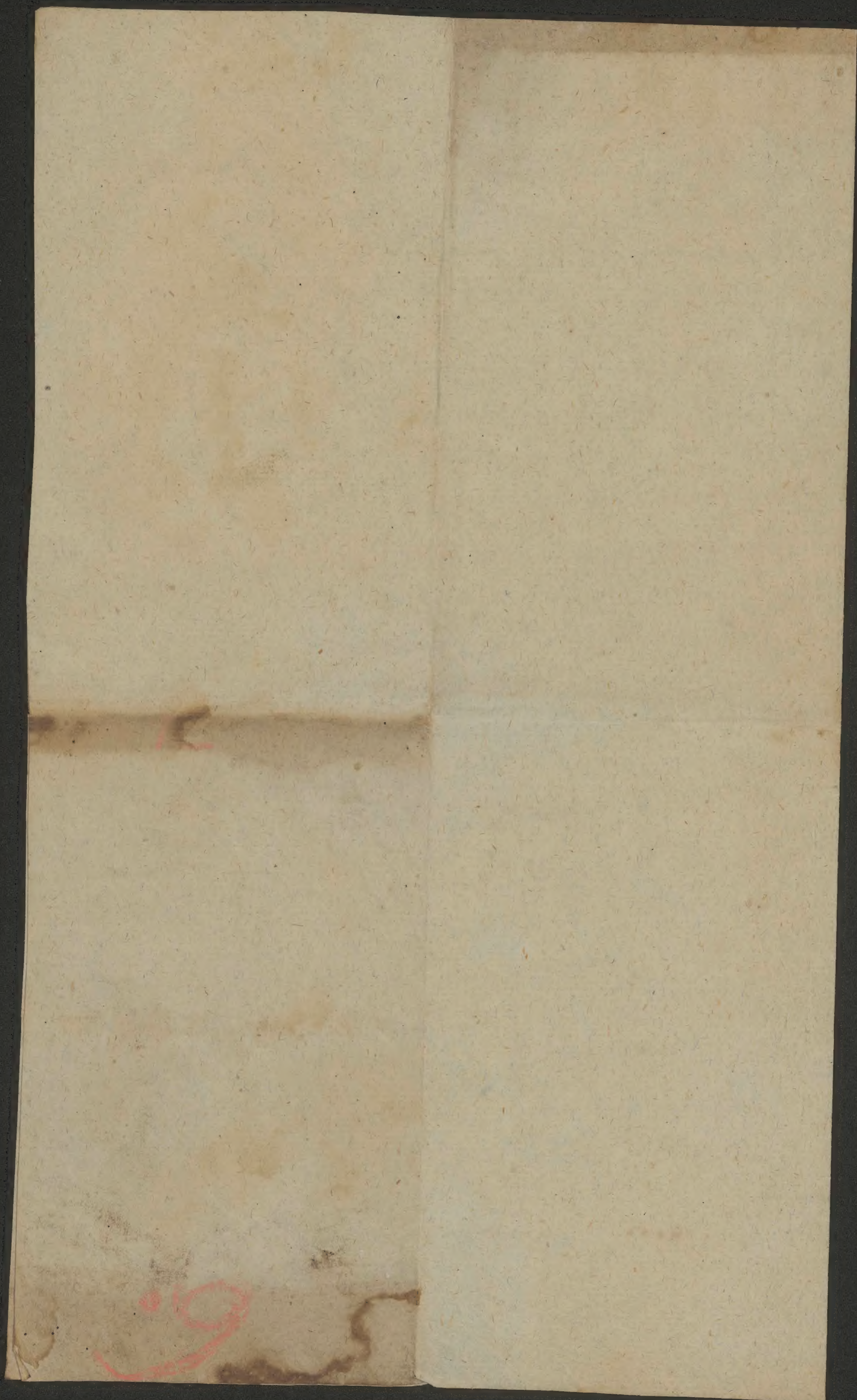
Łąka za Kościołem morgów dwa [illegible] morg jeden, jest [illegible] [illegible]. —

[illegible] przez [illegible] Austryacki 8. Sierpnia 1802. [illegible] [illegible] — i Drugi Inwentarz z d. 1. Września 1822-r: tąż [illegible] [illegible] — Dokumenta te przesłane do [illegible] [illegible], na reluicyą Komissyi Wydziału Podlaskiego [illegible] Kommissarza Obwodu [illegible] z d: 13. Sierpnia 1838. r: N^{ro} 1257/3. [illegible] [illegible] — [illegible] do [illegible] [illegible] do [illegible] [illegible] [illegible]. — Innych dowodów administrator podpisany Parafij nie posiada —. Wiadomo od roku 1828, a mianowicie 1. Listopada mając sobie powierzoną parafię Włoska wola. Borowo-Łąka [illegible] w Pasiece [illegible] [illegible] średniej i [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible], w tej pozycyi [illegible] ich dziś od strony południowej granica Borowa [illegible] używał od roku 1828, w przemianie Administracyi roku 1835: i 1836 — pod rządem X. Jana Chartamgrowicza — roku 1836 pod rządem X. Jana Łopacińskiego, owa Łąka w Pasiece [illegible] przez włościan Borowskich: Hiącinta Pawluka i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

przez włościan Bruskich podobnież — tak dalece że wkomienionem miejscu od strony południowey tylko niedyszalna granicę czyniąc, i z tego obieram owey Łąki za Kowalem czyli w Pasiece prętów 209, Na Beneficiata w [illegible] pozostało. Kommissarze niedyjsconi Delegowani na dnin $\frac{12}{24}$ Października 1839. roku to przyjęli — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] $\frac{28. \text{maja}}{9. \text{Czerwca}}$ 1840 — N^ro^ 1024, Zaakceptowana — Rada Administracyjna na przełożenie Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych Duchowna to zatwierdziła nych dnia $\frac{28 \text{ Stycznia}}{9. \text{ Lutego}}$ 1841 r. N^ro^ 12930 — Dóbr Ziemskich Wołoszniowola Części A. B. i C. Piotr Horoch Dziedzic z Częścią [illegible] Pietrzywoli Cum jure patronatus, na dnin $\frac{13}{25}$ Maja 1841 r. do Księgi [illegible] [illegible] hypoteczney [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] z Inwentarzem i Wszystkie [illegible] [illegible] sub fide Sacerdotali zarzęczam —

X. [illegible] [illegible] Kanonik [illegible]
[illegible] Administrator Parafii
Wołoszniowola — Brus.

Podania niniejsze Administratora Parafii Wołoszkiey [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i na Gruncie wsi Brusa przy rozgraniczeniu [illegible] wsi Brusa od wsi Wołoszkiey woli [illegible] [illegible]
dnia 26 [illegible] 1841 — Antoni [illegible]
[illegible] [illegible]
Tomasz Horoch

9. 9

Dokumenta
odnoszące się
do cerkwi
unickiej
w Porissie
w pow. Włodawskim